

ISSN 0416-2242

vaš četrtkov
prijatelj
DOLENJSKI LIST

KONCERT ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONIJE

NOVO MESTO - Danes, 23. oktobra, bo ob 19.30 v veliki dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine koncert orkestra Slovenske filharmonije za glasbeni abonma in izven. Pod vodstvom dirigenta Lorisa Voltinija in s solisti: Igorjem Škerjancem, Tiborjem Kerekesom in Domnom Jerašo bodo filharmoniki izvedli Kozinov simfonični scherzo Bela krajina, Tartinijev koncert za violončelo in orkester v D-duru, Casteredov koncertino in Rahmaninove Simfonične plesne.

PEŠČA ODBILO NA DREVO

POTOK - V nedeljo, 19. oktobra, ob 20.05 je 21-letni Simon Fink vozil osebni avto iz Novega mesta proti Straži. V Potoku je pred gostilno Pod smrekco opazil 52-letnega pešča Janeza G. iz Češče vasi, ki je prečkal cesto. Voznik je začel zavirati, vendar je pešča vseeno zbil. Po trčenju ga je odbilo na nasip, kjer je obvisel na veji drevesa. Pri reševanju pešča se je veja odlomila in pešec je padel 6 metrov globoko. Hudo poškodovan se zdravi v novomeški bolnišnici.

predsednik GZS Joško Čuk

RKC - NAJVEČJA VELEPOSESTNICA?

Kaj vera, gozdovi, gozdovi!

Končno prava beseda iz premierovih (Drnovškovih) ust: pri denacionalizaciji ne gre le za načela pravčnosti, ampak tudi za načela pravičnosti. V naglici sprejeti nedomišljeni politični denacionalizacijski zakon, ki ni v čast ne zakonodajalcu ne pravni stroki, saj pri upravičenem popravilju starih krivic dela nove, je zato potrebno popraviti in dopolniti. To se bo prej ali slej tudi zgodilo.

S tem načelnim stališčem večina ljudi soglaša, z izjemo denacionalizacijskih upravičencev, kar je po svoje tudi razumljivo. Nikakor pa ni razumljivo stališče vodstva Cerkve, ki vztraja pri vrnitvi poključskih in drugih gozdov ob kršitvi obojega: pravosti in pravičnosti. Vesoljni Sloveniji je znano, da je večina spornih gozdov fevdalnega izvora, torej dodeljenih od monarha. Prav tako slovenska javnost zdaj natančneje ve, da je brikenski knezoškof te gozdove s privoljenjem papeža leta 1858 prodal industrijalcema Viktorju in Vincencu Ruardu. Znano je tudi, da so bili taisti gozdovi, potem ko so bili v kasnejših letih dodeljeni Kranjskemu verskemu zakladu, leta 1939 celo v nasprotju s prvim členom tako in tako vprašljive (agrarna reforma!) Koroške uredbe spet dodeljeni Cerki na pravno dvomljivi osnovi. (Mimogrede: iz visokih uradnih ust smo slišali, da nacionalizacijska odločba za te gozdove sploh ne obstaja!) Ob vsem tem vodstvo Cerkve vztraja pri svoji zahtevi, ne meneč se za načet ugled med ljudmi, vernimi in nevernimi. So mu poključski gozdovi, torej materialni kapital, več kot moralni kapital, brez katerega ne more biti nobenega duhovnega gibanja, kaj šele trdne krščanske vere, katere kraljestvo ni od tega sveta?
MARIJAN LEGAN

Tujci "odrezali" direktorja Grede mag. Gregorčiča

Kaj se dogaja v Gredi

MIRNA - Dunajsko podjetje Esarom, polovični lastnik Grede Mirna, in domači solastnik tega podjetja Brane Kirm zahtevata odstop direktorja mag. Avgusta Gregorčiča, nekdanj tudi dolgoletnega direktorja mirnske Dane. Kako nehumano zna tuji kapitalist ravnati s človekom, ki ga domnevno več ne potrebuje, opisujemo v reportažnem zapisu na 18. strani, tu pa naj omenimo le, da je avstrijski podjetnik hotel z izsiljevanjem priti do dokopljene Gregorčičeve tovarne v Gabrovki, do znanega Presada, za simboličnih 3.000 šilingov.

"Prav ste slišali. Za 3.000 šilingov so hoteli tovarno, ki je svoj čas zaposlovala že po sto delavcev, povečini domačinov. Kaj bi bilo z delavci, če bi jih prepustil na milost in nemilost tujim kapitalistom, ki hočejo zgolj dobiček, si lahko mislite. Če je meni taisti tuji podjetnik 23. septembra po 26 letih poslovne sodelovanja z njegovo firmo poslal zgolj brezdušni faks, naj odstopim kot direktor Grede in skličem skupščino te firme, kakšen odnos bi imel šele do delavcev Presada?" sprašuje mag. Avgust Gregorčič, ki ne more skriti bolečine ob tako (za naše razmere) nenavadni potezi dunajskega podjetja. Se bolj pa ga je prizadel domačin solastnik Grede Brane Kirm, za katerega pravi Gregorčič, da mu je odstopil svoj lastniški delež brez slehernega nadomestila, zdaj pa mu je družno z Avstrijcem "skočil v hrbet".

Čustva gor ali dol, mag. Avgust Gregorčič, ki je pred leti spraval vkup Gredo, mora zdaj iz podjetja, ker je to volja novih gospodarjev. Taka je pač logika kapitalizma.

P. P.

Slovenija bi umrla kot Planina

Slovesnost v spomin na dogodke izpred dobrega polstoletja - Planincem status žrtev vojne nasilja - Dr. Kristan: NOB preprečil genocid nad Slovenci - Sprava naj bo

PLANINA V PODBOČJU - Združenje borcev in udeležencev NOB Krško, KS Podbočje ter skupnosti borcev Gorjanskega bataljona in Cankarjeve brigade so pod pokroviteljstvom občine Krško pripravili v soboto na Planini v Podbočju spominsko slovesnost ob 55-letnici ustaškega pokola v tej vasi in 55-letnici napada Cankarjeve brigade na belogardiščno postojanko v Podbočju.

Jože Zupančič, predsednik ZZB in udeležencev NOB Krško, se je na slovesnosti zavzel, naj država skozi zakon o žrtvah vojne nasilja danes prizna Planincem njihov prispevek v NOB.

Dr. Ivan Kristan, predsednik državnega sveta Republike Slovenije, se je z govorom na slovesnosti poklonil spominu žrtev ustaškega zločina na Planini in drugih, padlih med NOB. "Narodnoosvobodilni boj je bil boj za osvoboditev in združitvev slovenskega naroda, s katerim so preprečili načrtovani genocid nad slovenskim narodom in so okupatorja izgnali. Prav zaradi NOB ima Slovenija ugledno mesto v zmagoviti

zavezniški koaliciji, ki je izbojevala zmago nad nacifašizmom," je dejal Kristan. Po njegovem mnenju pobjo vaščanov Planine in požig vasi pred 55 leti kaže na usodo, ki ji je bil zapisan slovenski narod. "Kdor se ni vključil v NOB, ki je pomenil oborožen upor zoper genocid nad slovenskim narodom, ampak je sodeloval z okupatorjem in bil celo prostovoljno vključen v okupatorjevo oboroženo silo, kot je bil to primer s slovenskim domobranstvom, tega ni mogoče proglasiti za borca za osvoboditev slovenskega naroda, kajti to je bilo takrat in je tudi danes dejanje narodnega izdajstva," je rekel dr. Kristan. Hkrati je

KUČAN PRI VOJAKIH - Predsednik države Milan Kučan je v petek obiskal 2. pokrajino Slovenske vojske. V novomeški vojašnici je za krajši čas spremljal usposabljanje v 1. pehotnem bataljonu ter dejavnost modelarske in lokostrelske sekcije. Kučanu so popoldne v vojašnici Cerklje ob Krki predstavili oklepno enoto, letalski sestav in vojašnico, ogledal pa si je tudi krajšo taktično vajo oklepne enote. Med predsednikovim obiskom sta letališče preleteli v nizkem letu tudi dve nizozemski vojaški letali F 16. Na fotografiji: med predsednikovim obiskom na cerkljanskem letališču. (Foto: L. M.)

NA PLANINI - Dr. Kristan je v govoru na Planini nastopil proti pokusom "razvrednotenja NOB in rehabilitacije narodnega izdajstva". (Foto: L. M.)

NA PLANINI - Dr. Kristan je v govoru na Planini nastopil proti pokusom "razvrednotenja NOB in rehabilitacije narodnega izdajstva". (Foto: L. M.)

pozval k spravi, tako da bodo "pripadniki medvojne generacije, ki so bili na različnih bregovih, normalno živeli drug z drugim, ne da bi si vedno znova očitali, kdo je bil na kateri strani. Predvsem pa je potrebno preprečiti, da bi se medvojno sovraštvo prenašalo na mlado generacijo".

Navzoče sta med drugimi pozdravila krški župan Danilo Siter in v imenu borcev general Alojz Hren. Med slovesnostjo je mešana slovensko-hrvaška delegacija

• Radio Slovenija bo dogodkom na Planini med vojno in današnjim prizadevanjem, da bi Planinci pridobili status žrtev vojne nasilja, namenil oddajo Pomnjenja. Polurna oddaja, ki jo je pripravila novinarka Irena Majce, bo na sporedu 26. oktobra ob 9.05 na 1. programu Radia Slovenija.

položila venec k spomeniku na Planini. Navzoči so lahko prisluhnili tudi kulturnemu programu.
M. LUZAR

Berite danes

- stran 4:
• Trkanje na vašo vest, gospodje
- stran 5:
• Zakon proti "hlapčevstvu na svoji zemlji"
- stran 7:
• Brežice predlagajo zakon o Romih
- stran 8:
• Na borzi že zimsko spanje
- stran 9:
• Zdravilni kozarec vina na dan
- stran 11:
• Ponujal "zgečkljive" vroče kasete
- stran 18:
• Zakaj nas preganjajo, če smo na svojem?
- stran 19:
• Se žive nekdanje kočevske vasi

Paič

Krška vas ☎ 0608/59-059
Novo mesto ☎ 068/21-123

Escort že od 20.040 DEM

ALI VESTE, DA PRALNI STROJ GORENJE

- porabi 20 odst. manj energije in vode kot tisti, izdelan pred letom 1990
- izrabljuje 99-odstotno
- lahko najceneje kupite v TIKI Trebnje

Uradništvo duši davkoplačevalce

Iz kritičnega nastopa predsednika Gospodarske zbornice Slovenije Jožka Čuka v Ribnici

RIBNICA - Četrtni obisk predsednika Gospodarske zbornice Slovenije Jožka Čuka v Ribnici je območna gospodarska zbornica izkoristila za aktualen razgovor o gospodarskih gibanjih v Sloveniji.

"Ko govorimo o konkurenčnosti določenega podjetja moramo vedeti, da je ta odvisna od cele

vrste dejavnosti, med katerimi je 8 ključnih," je dejal Čuk in dodal, da konkurenčnost ni samo vprašanje plač in sociale, ampak tudi interne poslovne politike in kulture ter tudi vplivov širšega okolja. "Lani je bilo v Sloveniji 63,2 odst. velikih podjetij, 15,2 srednjih in 21,6 malih, že v prihodnjih nekaj letih pa bo v strukturi gospodarskih družb v Sloveniji malih podjetij 30 odst., saj v Sloveniji sedaj ugotavljamo pravo eksplozijo malega gospodarstva," je dejal. Med velikimi problemi je omenil tudi, da se zmanjšuje število

• Ob pohvalni oceni izvozne usmeritve Slovenije je Čuk opozoril na preveliko odvisnost od EU, predvsem pa Nemčije. "Odlučitve nemškega parlamenta so za nas že skoraj tako pomembne kot slovenskega," je dejal. Dodal je, da imamo v samo treh državah na svetu - Nemčiji, Italiji in Franciji - okoli 0,5 odst. njihovega uvoza. "Takšno pa imamo tudi ekonomsko in politično težo," je poudaril in dodal, da zato v svetu nismo tako pomembni, kot mislimo.

• Ob pohvalni oceni izvozne usmeritve Slovenije je Čuk opozoril na preveliko odvisnost od EU, predvsem pa Nemčije. "Odlučitve nemškega parlamenta so za nas že skoraj tako pomembne kot slovenskega," je dejal. Dodal je, da imamo v samo treh državah na svetu - Nemčiji, Italiji in Franciji - okoli 0,5 odst. njihovega uvoza. "Takšno pa imamo tudi ekonomsko in politično težo," je poudaril in dodal, da zato v svetu nismo tako pomembni, kot mislimo.

• tisoč dodatno zaposlenih. "Ne preostaja drugega, kot povečati bruto dodano vrednost na zaposlenega in zmanjšati plače oziroma stroške poslovanja," je dejal in dodal, da mora Slovenija uvesti novo razvojno usmeritev, ki temelji na visoki kakovosti izdelkov, kvalitetnem menedžmentu, varstvu okolja, informatizaciji in internacionalizaciji okolja. Prav na tem področju pa Slovenija še najbolj zaostaja. In tudi zato si, kot je dejal Čuk, slovenski direktorji želijo čimprej vstop v EU.
M. LESKOVŠEK-SVETE

V ZNAMENJU GOSTINSTVA IN TURIZMA

ČATEŽ OB SAVI - V Klubu Termopolis v Termah Čatež bo danes ob 12. uri izvršni odbor Turistične zveze Slovenije podelil priznanja najboljšim učencem srednjih gostinsko-turističnih šol. Podelitev, ki se je bo udeležil dr. Ivan Kristan, predsednik državnega sveta Republike Slovenije, bodo združili z gostinsko-turističnim zborom v Termah Čatež.

VREME
Do konca tedna bo suho vreme, v nedeljo močnejša ohladitev.

LIČKANJE - Že pred nekaj leti smo se v Turističnem društvu Dolenjske Toplice odločili, da obudimo ta zanimivi ljudski običaj. Začeli smo pod Pršninovim podom v Dolenjskih Toplicah, lani smo bili pri Pezdircčevih na Dolenjih Sušicah, prejšnjo soboto, 11. oktobra, pa pri Urbančičevih v Kočevskih Poljanah. Tudi tokrat so bili kupi koruze hitro oličkani, saj se je okoli njih zbralo preko sto ličkarjev od blizu in daleč. Gostoljubni domačini so pripravili prijetno vzdušje, ki ga je popestril harmonikar Jože. Na koncu sta bila za vse najbolj vabljiva polenta z ocvirki in pečen kostanj z moštom. Številni obiskovalci, predvsem pa gostje iz Zdravilišča, ob slovesu niso mogli prehlaviti prijetnega večera med Poljanci. (A. Hudoklin)

BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o.
PE NOVO MESTO

- * Posredujemo pri trgovanju z vrednostnimi papirji na Ljubljanski borzi
- * Upravljamo s finančnim premoženjem
- * BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija)
☎ 068/342-410

Bombardiranje z reklamami

Spoznanje nekaterih, da je vržena stran polovica denarja, namenjenega za reklame, je očitno več kot izziv za vse, ki bi se radi dali v zobe. Številni oglaševalci nas zasipajo z reklamami, kot bi hoteli za vsako ceno ugotoviti, kateri denar v oglaševanju so vendarle koristno naložili. Vprašanje je, ali tako sodobno bombardiranje z reklamnimi sporočili dosega svoj namen. Ali pri reklamah ne velja zlato pravilo ničesar preveč? Ali reklama lahko laže, ali sme pretivarati? Kaj naj si na primer človek misli o reklamni, kakršnikoli, sredi napetega filma ali ob prihodu najboljšega tekača skozi cilj? Ali je reklama sama po sebi lahko tudi suhoparno medijsko poročilo o obisku tega ali onega pomembnega?

Kakor koli že, priznati je treba, da smo v dobi reklame in da bomo vanjo zašli še globlje. Množični informacijski mediji so tu že povedali, kaj je danes skromno, kaj bahato, kaj lepo in kaj grdo. Srečanja izdelovalcev reklam, kakršno je bilo pred nedavnim v Portorožu, razkrivajo, da je temu res tako in da je človeška pamet zelo zvita in domala brez predsodkov, ko dela reklame. Kako se ob tem odzivajo tisti, ki so jim reklame namenjene?

VILMA ŠTRAUS, natakarka iz Semiča: "Reklam je preveč, zlasti med filmi, ko je najbolj napeto. Nekatere reklame nič ne povedo in odvrtačo ljudi in pretiravajo ali celo lažejo. Le malo je dobrih. Na TV bi morale biti reklame ločene od ostalega programa, prav tako bi morale biti v časopisih natisnjene ločeno od novinarskih prispevkov. Reklamni panoji ob cesti pa me ne motijo."

SREČKO HRASTAR, kuhar iz Metlike: "Reklame so vedno dobrodošle, saj gre za pomembne informacije. Mnogi so danes že tako zaposleni, da za marsikatero stvar sploh ne bi vedeli, da obstaja, če ne bi bilo reklam. Zame tisti, ki reklamirajo, niso vsiljivi in me reklame sploh ne motijo. So pač takšni časi, da je marsikdaj od reklam odvisen uspeh poslovanja."

JADRANKA PODRŽAJ, inženirka kemijske tehnologije, zaposlena v firmi Gusto, Mirna, kot vodja razvoja Presada Gabrovka: "V zadnjem času je res veliko reklam v poštnih nabiralnikih, predvsem so to letaki, ki vabijo k ceninim nakupom. Verjetno je takšen način oglaševanja odraz gospodarskih razmer in majhnih plač. Moram pa reči, da bi bila precej bolj vesela vabil na kulturne prireditve."

JANKO ŠUŠTARŠIČ, upokojenec iz Šentjanža: "Jaz si že ne belim glave zaradi oglaševanja, še manj pa dovolim, da bi me reklame delale živčnega. Vsak ima pač svoje interese in te skuša na nek način sporočiti javnosti. Čeprav sem že lep čas v pokojju, imam toliko nalog in obveznosti, ki sem jih sprejel zavestno, ker hočem obdržati stik z ljudmi, da me reklame prav nič ne motijo."

BORUT NOVAK, direktor novomeške poslovne enote Adriatica: "Reklamna sporočila so potrebna, saj ljudje iz njih zvedo tudi stvari, ki jih zanimajo. Bolj kot to, da je vse več reklam, pa me moti, da je med njimi preveč slabih, včasih celo neokusnih reklamnih sporočil. Poln reklam je tudi televizijski program, vendar me to ne moti, ker za gledanje televizije nimam časa."

STANKO VOVK, upokojenec iz Slovenske vasi: "Če je veliko reklam, je dobro, saj potem pridejo kupci. Reklame morajo biti poštene. Ne smejo obljubljeni nekaj česar v trgovini ni oz. je čisto nekaj drugega! Tudi osebe, ki prodaja, mora biti prijazno. Včasih grem kupit kaj takega, za kar je reklama. Nedolgo tega sem imel tak nakup in nisem bil razočaran."

JOŽE KERIN, lastnik gostilne "Gadova peč" v Podbočju: "Sem za reklamo, vendar sem absolutno proti pretirani reklam. Pri vsaki reklamni naj bo več kot polovica povedanega res. Najbolj me motijo reklame, ki so npr. sredi športnega prenosa, sredi filma itd. Moti me tudi, da so reklamne agencije tako agresivne pri pridobivanju reklamnih oglasov."

NADA KLARIČ, trgovka iz Kočevja: "Televizije na gledam veliko, kolikor jo, nimam nič proti reklamam. Moti me le to, da so morda nekoliko predolge, predvsem pa, da prevečkrat ponavljajo napovedi sporeda. Čeprav bi raje videla, da npr. ne bi prekinali filmov, pa moram vedeti, da je tako pač zato, ker televizijske hiše živijo od reklam."

MARKO PAHULJE, strojni ključavničar iz Ribnice: "Dve leti sem bil v Ameriki in njihova televizija me je 'ubijala'. Rad sem se pohvalil, da pri nas ni prekinitve oddaj zaradi reklam. Žal je zdaj tudi pri nas tako, čeprav še ne tako hudo kot v Ameriki. Proti reklamam nimam ničesar, njihovo predvajanje med oddajami pa je vsiljevanje. Tu dosegajo nasproten učinek od zelenega."

OTVORITEV PRIZIDKA DOMA STAREJŠIH

NOVO MESTO - V sredo, 29. oktobra, bo ob 10. uri otvoritev prizidka novomeškega doma starejših občanov. V sklopu prizidka bodo odprti tudi novi prostori za delovno terapijo, s katerimi bomo dali priznanje vsem tistim, ki skozi celo leto prizadevno sodelujejo v programih delovne terapije. Stanovlci bodo ob tej priložnosti pripravili kratek kulturni program in razstavo ročnih del, ki bo odprta od 29. oktobra do 5. novembra, od 9. do 17. ure. Dajte jim tudi vi priznanje za njihov trud in jih obiščite na razstavi.

ŽALNA SLOVESNOST NA GRIČKU

ČRNOMELJ - Občinski odbor Združenja borcev in udeležencev NOB pripravlja skupaj z mestnim odborom v četrtek, 30. oktobra, ob 11. uri žalno slovesnost pri spomeniku na Gričku. Nastopili bodo moški pevski zbor in recitatorji. Vabljeni vsi Belokranjci, še posebej pa člani ZB NOV.

OBČNI ZBOR DRUŠTVA RAČUNOVODIJ

NOVO MESTO - Izvršni odbor Društva računovodij, finančnikov in revizorjev Novo mesto sklicuje redni občni zbor, ki bo v ponedeljek, 27. oktobra, ob 12. uri v konferenčni dvorani Izobraževalnega centra v I. nadstropju Hotela Krka v Novem mestu. Strokovni referat bo imel dr. Stanko Koželj z naslovom Aktualne teme v sodobnem računovodstvu.

Novi prostori razvojne ambulante

Ambulanta za razvojno motene otroke v novomeškem zdravstvenem domu je začela delovati lani - Šele zdaj možnosti za strokovno delo - Od občin dala denar le novomeška

NOVO MESTO - Lani septembra je v novomeškem zdravstvenem domu začela delovati težko pričakovana ambulanta za razvojno motene otroke iz Dolenjske in Bele krajine, takrat še v manjših in začasnih prostorih. Prejšnji teden pa je bila v zdravstvenem domu otvoritev novih prostorov razvojne ambulante. Na 300 m² je več kabinetov za individualno obravnavo pa ambulanta in sejna soba. S to pridobitvijo sodi novomeški zdravstveni dom med tiste domove v Sloveniji, kjer so za razvojno motene osebe poskrbeli tako, kot je treba.

Na otvoritvi je direktorica novomeškega zdravstvenega doma dr. Tatjana Gazvoda povedala, da

ima služba za varstvo otrok in mladostnikov v Novem mestu že dolgo tradicijo. Otroški in šolski

dispanzer skrbita za okrog 17 tisoč otrok in mladostnikov. Dobro je organizirana tudi služba za varstvo žena in nosečnic. Kljub temu se rojevajo otroci z motnjami v razvoju; ocenjujejo, da se 10 odst. otrok rodi motenih ali kasneje pridobi psihične, fizične in senzorne motnje oz. okvare. V razvojno ambulanto so napoteni vsi rizični novorojenci in dojenčki, pri katerih na rednih sistematičnih pregledih odkrijejo odstopanje od normalnega razvoja, otroci s poškodbami osrednjega živčevja, vedenjsko moteni in otroci s čustvenimi težavami.

Začetke strokovnih obravnav motenih otrok pa so že opravljali dr. Janžekovič, dr. Humarjeva, dr. Goršičeva in mnogi drugi. Razvojno ambulanto, ki je organizirana kot center za spremljanje motenih otrok v razvoju, že eno leto uspešno vodi predana pediatrija dr. Dijana Majstorovič. V strokovni skupini delajo še pedopsihiatrija, logopedinja, delovne terapevte, fizioterapevt in višja medicinska sestra.

"Z odprtjem novih prostorov razvojne ambulante se pravzaprav šele začne trdo delo cele skupine strokovnjakov. Le veliko šolanja in nabiranja dodatnega znanja bo prineslo željene rezultate," je poudarila dr. Gazvoda. Nove pridobitve pa so prav gotovo najbolj veseli starši teh otrok (razvojna ambulanta ima že 350 odprtih kartonov), ki so do sedaj morali na strokovne obravnave v Ljubljano. Celotna investicija je stala okrog 16 milijonov tolarjev, večino denarja, 11 milijonov, je prispeval novomeški zdravstveni dom, 5 milijonov tolarjev pa novomeška občina, ki je priskrbela še kadrovske stanovanje, pomaga pa tudi pri kritju stroškov izobraževanja strokovnih delavcev. Sožitje, društvo za pomoč duševno prizadetim, iz Novega mesta pa je razvojni ambulanti podarilo kamero za spremljanje zdravljenja razvojno motenih.

J. DORNJŽ

DOLENJSKI LIST vaša četrtkov prijatelj

Bolečina zajema človeka v celoti

Združenje za zdravljenje bolečine in Krka pripravila strokovno srečanje za splošne zdravnike - Noben človek ne bi smel po nepotrebnem trpeti bolečine

ŠMARJEŠKE TOPLICE - V začetku meseca je bilo v Šmarjeških Toplicah strokovno zdravniško srečanje z naslovom "Skupaj premagajmo bolečino", ki sta ga pripravila Slovensko združenje za zdravljenje bolečine in tovarna zdravil Krka.

"Znanje o bolečini postaja resna medicinska veda," pravi dr. Nevenka Krčevski-Skavrc, predsednica Slovenskega združenja za zdravljenje bolečine. Tako svetovno združenje so ustanovili leta 1974, v Sloveniji pa so se mu pridružili lani. "Osnovna naloga našega združenja je izboljšanje obravnavanja in zdravljenja bolečine med zdravniki različnih spe-

cialnosti ter med znanstvenik in raziskovalci, medicinskimi sestrami, zdravstvenimi tehnikami, fizioterapevti in med drugimi," pravi predsednica. Društvo danes šteje okoli 60 članov, večji središči za zdravljenje bolečine sta v Ljubljani in Mariboru, manjša pa so že tako rekoč po vseh slovenskih bolnišnicah.

"Bolečina je človekov stalni spremljevalec," pravi dr. Jože Drinovec iz Krke. 10 do 20 odst. odraslih ljudi trpi za kronično bolečino in kar polovica jih ni ustrezno zdravljen. "Kadar je bole-

čina preveč intenzivna ali traja predolgo, postane škodljiva in jo je treba odpravljati."

Dr. Metka Klevišar iz Slovenskega društva Hospic pravi, da bolečina zajema človeka v celoti, vseh njegovih razsežnostih, ki se med seboj prepletajo in pogojujejo. "Huda bolečina osredotoči vso človekovo pozornost na obolelo mesto, in če traja dolgo, lahko bolnika pripelje v obup, mu zamagli pogled na vse ostalo. Najpogostejši vzrok želje po evtanaziji je ravno huda bolečina," trdi dr. Klevišarjeva. "Noben človek ne bi smel trpeti bolečine, če je olajšanje mogoče."

A. B.

SKUPAJ PREMAGAJMO BOLEČINO - Pod tem naslovom je potekalo strokovno srečanje Šmarjeških Toplicah. Na fotografiji: strokovnjaki med posvetom. (Foto: A. B.)

ČASTNIKI NA IZLETU - Člani združenja slovenskih častnikov Šentjernejskega muzeja v Novo mesto so bili minul teden na izletu v Kobaru, kjer so si ogledali Kobariški muzej, ki je posvečen dogajanju med prvo svetovno vojno. Muzejska zbirka zaključnih operacij na soški fronti s poudarkom na dvanajsti soški bitki, ki je bila v času od 24. 10. do 9. 11. 1917, je postavljena v prostorih Mašerovega kmečkega dvorca. Predstavlja prikaz največjega vojaškega spopada na slovenskih tleh, saj je v gorski bitki s probjemom sodelovalo več kot 600.000 mož vojaštva na avstroogrski in italijanski strani. Za spopad na soški fronti, ki je v nekaj dneh leta 1917 obrnil celo stran zgodovine človeštva, je značilno, da je v vojaškem pogledu predstavil prvo uspešno operacijo, ki jo poznamo pod izrazom bliskovita vojna. Po ogledu Kobariškega muzeja, ki je leta 1993 prejel nagrado Sveta Evrope in bil pred dvema letoma razglašen za Unicefov muzej leta, so se častniki s svojci odpeljali v Postojno, kjer so si ogledali tamkajšnjo vojašnico. Na sliki: po poučnem prikazu delovanja topa - havbice, ki ga je Dolenjecem predstavil poveljnik Jože Šantelj, so se udeleženci izleta slikati pred havbico 155 mm. (Besedilo in slika: B. Avbar)

Ljubljansko pismo

Bolj kot delo diši poslancem privilegij

Res ne morejo nazaj na delovno mesto?

LJUBLJANA - V zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje so izračunali, da se je število upokojencev v prvi polovici leta povečalo za več kot v celotnem letu 1996. Lani se je upokojilo 5000 ljudi, v letošnjih prvih šestih mesecih pa je šlo v pokoj že 6000 dotedanjih zaposlenih. Veliko se jih je upokojilo predčasno, z odkupom delovnih let, predvsem za čas služenja vojaškega roka in študija. Nimajo pa vsi te možnosti. Večino čaka status brezposelnih ali po domače - cesta. In "žepnina" za preživetje. Denar nadomestilo ob brezposelnosti znaša na mesec le 70 odstotkov mesečne plače, ki jo je zavarovavec prejel tri mesece pred prenehanjem delovnega razmerja. V naslednjih mesecih upade ta delež na 60 odstotkov. Brezposelni prejema nadomestilo tri mesece po devetih mesecih neprekinjene zaposlitve, šest mesecev po 30 mesecih in največ 24 mesecev po 20-letni zaposlitvi.

Nezaposleni pa preživljajo še druge tegobe. Psihologi in zdravniki ugotavljajo, da se oseba, ki izgubi zaposlitev, znajde v stresnem stanju. Po nekaterih ameriških raziskavah prinese izguba dela

47 stresnih točk od 100 možnih. Da se brez denarja težko shaja, se dobro zavedajo tudi naši vsakodnevni poslanci, zato so še pravi čas poskrbeli, da bi se jim to ne zgodilo. Tako sta lani decembra poslansko nadomestilo prejeli še dve tretjini (59) poslancev prejšnjega sklica parlamenta, letos septembra pa se to število ni bistveno zmanjšalo. Med prejemanjem nadomestila bivšim poslancem teče delovna doba, hkrati je prejemnik socialno zavarovan, pravico pa ima tudi do regresa za letni dopust. Pravica do nadomestila se lahko tudi podaljša, toda največ za eno leto, do izpolnitve pogojev za upokojeitev po splošnih predpisih.

Zakaj torej poplava poslancev, ki v letu dni v državnem zboru niso mogli dvigniti svoje delovne knjizice, in zakaj se tako bojijo svoje "ušode" po koncu mandata? Imajo nekdanji poslanci res tako resne težave pri zaposlitvi na starem ali novem delovnem mestu? Vrnitev na staro delovno mesto je namreč nezakonjena v zakonu o poslancih, ki pravi, da ima poslanec, ki je bil do izvolitve v delovnem razmerju, pravico, da se v treh mesecih po prenehanju mandata vrne na delo, ki ga je opravljal, ali na drugo delo, ki ustreza vrsti in stopnji njegove strokovne izobrazbe. Prav poslanski položaj naj bi pomenil priporočilo za odhod v pomembna podjetja, univerzitetne ustanove, na svetovalske položaje, še višje v politiko...

Kakorkoli že: "odsluženim" poslancem se po izteku mandata kljub temu ne mudi v službo. A to jim lahko samo škodi. To trdijo tudi psihologi.

VINKO BLATNIK

Nova cesta in obnovljena cerkev

V nedeljo so v Gabrju odprli 2 km nove ceste Gabrje - Gorenji Suhadol - Brusnice - Z mašo pa so posvetili obnovo podružnične cerkve sv. Janeza Krstnika

GABRJE - V nedeljo popoldan je bilo v Gabrju dvojno slavlje, najprej so mašo, ki jo je imel škof Jožef Kvas, posvetili obnovi podružnične cerkve sv. Janeza Krstnika, potem pa so v neposredni bližini cerkve slovesno odprli sodobno cesto od Gabrja preko Gorenjega Suhadola do Brusnic. Cesta, dolga 2 km, povezuje krajevno skupnost Gabrje in Brusnice, zato sta trak poleg novomeškega župana Francija Koncilije prezerala tudi predsednika omenjenih krajevnih skupnosti.

Vrednost celotne investicije znaša skoraj 21 milijonov tolarjev, od tega je za 850 m ceste, ki sodi pod Brusnice, njihova krajevna skupnost zagotovila 3,6 milijona tolarjev, za 1100 m pa gabrška krajevna skupnost, in sicer 4 milijone, več kot 13 milijonov tolarjev pa je prispevala novomeška občina. Po 4 m široki cesti bo sedaj

lahko peljal tudi avtobus bodisi v šolo ali na delo. Po predlogu ministrstva za promet in zveze pa se bo po določitvi državnih cest ta cesta navezovala na bodočo regionalno cesto Vahta - Gospodična - Gabrje - Ratež. Novomeški župan Franci Koncilija je ob tem poudaril, da z otvoritvijo te ceste veliko pridobiva tudi Gabrje, saj ima

s tem večje možnosti za razvoj turizma, ki pa je pomemben tudi za nadaljnji razvoj krajev pod Gorjanci.

Pred tem so Gabrčani in okoliški ljudje svečano mašo posvetili obnovitvi svoje podružnične cerkve sv. Janeza Krstnika. Temeljite obnove cerkve so se lotili že pred desetimi leti: najprej so zamenjali ostrešje, kasneje so obnovili njeno pročelje, elektrificirali zvonjenje, naredili drenažo okrog cerkve in prepleskali zvonik. V letošnjem letu pa so se lotili obnove notranjosti: zamenjali so strop v ladji in zakristiji, odbili star omet, naredili nov omet v ladji in zakristiji in delno v prezbiteriju, zamenjali okna, oskrbeli novo električno napeljavo, položili opečni tlakovec, nabavili pa so tudi nove klopi in svetila. Pri obnovi cerkve je sodeloval novomeški zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine, ki je odkril, da so pod ometi med ladjo in prezbiterijem in v samem prezbiteriju še stare poslikave. Najprej je pogodbeno vrednost del znašala 2,5 milijona tolarjev, kasneje pa se je povečala kar na 4,5 milijona tolarjev. Denar so prispevali krajanje, obrtniki in podjetniki, 500 tisočakov je prispevala novomeška občina. Še vedno pa jih čaka obnovev prizorov križevega pota, oltarja in poslikav na zidu, to pa nameravajo obnoviti v naslednjih letih.

J. DORNJŽ

• V življenju vlada sreča, ne modrost. (Teofrast)

SLOVESNO V GABRJU - Pred otvoritvijo ceste Gabrje - Brusnice je bil tudi krajski kulturni program, številne prisotne pa so najbolj navdušili brusniški osnovnošolci. (Foto: J. D.)

TEHTNA RAZPRAVA O BIOTEHNOLOGIJI - V okviru 134. letnega srečanja Slovenskega zdravniškega društva prejšnji petek in sobota na Otočcu je potekala tudi razprava na temo Biotehnologija, bioinženiring, kloniranje - upi in strahovi. V tehtni razpravi, v kateri so zavzeto sodelovali tudi številni udeleženci zdravniškega srečanja, so napovedali številne koristne možnosti nadaljnje razvoja na tem področju in hkrati opozorili na težke etične in moralne zadržke in usodne dileme, ki se jih pri tem ne da zaobiti, jih spregledati ali celo zavreči. Na fotografiji: o tem vprašanju so razpravljali zdravniki, filozofi, teolog, vrhunski tehnični strokovnjak in drugi. (Foto: A. B.)

NAJBOLJ DELOVNO TURISTIČNO DRUŠTVO NA DOLENJSKEM IMELO OBČNI ZBOR - Po besedah Alojza Serinija, predsednika Dolenjske turistične zveze, je turistično društvo Žužemberk - Dvor za vzgled in v ponos Suhe krajine in Dolenjske. Društvo je v preteklih letih med drugim izdalo komplet štirih razglednic, katalog Žužemberk - Dvor, zloženke Spomin na rimsko cesto, najodmevnejše pa so bile prireditve v gradu. Aktivnosti društva se najbolj kaže ob naraščajočem obisku v Žužemberku in Suhi krajini. Društvo je na nedeljskem občnem zboru ponovno zaupalo 4-letni mandat dosedanjemu predsedniku Vladu Kostevcu, ki je predstavil tudi še bogatejši program dela za leto 1998. Člani zbora so sprejeli tudi novo ime društva. Odslej se bo imenovalo Turistično društvo Suha krajina, saj je edino društvo, ki združuje krajanje od Šmihela do Ajdovca. V kulturnem programu so sodelovale žene in dekleta v pokrajinskih narodnih nošah ter rogisti LD Plešivica. Zbrane so pozdravili tudi predstavnik TK Ivančna Gorica Leopold Sever, predsednik KS Žužemberk Franc Škufca, predsednica KD Hinje Branka Škufca in predsednik Društva vinogradnikov Anton Konda. (Foto: S. Mirtič)

O zapostavljenosti Dolenjske

Občinski odbor LDS pripravil pogovor z vodjo poslanskega kluba LDS Tonetom Anderličem s sodelavci

NOVO MESTO - Minuli četrtek je novomeški občinski odbor LDS v hotelu Krka v Novem mestu organiziral pogovor z vodjo poslanskega kluba LDS Tonetom Anderličem in sodelavci. Udeleženci pogovora so menili, da se na Dolenjsko in v Posavje ter Belo krajino iz državnega proračuna vrača premalo denarja glede na delež, ki ga prispevajo v skupno blagajno. Zapostavljenost se kaže na različnih področjih od cest, energetike in komunalnih naložb do investicij v šolstvu, zdravstvu in kulturi.

Gore do Biča začel graditi šele prihodnje leto, do Bregane pa naj bi z avtocesto prišli šele leta 200,7 in to kljub temu, da je v tem prostoru nekaj najuglednejših slovenskih tovarn.

Nesorazmerno vračanje denarja pa se pozna tudi v naložbah v šolstvo, zdravstvo in kulturo. V Novem mestu po večih zapletih že težko pričakujejo obnovo gimnazijske stavbe, še vedno pa je nedokončana športna dvorana ob srednješolskem centru, na gradnjo pa čaka tudi osnovna šola Drska, zatika se pri gradnji prizidka knjižnice Mirana Jarca itd.

Skupna ugotovitev pogovora je bila, da je čas, da se Dolenjci in Posavci povežejo in se skupaj borijo za svoje interese.

J. D.

Tone Anderlič, vodja poslanskega kluba LDS

Dolenjska še vedno nima avtocestne povezave proti Zagrebu, čeprav so jo načrtovali že pred desetletji, sedanja cesta pa postaja zaradi vse gostejšega prometa vse bolj nevarna. Rebalans gradenj dolenjsko avtocesto še bolj odmiha, tako naj bi se za leto načrtovani odsek ceste od Višnje

ŽALNA SLOVESNOST NA CVIBLJU

ŽUŽEMBERK - V soboto, 25. oktobra, ob 11. uri bo v Žužemberku na Cviblju pri spomeniku 1200 padlim v NOB žalna slovesnost, na katero so vabljeni tudi predstavniki šestih ambasad. K spomeniku bodo polagali cvetje, ker so na njem izpisana tudi imena njihovih državljanov, pripadnikov slovenske NOB. Na žalni slovesnosti bo govoril minister za obrambo Tit Turnšek, župan novomeške občine Franci Koncilija pa bo za predstavnike ambasad in Zveze borcev priredil sprejem.

FONDACIJA ZA POMOČ ŠTUDENTOM

NOVO MESTO - Na pobudo svetnikov namerava novomeška občina ustanoviti fundacijo za finančno pomoč študentom za študij na VII. in VIII. stopnji za redni študij in študij ob delu, doma in v tujini. Število štipendij bo odvisno od denarja, s katerim bo fundacija razpolagala. Ustanovitelji fundacije bodo predvidoma fizične in pravne osebe, ki se bodo zavezale, da bodo v fundacijo mesečno vplačevale določen znesek. Fundacija pa bo pridobivala denar od ustanoviteljev, donatorjev, sponzorjev in drugih zainteresiranih oseb tudi v obliki enkratnih prispevkov. Organizacija in delo fundacije bo javno.

J. D.

Prispevek, ki razburja graditelje

Za minula vlaganja

NOVO MESTO - Zadnje čase je nekatere graditelje precej razburil neke vrste prispevek za minula vlaganja v infrastrukturo, ki so ga morali plačati pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja. Na sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora so nam povedali, da gre za prispevek sorazmernega dela stroškov urejanja stavbnega zemljišča s komunalnimi in drugimi objekti ter napravami individualne in kolektivne rabe po zakonu o Skladu stavbnih zemljišč. Omenjeni prispevek so v novomeški občini začeli zaračunavati sredi poletja, v večini sosednjih občin pa ta prispevek zaračunavajo že dalj časa. Pravzaprav je novomeški občinski svet sprejel sklep, da bodo v občini obračunavali le 15 odst. od možnega zneska po izračunu.

V omenjeni obračun gre prispevek za tisto komunalno infrastrukturo, ki je v kraju, kjer bo nekdo gradil. Od zneska pa odštejejo samoprispevek in denar, ki ga je graditelj za obstoječo infrastrukturo že dal. Predvsem na vasi, kjer je slabša komunalna opremljenost, za obstoječo infrastrukturo pa so ljudje tudi že veliko prispevali, so omenjenega plačila graditelji skoraj povsod oproščeni, saj njihov vložek pogosto večkratno presega znesek, ki naj bi ga sicer plačali za komunalno opremljenost. Drugače pa je za graditelje v mestu, kjer je komunalna opremljenost zelo velika. Do sedaj je najvišji znesek za omenjeni prispevek plačal graditelj trgovine, in sicer 440 tisočakov, na področju gradnje stanovanjskih hiš pa je bil do sedaj najvišji plačani znesek 240 tisočakov. Zbrani denar gre namensko za delo v krajevnih skupnosti.

J. D.

Z DRUŠTVOM NOVO MESTO O PROMETU

NOVO MESTO - Po uspelim debatnem večeru, ki ga je pripravilo Društvo Novo mesto o usodi Narodnega doma, je sedaj na vrsti razprava o prometu v novomeškem starem mestnem jedru. Izhodišče za izmenjavo mnenj in predlogov je dejstvo, da je kakršnakoli javna dejavnost obnovljenega Narodnega doma možna samo, če po Šokolski ulici ne bo več prometa. To pa seveda pomeni tudi bistveno spremembo sedanje prometne ureditve. O možnih rešitvah prometnih zagat v starem mestnem jedru bodo člani društva in vsi, ki jih zadeva zanima, lahko kresali svoja mnenja v torek, 28. oktobra, ob 19. uri v restavraciji Breg. Vabljeni!

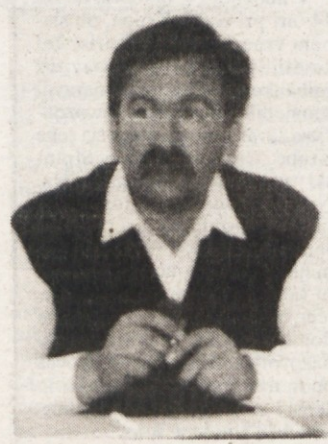
Čas, ko moramo sami skrbeti zase

Na zboru krajanov KS Mirna Peč večina za novo občino, čeprav z bojznimi - Primerjava s škocjansko občino - V izdelavi ureditveni načrt za celotno Mirno Peč

MIRNA PEČ - "Ni občine, ki ne bi bila več rada občina," je dejal predsednik KS Mirna Peč Zvone Lah. V sredo, 15. oktobra, je bil namreč v prostorih gasilskega doma Jablan zbor mirnopoških krajanov, ki so po naročilu državnega sveta, če želijo kmalu živeti v občini, še enkrat razpravljali o tem. Januarja ali februarja prihodnje leto se bodo krajanje o tem odločali na referendumu, kar pa ne bo odločilno.

Zvone Lah je povedal, da je KS Mirna Peč ena tistih štirih v sedanjih novomeških občinah, ki ima najboljše možnosti in je tudi izdelala najbolj utemeljen elaborat za novo občino. Predvsem pozitivne strani te spremembe je utemeljeval s primerjavo s škocjansko občino, "ker je ta primerjava najbolj možna. Škocjanska občina je približno enako velika, kot bi bila mirnopoška, in ima podobno število prebivalcev, šola ima enako število oddelkov itd. V tem

obdobju, kar je Škocjan občina, je napredek zelo viden," je dejal Lah. Izračunali so celo, naj bi nova mirnopoška občina dobila

Zvone Lah

približno 150 milijonov tolarjev proračunskega denarja, letos pa je z Mestne občine Novo mesto dobila 7 milijonov tolarjev investicijskih sredstev.

Največji strošek bi pomenil vrtec, v šoli bi bila občina soudeležena le pri investicijskem vzdrževanju, tretjino denarja bi šlo za občinsko upravo, ki bi jo sestavljala župan neprofesionalno ter še dva zaposlena, skratka denarja za napredek kraja bi gotovo ostalo več. "Ne bi nam bilo treba čakati na denar; seveda pa bo takšno upravljanje zahtevalo večjo odgovornost. Toda prišel je čas, ko moramo sami skrbeti zase, in to čimbolj složno," sta poudarila člana sveta Andrej in Lojze Kastelic.

Maloštevilnim krajanom na srečanju so vse te lepe besede prišle in so se kasneje z večino opredelili za novo občino, toda vseeno se niso mogli znebiti dvomov in bojznosti, predvsem o tem ali bodo tisti, ki bodo v upravi občine, res pošteno in marljivo delali za krajanje.

L. MURN

Ena gospa je rekla, da se vrača socializem. Nova oblast se zavzema za uvedbo samopriskupke, po katerem je v dnevih zmagoslavja pljuvala.

Suhokranjski drobiž

ZASLUŽNIM V SPOMIN - Član Turističnega društva Suha krajina in vodja noš Janez Gliha je na zboru društva predlagal enominutni molk za pokojne ustanovitelje 1. Tujskoprometnega in olepševalnega društva: za pokojnega učitelja Jožeta Perko in župnika Alojza Zupanca, ki je kraju zapustil bogato pisano zapuščino.

BOLJŠE INFORMIRANJE OBČANOV - Na zboru krajanov na Dvoru so predlagali namestitev informativnih tabel - oglasnih desk, na katerih bi krajanje lahko dobivali informacije in spremljali delo organov KS Dvor. V razpravi so bila postavljena tudi vprašanja glede parkiranja avtobusov (teh je čedalje več, medtem ko je prog manj), nevarne in razpadajoče hiše (bivše Škrabčeve gostilne) sredi Dvora, začetka del na javni razsvetljavi v Žužemberku, asfaltiranje ceste Lašče-Klopce-Lipje (cesta je na nekaterih mestih katastrofalna), hidrantnih nastavkov po vaseh, začetka gradnje pošte in kulturnega doma, parkiranja sredi Dvora (predlog je za dovoljeno enourno parkiranje), izdelave ureditvenega načrta za center Dvora, dokončne ureditve mrliške vežice... Skratka veliko vprašanj in zanimiva razprava.

JAVNA RAZSVETLJAVNA NA REBRI - V KS Žužemberk letošnji program teče po načrtu. Asfaltirali so cesto Srednji Lipovec-Hrib (Zvajdraga) v dolžini 1000 m, lastniki pa so še dodatno prispevali za 200 m asfalta; nekatere ulice v Žužemberku so asfaltirali, opravili rekonstrukcijo vodovoda in že položili nove kanalizacijske cevi. Nova je tudi javna razsvetljava na Rebri, mrliška vežica je pod streho, in grad na začetku dolgopričakovane sanacije. Le tako naprej!

S. M.

Ne bojijo se zalog dobrega vina

V metliški vinski kleti so zadovoljni z letošnjim odkupom grozdja, ki je tudi odlične kakovosti - Laški rizling še ostal na trtah - Kmalu naprodaj portugalka mlado vino

V vinski kleti metliške kmetijske zadruge so pretekli četrtek zaključili enomesečni odkup grozdja redne trgatve. Klet je letos sprejela 1.275 ton grozdja, ki so ga bodisi pripeljali vinogradniki ali pa so ga zaposleni v kmetijski zadruzi natrgali v zadrudnih vinogradih.

Najmanj grozdja, le borih 500 ton, so sprejeli leta 1995. Delno je bila temu kriva toča. V kleti upa-

jo, da so pred dvema letoma dosegli najnižjo točko odkupa in da se bodo količine oddanega grozdja povečevale. Vodja kleti Tone Pezdirc pravi, da je k letošnjemu dobremu odkupu pripomogla dobra letina, res pa je tudi, da so vinogradniki v lastnih zidanicah pustili manj grozdja, saj je mnogim ostalo še lansko vino. V metliški vinski kleti se ne bojijo zaloga dobrega vina in vino letošnjega letnika bo zagotovo odlično. To je

potrdil tudi nekdanji vodja vinske kleti dr. Julij Nemanič. Sedaj je seveda vse odvisno od nege mošta in pozneje vina, da pa so v kleti pri tem delu dobri mojstri, so že velikokrat dokazali.

Pezdirc je prepričan, da bodo letošnji letniki metliške črnine, laškega rizlinga, šardoneja, sovijnona in rumenega muškata iz metliške kleti gotovo vrhunski. Zagotavlja pa, da bo izjemno dobra tudi njihova letošnja portugalka mlado vino, ki bo na policah trgovin prvi delovni dan v novembru.

Čeprav so mnogi vinogradniki pustili na trtah še precej grozdja, pa v vinski kleti ni navada, da bi odkupovali tudi grozde posebnih trgatav. Za vina posebnih trgatav bodo uporabili le grozde iz svojih vinogradov na Vinomeru in v Vidošičih, kjer so pustili še 15 do 20 ton laškega rizlinga.

M. BEZEK-JAKŠE

TURIZMU VEČ POZORNOSTI

METLIKA - Turistično društvo Vigred Metlika je imelo pretekli teden občni zbor. Pomemben je bil predvsem zaradi popravkov pravil. Brez popravkov namreč društvo ne bi moglo več obstajati, prav tako pa tudi ne prireditev Vinska vigred, katere organizacija, pravno gledano, poteka pod okriljem turističnega društva. Pregledali so tudi delo. Letos je društvo izdalo zloženko o Treh farah, pred izidom sta zloženci o Metliki in Vinski vigredi, pripravljajo pa tudi turistično predstavitev metliške občine na internetu. V društvu imajo težave, ker dela v njem premalo članov. Zato so povabili vse, ki jih zanima delo na turističnem področju, da se jim pridružijo. Opozarjajo pa, da bi se moral najti v metliški občini kdo, ki bi se poklicno ukvarjal s turistično dejavnostjo, odpreti pa bi morali tudi turistični center.

UPOKOJENCI RAZVILI PRAPOR

VINICA - Društvo upokojencev Vinica je bilo ustanovljeno v začetku lanskega leta, v soboto, 18. oktobra, pa je že razvilo svoj prapor. Ob ustanovitvi je štel okrog 100 članov, sedaj pa jih ima že več kot 150. Pokroviteljica razvilitja prapora je bila krajevna skupnost Vinica, njen predsednik Jože Stegne, ki je prapor tudi razvil, pa je poudaril pomen društva za KS. V kulturnem programu so nastopili domači tamburaši in pevke, Jazo z gudalom in orglicami, za veselo razpoloženje pa je poskrbel domači harmonikaš.

POHOD ČASTNIKOV

SEMIČ - Območno združenje slovenskih častnikov Črnemelj in Semič bo v soboto, 25. oktobra, pripravilo rekreativni pohod do lovske kočice na Smuku. Med pohodom bo streljanje s pištolo. Zbor članov bo ob 9. uri na parkirnem prostoru Iskre na Vrtači pri Semiču.

Breda Kočevar

"Moljčki" imajo klub

V črnomaljski knjižnici ustanovili bralni klub za predšolske otroke

ČRNOMELJ - V začetku oktobra so v črnomaljski knjižnici na pobudo višje knjižničarke Brede Kočevar ustanovili bralni klub "Knjižni moljček", ki je namenjen predšolskim otrokom in njihovim staršem. Vanj se je doslej včlanilo 36 otrok.

"Glavni namen kluba je poudariti pomen pravljic pri vzgoji otrok ter povezanost staršev in otrok pri prebiranju knjig. Na ta način bi radi oboje osvestili, da bi spoznali, da je tudi branje pomembna duševna hrana," pravi Kočevarjeva.

Otroci se bodo skupaj s starši srečevali v bralnem klubu štirikrat na leto. Na srečanjih se bodo pogovarjali o pravljicah, pravljicne junake pa bodo narisali, jih naredili iz različnih materialov itd. Na srečanja bodo povabili tudi goste, predvsem glasbenike in pravljničarje. Sicer pa je vsak član dobil tudi simpatično člansko izkaznico, v katero bo narisal vtise s srečanj. V njej so tudi navodila o obnašanju v knjižnici, o tem, kaj sploh je knjižnica in kako uporabljamo knjige. Veliko zaslug, da bodo črnomaljski otroci zadovoljni pa ima tudi založba Slovenska knjiga, ki je knjižnici ob nakupu 40 knjig prav toliko knjig tudi podarila.

M. B.-J.

DOBRODELNA PRIREDITEV

METLIKA - Občina Metlika in podjetje Svagula, d.o.o., iz Celja pripravljata v petek, 24. oktobra, ob 19. uri v metliški športni dvorani dobrodelno prireditev v naslovom "Z roko v roki drugačnosti naproti". Nastopili bodo folklorna skupina Ivan Navratil iz Metlike, metliška rock skupina Cancenberg, tamburaški orkester DPD Svoboda iz Ljubljane, ansambli Slapovi, Modrina iz Ljubljane, Mikola iz Vojnika in Vrtiljak iz Celja, pevka Anita Vodišek, organizatorji pa obljublajo še nekaj presenečenj. Nastopajoči se bodo odpovalili honorarjem, izkupiček pa bodo namenili za varstveno-delovni center v Črnolju ter za Zlatka Cigiča iz Metlike. Vstopnice bodo za odrasle po 1.000, za otroke pa po 500 tolarjev.

Gasilci odprli vrata

METLIKA - Oktobra, ob mesecu varstva pred požari, gasilci posvečajo še posebno pozornost svojim nalogam. Tudi metliški gasilci pri tem niso izjema. Konec preteklega tedna so prvič pripravili tudi dan odprtih vrat.

Na njem so se občani lahko seznanili z delom tega najstarejšega slovenskega gasilskega društva, z njegovo opremo in tehniko. Konec lanskega leta so imeli metliški gasilci tudi akcijo, ki so jo poimenovali "Od vrat do vrat", v kateri so zbirali denar za gasilsko opremo in zaščitne obleke. Akcija je, čeprav je bila prvič, dobro uspešna.

Kot je povedal predsednik metliških gasilcev Stane Bajuk, je njihovo društvo, sicer največje in osrednje med 18 prostovoljnimi in tremi industrijskimi gasilskimi društvi v občini, razmeroma dobro opremljeno. S svojo opremo pomaga pri požarih tudi drugim društvom, dobrodošla pa je tudi pomoč pri prevozi pitne vode. Letos so jo pripeljali 700 prost. metrov. Vendar bi metliški gasilci potrebovali še opremo za hitro posredovanje pri začetnih požarih ter za reševanje pri prometnih nesrečah. Gasilci upajo, da se jim bo uspelo dodatno opremiti vsaj do 130-letnice društva, ki bo septembra 1999.

M. B.-J.

Črnomaljski drobir

BRSKANJE - Eden od črnomaljskih svetnikov, ki je kar nekaj časa vztrajal, da bi Romom uradno dovolili brskanje po odlagališču komunalnih odpadkov pri Vranovičih, je odnehal. Ne ve se, ali iz obupa ali ker je sprevidel, da tako res ne gre. So pa zato v Črnolju iznašli boljši način, kar zadeva romsko premetavanje smeti. Ko so pripeljali na odlagališče smetarski avtomobili, so jih varovali varnostniki. In ker so bili slednji vztrajni, so Romi, ki so si ob odlagališču smeti že postavili šotore, spoznali, da tako ne morejo več živeti. Smeti so pustili pri miru, pobrali so samo šila in kopta.

HOJA - Nogometaši nogometnega kluba Bela krajina hodijo iz Loke večkrat na teden trenirati na nekdanje vojaško nogometno igrišče v poslovni coni Majer. To ne bi bilo nič narobe, če se ne bi po treningu z igrišča vračali kar v "kopačkah". A ne le, da za seboj puščajo blatno sled, kot bi peljal traktor, ki je pravkar prenehal orati njivo, temveč si ob stopnicah nad nekdanjo klavnico svoja obuvala še temeljito očistijo. S tem pa so jih - stopnice namreč - že precej poškodovali, s čimer so okoliški prebivalci, ki so si dolgo prizadevali, da so do njih sploh prišli, vse prej kot zadovoljni.

Semiške tropine

RECEPT - V Semiču so našli rešitev, kako bodo spravili šolo-obvezne romske otroke k pouku. Tiste starše, ki svojih otrok ne bodo vpisali v šolo, bodo prijaviteli sodniku za prekrške, tako kot to velja za "civile". In potem bodo šli pač družinski poglavarji v zapor. Praksa je namreč pokazala, da vsaj tisti čas, ko je oče v zaporu, šoloobvezni otroci zagotovo obiskujejo pouk.

OBČINSKA - Na nedavni okrogli mizi o romski problematiki, ki je bila na Cerovcu, je bilo slišati mnogo izvirnih predlogov. Eden od razpravljalcev je tako predlagal, naj bi semiški župan Janko Bukovec metliškega župana Branka Matkoviča zaprosil, da bi se vasi okrog Štirih rok priključile k metliški občini. Zaradi Romov pri Štirih rokah jim je sedaj marsikaj onemogočeno, da bi lahko varno prišli do svojega občinskega središča, medtem ko jim je do Metlike pot bolj odprta in predvsem varnejša.

PROBLEMI - Ko so domačini na prej omenjeni okrogli mizi naštevati, kako so zaradi Romov ogroženi, jih je ena od gostov iz Ljubljane spomnila, da je tudi v Ljubljani precej nasilja in da so tudi njihovi otroci ogroženi. Pa so vaščani rekli, da bodo najprej Ljubljancem poslušali belokranjske probleme, če so že prišli v deželo belih brez, potem pa bodo lahko odšli še Belokranjci poslušati v glavno mesto ljubljanske problematiko. Pa bodo, tako kot so se naučili od Ljubljancem, po Ljubljani trosili objube v stilu: "Treba je, moramo, prizadevati si".

Trkanje na vašo vest, gospodje

Ob odpovedanem podpisu pogodbe - Doslej ugasnile vse iskrice upanja

ČRNOMELJ - Kako plemenito je bilo delo tistih, ki jim je pred dobrih desetletjem uspelo v Črnolju odpreti delavnice za delo pod posebnimi pogoji, ki so se pozneje preimenovali v varstveno-delovni center (VDC), vedo predvsem duševno prizadeti, ki so v delavnicah dobili delo, pa seveda njihovi starši.

Toda že ob otvoritvi, ko je v delavnicah delalo 12 varovancev, je bila precejšnja stiska in v A-testu je pisalo, da jih morajo najpozneje v dveh letih razširiti. A namesto razširitve so sprejemali le vedno nove varovance. Napak bi bilo trditi, da v Črnolju niso iskali možnosti, da bi za VDC našli primernejše prostore. Iskrice upanja je zasvetila, ko so maja 1995 začeli stekli pogovori z ministrstvom za obrambo, ki naj bi odstopilo ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve nekdanjo vojaško ambulanto v poslovni coni Majer. Če bi se to takrat zares

zgodilo, bi bil morda danes VDC že v večjih in primernejših prostorih. Vprašanje pa je, če bi sploh kdo našel tehen razlog oz. bi hotel po pravici povedati, zakaj stavba, ki je bila nekdanje med najbolj ohranjenimi na Majerju, s pomočjo nepridipravov in vremenskih nevarnosti še danes nezadržno propada.

Skoraj natančno pred letom dni je precej na hitro VDC (v katerem takrat ni bilo varovancev) ter stavbo na Majerju obiskal minister Tone Rop v spremstvu belokranjskega kandidata LDS za poslanca Boža Flajšmana in obljubil, da bo njegovo ministrstvo v tednu dni sklenilo z ministrstvom za obrambo pogodbo o desetletnem najemu stavbe na Majerju. Belokranjci so naivno verjeli, da bo ministrova beseda le kaj veljala. Zmotili so se! Bil je pač predvolilni čas! Če odšteto, da sta Rotary klub Bele kra-

jine in "Sožitje", društvo za pomoč duševno prizadetim za Belo krajino, letošnjega marca organizirala dobrodelno prireditev za obnovo stavbe na Majerju, se v tem letu - vsaj ne da bi predstavniki javnosti vedeli - v zvezi z reševanjem prostorske stiske VDC ni zgodilo prav nič.

Po skoraj letu dni je znova zažarela iskrice upanja. Za prejšnji četrtek je bil napovedan podpis pogodbe med obrambnim ministrom Titom Turnškom in - kot je pisalo v vabilu - občino Črnemelj. Dobro uro pred podpisom pa so z občine telefonirali okrog in sporočali, da je podpis odpovedan.

Tega, da so zopet "izviseli", so Belokranjci sicer že navajeni. Huje pa je, da so ostali praznih rok duševno prizadeti, ki bi jim že po mednarodni deklaraciji in naši ustavi morali zagotavljati človečanske pravice in posebno družbeno varstvo. Torej, da bi bili deležni vsega, kar imajo zravni ljudje. Bodo mar zato, ker se sami za svoje pravice ne znajo in ne morejo potegniti, morali čakati v nedogled na tiste na vrhu, da si bodo vzeli kanček časa za podpis na papirju, ki bi zanje pomenil boljše življenje?

In ne nazadnje: če je tem gospodom prav vseeno, ali je pogodba podpisana teden, mesec ali leto pozneje, naj vedo, da se varovancem črnomaljskega VDC vsak dan, ki ga morajo preživeti v neprimernih prostorih, marsikaj vleče kot večnost.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

Semiška občina praznuje

Ob občinskem prazniku bodo Semičani pripravili vrsto prireditev, športnih in kulturnih srečanj

SEMIČ - V spomin na 28. oktober 1941, ko je bila ustanovljena Prva belokranjska četa, praznuje semiška občina svoj praznik. Letos so Semičani ob tej priložnosti pripravili vrsto prireditev, ki se bodo pričele jutri, končale pa na praznični dan.

V petek, 24. oktobra, si bo ob 13. uri moč ogledati prenovljeno kuhinjo v semiški osnovni šoli. Ob 15. uri bo na Črnošnjicah otvoritev centra šolskih in občinskih dejavnosti Lipa. Ob 17. uri bo v semiški osnovni šoli otvoritev del, ki so nastala na letošnjem 16. ekstemporu mladih likovnikov Bele krajine, ob 19. uri pa v muzeju še otvoritev pregledne razstave del, ki so jih naslikali slikarji na že tradicionalnem srečanju v Semiču, ki poteka v tem tednu.

V soboto, 25. oktobra, se bo ob 10. uri pričel v šolski telovadnici ženski odbojarski turnir, ob 13. uri pa bo na strelišču pod kulturnim domom turnir dolejnjskih ekip v streljanju s standardno zračno puško. Ob 16. uri bodo na Vinjem Vrhu odkrili spominsko ploščo geografu in zgodovinarju Ivanu Simoniču, uro pozneje pa bo v vinjevski cerkvi koncert, na katerem bodo sodelovali semiški moški pevski zbor sv. Štefan,

čelist Vladimir Kovačič in dramski igralec Jurij Souček. V soboto in nedeljo, 25. in 26. oktobra, bo Društvo kmečkih žensk Semič na Štrekljencu pripravilo prireditev "Praznovanje jeseni". V soboto ob 15. uri bo otvoritev razstave poljskih pridelkov in medenega peciva, ob 19. uri pa podelitev priznanj za poljske pridelke in nagrad najboljšim v akciji "Občina Semič-lepa, urejena in čista". V nedeljo bo poleg ogleda razstave ob 10. uri moč prisluhniti predavanju o čebelarstvu in predelavi medu.

V nedeljo, 26. oktobra, bo ob 14. uri pri izviru Krupe, ob slabem vremenu pa na turistični kmetiji Cerjanec, predstavitev zbirke "Reka Krupa - naravni spomenik" in predstavitev označitve zavarovanega območja reke Krupe. Uro pozneje bo v Stranski vasi otvoritev vaškega igrišča. Na praznični dan, v torek, 28. oktobra, bo ob 15. uri pogovor semiških gospodarstvenikov z ministrom za ekonomske odnose in razvoj dr. Marjanom Senjurjem, ob 18. uri pa bo v kulturnem domu proslava ob prazniku. Po nagovoru župana Janka Bukovca bodo nastopili domači moški in ženski pevski zbor ter učenci osnovne in glasbene šole.

Uspehi Semičanov niso uspavali

V Semiču ob občinskem prazniku ugotavljajo, da so veliko naredili veliko za razvoj občine

SEMIČ - Semičani bodo v torek prihodnji teden drugič, odkar imajo svojo občino, praznovali občinski praznik. Ob prazniku navadno tudi pretrrejejo, kako uspešni so bili v iztekajočem se letu. Za letošnje ocenjujejo, da imajo kaj pokazati.

Največji naložbi v letošnjem letu sta bili obnova kilometer dolgega vodovoda od Vrtače do Podrebra, ki je veljala 20 milijonov tolarjev, ter gradnja 2,8 kilometra vodovoda od Podrebra do Kala in Osojnika, za katero so odšteli 50 milijonov tolarjev. Sedaj pripravljajo projekte za vodoskrbo Cerovca, Hriba in Krvačevjega Vrha, iščejo pa tudi možnosti za napeljavno vodovoda v vasi na rožnodolskem območju ter na Staro goro. V občini so uredili tudi nekaj cest. Tako so pre-

plastili kilometer ceste od železniške postaje do Gabra. Nadaljujejo obnovo ceste proti Jugorju, ki naj bi bila v prihodnjem letu končana. Posodobljena je cesta od Goliša do Gradnika, narejena gozdna cesta od Vavpčih trav do Smuka, prav sedaj pa poteka preplastitev ceste od Semiča proti Črešnjevcu.

V letošnjem letu so obnovili tudi zunanost cerkve na Vinjem Vrhu, razširili pokopališče pri sv. Duhu, uredili kataster grobov in obnovili dostope na pokopališče.

Obnovili so tudi šolsko kuhinjo in postavili nadstrešek pri otroškem vrtcu, v muzeju pa na novo uredili zgodovinsko vinogradniško zbirko. Letos bo končana obnova strehe na kulturnem domu, novo podoba pa bodo dobili tudi sedeži v dvorani.

A v mladi občini je še veliko nerešenih vprašanj. Težave imajo z zaposlovanjem izobraženih ljudi. Odprto ostaja romsko vprašanje, prazne vasi na obrobju Kočevskega Roga pa razvoj kmetijstva in podjetništva, težave s hotelom. Se pa v semiški občini zavajajo, da bodo morali še naprej načrtno razvijati turizem.

M. B.-J.

Zakon proti "hlapčevstvu na svoji zemlji"

Državni zbor bo v kratkem obravnaval zakon, ki je za Kočevsko izrednega pomena - "Ne bomo odnehali," pravi predlagatelj zakona Janko Veber, kočevski župan

KOČEVJE - Državni zbor RS bo na svoji 7. redni seji obravnaval tudi predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov, ki sta ga v parlamentarno proceduro vložila poslanka ZLSD Janko Veber in Miran Potrč. Vlada in odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pri DZ bosta poslancem predlagala, naj zakona ne sprejmejo, vendar pa kot pravi poslanec in kočevski župan Janko Veber, bo pri zahtevi po spremembi zakona vztrajal, saj gre za vprašanje preživetja Kočevske.

Za Kočevsko, kjer je zaradi "višjih nacionalnih interesov nekdanje države" danes kar 90 odstotkov vseh gozdov in zemljišč v državni lasti, bi sprejem zakona pomenil, da bi se končno lahko vsaj v izhodiščnih možnostih gospodarjenja na lastni zemlji približala drugim slovenskim občinam.

GASILCI NA REGIJSKEM TEKMOVANJU V KOČEVJU

LOŠKI POTOK - Pet najboljših ekip iz vrst podmladka in članstva, ki so dosegle zmagovalne rezultate na občinskem gasilskem tekmovanju v Podpreski, se je 12. oktobra udeležilo regijskega gasilskega tekmovanja v Kočevju. Clanski ekipi A- in B- skupine, ki sta iz PGD Podpreska, sta zasedli šesto mesto. Najbolje so se odrezale mlade ekipe PGD iz Travnika. Prvo mesto je zasedla ekipa pionirk, drugo mesto mladince in mladinci četrto mesto.

TABOR DOBIL POVSEM NOVO PODOBO

LOŠKI POTOK - Farna cerkev sv. Lenarta je že dolgo let klicala po popravilu. Župnik Franc Vidmar se že kar nekaj let trudi, da so najprej uredili notranjost, letos pa je cerkev dobila tudi popolnoma novo zunanjo preobleko pa tudi zvonik novo streho. Vsa ta dela, ki so zavidanja vredna in narejena v rekordnem času, so stala 190.000 mark. Prvotno so računali, da bo za vse to potreben kredit, a se je pokazala potoška solidarnost in so tako velike stroške krili izključno z darovi faranov. V prihodnjih dveh letih pa bo največja investicija v nove, večje in močnejše orgle, ki so že naročene v mariborski orglarski delavnici.

Država je namreč skoraj pol stoletja "držala roko" ne le nad nekdanjim zaprtim območjem Kočevske Reke, ampak tudi nad razvojem preostalega dela občine. Kočevska občina zato v preteklosti ni izdelovala niti prostorskoizvedbenih načrtov. Posledica tega je, da so zato ob ustanovitvi Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov leta 1993 na Kočevskem gozdu v državno last domala vsa zemljišča in gozdovi.

Vse od tedaj skuša kočevska občina uveljaviti svoj interes po legalni poti spremembe obstoječega zakona o Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov. Po zavrnjenem amandmaju ob sprejemu zakona je zadnji takšen poskus predlog zakona, po katerem naj bi se občinam vrnila zemljišča, ki so bila v dolgoročnih družbenih planih, sprejetih pred letom 11. 3. 1993, opredeljena kot stavbna.

Janko Veber

Brez denarja ni muzike

Med razpravo glasbeni šoli se je zataknilo pri denarju

DOBREPOLJE - Proti pričakanju je bila najdaljša točka dnevnega reda na zadnji seji občinskega sveta Dobropolje, ki je bila 8. oktobra, pogovor z direktorjem Glasbene šole Grosuplje Francem Korbarjem. Svetniki so se strinjali s programom šole, zataknilo pa se je pri denarju, ko je direktor Korbar opozoril na nekatere obveznosti, ki jih mora izpolniti občina Dobropolje kot soustanoviteljica šole. Direktor šole, župan in člani občinskega sveta so bili različnega mnenja o tem.

Občinski svet je nato sprejel predlog pravil za izvolitev predstavnikov v volilno telo za volitve člana državnega sveta in za določitev kandidata za člana državnega sveta. Elektoja bodo volili na naslednji seji občinskega sveta. Svetniki so bili seznanjeni tudi s poročilom o delu medobčinskega sklada za razvoj malega gospodarstva, ki deluje za tri občine. Upravni odbor, ustanovljen lani, letos razdelil za 60 milijonov tolarjev posojil 26 posilcem. De-

"Samo za katastrsko občino Kočevje bi to pomenilo vrnitev 86 hektarjev nezazidanih stavbnih zemljišč, katerih vrednost je ocenjena na 1,2 milijarde tolarjev," pojasnjuje Veber. Ta zemljišča so sedaj v lasti Sklada, ki pa jih je začel tudi že prodajati, ne da bi občino prosil za soglasje ali jo vsaj obvestil o tem. "Tako ne vemo niti, kaj se na našem ozemlju dogaja," pravi Veber in dodaja, da pa to občini otežuje planiranje in predvsem investiranje. "Občina dejansko nima stavbnih zemljišč, in če zakon, ki ga predlagamo, ne bo sprejet, bo to za kočevsko občino pomenilo, da bo morala za vse investicije, ki se jih bo lotevala, zemljišča kupovati. To pa vse investicije že v začetku močno podražilo," pojasnjuje Veber.

M. LESKOVŠEK-SVETE

IZREDNI OBČNI ZBOR GASILSKE ZVEZE

KOČEVJE - V okviru prireditve v počastitev občinskega praznika 3. oktobra in oktobra kot meseca požarne varnosti so gasilci na tem območju občine pripravili vrsto predstavitev, ki se bodo zaključile v soboto, 25. oktobra, ob 8. uri z izrednim občnim zborom gasilske zveze. Na njem bodo sprejeli spremembe in dopolnitve statuta, v kočevskem likovnem salonu bodo ob 10. uri odprli razstavo s prikazom zgodovinskega razvoja gasilstva in opreme, zanimiva bo razstava revije Gasilski vestnik, ki letos praznuje 100 let izhajanja. Ob 10.30 bo na mestni ploščadi svečana izročitev nove gasilske avto-cisterne, ki jo bo imelo PGD Kočevje.

V. D.

Nestrpnost do Romov spodbuja še Janševa SDS

Tudi v Ribnici opustili misel o stavbi za Rome

GROSUPLJE, RIBNICA - Razpito zadevo Maline je grosupeljski župan Rudolf Rome pojasnil takole: "Na območju naše občine nelegalno živijo nekateri Romi iz Čentra za socialno delo iz Črnomlja, kamor spada tudi Semič. Ker je pri nas vse večja (organizirana) nestrpnost do Romov, je ta družina kupila stanovanje v Malinah pri Semiču; tja naj bi se tudi preselila, vendar krajanji v to niso privolili zaradi politične akcije."

Župan Rome tudi pravi, da je nestrpnost in celo sovražnost še bolj spodbudila Janševa socialdemokratska stranka, ki ima večino v grosupeljskem občinskem svetu. O spremembi družbenega plana so se svetniki že dvakrat pogovarjali, a do glasovanja sploh ni prišlo. Hkrati so bili v organizaciji SDS pred dvorano dobro pripravljene mitingi. Zaveda se, da predlog spremembe družbenega plana ne bo dobil zele- no luč, kar pomeni, da Romi ostanejo tam, kjer nelegalno živijo več kot 30 let.

Tudi v Ribnici so opustili misel o gradnji "stavbe" za Rome. Župan Jože Tanko je povedal, da je lokacija v Lepovčah neuresničljiva, ker temu odločno nasprotujejo tamkajšnji prebivalci. To pa pomeni, da bo več kot 40 Romov živelo tam, kjer so zdaj. "Naselja v Gorici vasi jim ne bomo obnavljali, ker je pod daljnovidni pa tudi črna gradnja", je povedal župan Tanko.

M. GLAVONJIČ

BERNIK V MIKLOVI HIŠI

RIBNICA - V počastitev občinskega praznika so ob koncu tedna v Miklovi hiši odprli razstavo Janeza Bernika. Njegov cikel sitotiskov Katharsis ad infinitum je prvič predstavljen v ribniški galeriji. Zaradi bolezni avtorja ni bilo na razstavi, umetnika in njegovo delo pa je predstavil dr. Milček Komelj iz Ljubljane. Nagovor je imel tudi ribniški župan Jože Tanko.

Potoške vesti

- Za taborništvu je bilo še pred dvema letoma veliko navdušenja. Žal pa ni povsem zaživelo, predvsem zaradi nepotrebnih administrativnih zapletov.
- Gasilci se bodo v mesecu požarne varnosti posvetili tudi ekologiji. Očistili bodo domove in še zlasti okolico. Res smeti niso ravno samo njihove, a bodo tokrat naredili izjemo.
- Društvo upokojencev je dalo izdelati nov prapor, ker starega, ta je bil izdelan 1963. leta, ni bilo moč več popraviti. Zanj zbirajo prostovoljne prispevke.

A. K.

BAJER SREDI

OBČINSKEGA SREDIŠČA

LOŠKI POTOK - Na Hribu, torej med Mercatorjevo trgovino, regionalno in cesto, ki vodi na Tabor, je kakšnih 25 m² velik bajer, ki je nadležen zlasti v zimskem času, ko se spremeni v globoko brozgo in so pešci in lastniki parkiranih avtomobilov velikokrat deležni blatnega okrasja. Kdor bajer pozna, se ga izogiba, nepoznavalec pa čisto do gležnjev zaide vanj. Letos so v Loškem Potoku kar veliko asfaltirali. Občani pravijo - morda je v tem tudi nekaj zlobe - da bi z asfaltom, ki ga prevozniki čisto raztresajo, lahko zakrpali to mlakužo in še kakšno drugo jamo.

A. K.

VENDARLE TOPLI RADIATORJI

RIBNICA - Stanovalci na Prijateljevem trgu bodo tudi poslej sami skrbeli za ogrevanje svojih stanovanj. Potem ko so prejšnji teden sklicali nekaj sestankov hišnih svetov in se udeležili pogovora na občini, so pod pritiskom prihajajoče zime sklenili, da tudi za oktober zaračunajo enako ceno za ogrevanje kot doslej. Ta je za nekaj odstotkov nižja kot pri Komunali.

Laški sel

NOV ASFALT - V velikolaški občini se pripravljajo na asfaltiranje cestnih odsekov Marinčič-Gradišče, Velike Lašče-Grič in Podturjak - Pirmani v skupni dolžini 4,8 km. Ob tej priložnosti bodo nekateri občani asfaltirali tudi svoje zasebne površine, npr. dvorišča, kar pa bodo tudi posebej plačali. Ta dela bodo opravljena predvidoma od 15. do 21. novembra.

AEROBIKA IN REKREACIJA - V dvorani osnovne šole v Laščah se je začela aerobika ob petkih in rekreacija ob torkih ob 19. uri. Še vedno zbirajo prijave novih interesentov.

DOLENJCA PRODAJAJO - V prodajalni časopisov v Velikih Laščah, ki je v stavbi občine in pošte, so začeli prodajati tudi Dolenjski list.

NAVAL NA TRUBARJEVO DOMAČIJO - Vodstva šol izkoriščajo lepe dneve tudi za izlete na Trubarjevo domačijo na Rašici. Ob najbolj natrpanih dneh pripelje tudi po 10 in več avtobusov šolarjev. Sicer pa se bliža dan reformacije, 31. oktober.

V Strugah odpravljajo posledice zime

V Dobropolju še ne bo čistilne naprave

DOBREPOLJE, STRUGE - Občina Dobropolje se je prijavila na razpis za dodelitev denarja za odpravo posledic minule zime iz republiških virov. Odobrili so jim 14 milijonov tolarjev za popravilo 700 m doglega cestnega odseka od vasi Pri Cerku v Strugah v smeri Smuke. Ker pa je bilo na območju Strug poškodovanih še več drugih cest, je dovoljeno, da če bo kaj denarja ostalo, ga lahko uporabijo tudi za druge nujne posege. Dogovorjeno je že, da morebitni presežek denarja namenijo najprej za popravilo cestnega odseka Cetež-Kompolje. Dela bo izvajalo Komunalno podjetje Ljubljana. Z deli bodo začeli takoj. Opravljajo tudi zemeljska dela na 1300 m dolgem cestnem odseku Kolenča vas-Lipa. Ta odsek bo asfaltiran že letos, če bodo dobili denar iz sredstev za demografsko ogrožene, sicer pa prihodnjopomlad.

Kmalu bodo začeli graditi kanalizacijo Bruhanja vas-Podgorica v dolžini okoli 740 m. Dobropoljska čistilna naprava je predvidena v Bruhanji vasi, in to z zmogljivostjo 650 E, vendar že zdaj kaže, da bo morala biti večja. Načrtujejo tudi gradnjo kanalizacije naprej do vasi Cesta in Predstrug, kar pomeni še dvakrat okoli 740 m kanalizacija pa bo položena v treh letih. Gradnja enega metra kanalizacije stane 30.000 tolarjev. Tudi ta dela bo izvajalo Komunalno podjetje Ljubljana. Šele ko bo dograjena kanalizacija, bodo začeli graditi čistilne naprave.

J. P.

KOSTELCI PO SLEDEH OSILNIČANOV

KOSTEL, OSILNICA - Kostelci z nekajletno zamudo capljajo za Osilničani. Zdej, ko jim je poštna uprava zagrozila, da bo Kostelska pošta poslovala s skrajšanim delovnim časom, pa so se spomnili, da bi tudi pri njih lahko uvedli tako imenovano "turistično pošto", ki jo Osilnica ima že dve leti. Gre za to, da ima pošta še dodatne dejavnosti kot, turistične nasvete in napotke, turistično propagando in tudi prodajo turističnih spominkov ter še nekaterega drobnega blaga. To, dodatno dejavnost pa mora nekdo financirati. Ta denarni prispevek oz. sofinanciranje je potreben zato, da poštni uslužbenki ni treba skrajševati delovnega časa, ampak da lahko še naprej dela polni delovni čas.

M. G.

Zaprl so Mercatorjevo skladišče

Kupci s Kočevskega bodo poslej morali po svojih nakupih v Ribnico ali Ljubljano

KOČEVJE - Poslovni sistem Mercator je prejšnjo sredo v Kočevju zaprl svoje grosistično skladišče, v katerem je bilo zaposleno 38 delavcev, nabavljalo pa je v njem menda kar okoli 300 kupecov. V Mercatorjevem vodstvu so njegovo ukinitve obrazložili z dejstvom, da je bila reorganizacija skladiščne mreže potrebna vsaj že deset let.

RDEČI KRIŽ V NOVIH PROSTORIH

KOČEVJE - Pred kratkim se je kočevski Rdeči križ preselil s podstrešja občinske stavbe v priložne prostore nekdanjega Zidarjevega doma pri Unionu. Stavbo je odkupila občina, v njo naj bi preselili tudi knjižnico in še kakšno drugo občinsko ustanovo. Sekretarka OORK Jožica Klarič je povedala, da imajo naposled veliko boljše delovne razmere, saj bodo poleg pisarne uporabljali ločena skladišča za hrano in oblačila, učilnico in priložnostne prostore.

JOŽE PRIMC PREDSTAVIL "OKAMNELEGA MOŽA" - Upokojeni dolgoletni novinar Dolenjskega lista Jože Primc je prejšnjo sredo v kočevski knjižnici predstavil svojo knjigo "Okamneli mož in druge zgodbe iz Zgornje Kolpske doline: od Babjega Polja in Prezida prek Gerova, Čabra, Osilnice, Kužlja, Kostela, Fare do Dola in Predgrada". Na naslovnici le kratko poimenovana knjiga "Okamneli mož" je izšla kot petnajsta v zbirki Glasovi pri založbi Kmečki glas. Avtor jo je posvetil prebivalcem z obeh bregov Kolpe in Cabranke v Zgornji Kolpski dolini, brez katerih knjige, za katero je urednica zbirke Glasovi dr. Marija Stanonik dejala, da je "knjiga folkloristično, etnološko in antropološko izredno dragocenega gradiva, ki ohranja življenjski utrip okolja še v njegovi prvobitnosti in tesnem sožitju z naravo", ne bi bilo. (Foto: M. L.-S.)

meseca, so zapisali, da jim izkušnje v drugih predelih Slovenije kažejo, da začne promet po prvih mesecih, ko res nekoliko pade, celo naraščati, saj je storitev centralnega skladišča zaradi njegove velikosti in tehnične opremljenosti boljše tako po asortimentu kot kvaliteti storitve.

M. L.-S.

USPEŠNI GASILCI

DOBREPOLJE, STRUGE - Na nedavnem medobčinskem tekmovanju gasilskih ekip v Stični so se na regijsko tekmovanje iz dobropoljske občine sta se uvrstili članski ekipi iz Zdenske vasi in Ponikev ter mladinska ekipa iz Strug. Na regijskem tekmovanju pa je bila najuspešnejša ekipa mladincev od 12 do 16 let iz Strug in se uvrstila na republiško tekmovanje, ki bo prihodnje leto.

Ločitev od Ljubljane in Grosuplja

Pogovor z dr. Jano Jevnikar-Lampret, novo direktorico Zdravstvenega doma Ivančna Gorica, ki od 1. maja deluje kot samostojen zavod - Prostorska stiska

IVANČNA GORICA - Ivanško zdravstvo, ki je do pred kratkim delovalo v okviru ljubljanskega ozr. grosupeljskega zdravstvenega doma, se je osamosvojilo. Od 1. maja Zdravstveni dom Ivančna Gorica deluje kot samostojen zavod, konec septembra pa je z razpisom postala nova direktorica doma dr. Jana Jevnikar-Lampret iz Radohove vasi, ki je ob enem tudi vodja zobozdravstvene službe. Povedala je, da zdaj sami vodijo računovodstvo, za kar skrbi do zdaj v.d. direktorice Anica Rovanešek.

dr. Jana Jevnikar-Lampret

Zdravstveni dom Ivančna Gorica, v katerem je zaposlenih okrog 40 medicincev, skrbi za različne zdravstvene težave občanov. V njem deluje pediatrična ambulan-

ta z eno pediatrično, v splošni ambulanti zaradi večjih potreb zdaj delajo štiri zdravniki, v okviru patronažne službe so zaposlene štiri višje sestre na terenu, ena pa ima na skrbi nego na domu. Ženske so vesele, da od srede oktobra ginekološka ambulanta dela trikrat na teden (do zdaj le dvakrat), nepogrešljiva pa je tudi dežurna služba (nočna in nedeljska), ki ima sedež v Ivančni Gorici. Tako splošna kot zobna ambulanta delata tudi vsako soboto. V domu imajo svoj laboratorij za osnovne raziskave in razkuževanje, ki dela tudi za Grosuplje. Dvakrat na teden deluje splošna služba še v Zagradcu, zobna ambulanta pa vsak dan.

Dr. Jana Jevnikar-Lampret je povedala, da je za zobozdravstvo kar dobro poskrbljeno. 12 let je delala v šolskih zobnih ambulantah - delujeta dve: v OŠ Šentvid pri Stični dvakrat tedensko ter vsak dan v ivanškem šolskem cen-

tru - od leta 1996 pa za zdrave zobe skrbi prav v Zdravstvenem domu Ivančna Gorica. Glede na svoje izkušnje meni, da jim dela ne bo zmanjkalo. Sicer pa se v Zdravstvenem domu Ivančna Gorica, kjer domuje tudi vrtec, ubadajo s prostorsko stisko. Šele z novim vrtcem, katerega gradnjo načrtujejo, bo več prostora za zdravstvo, ki sedaj z upravnimi prostori gostuje v sosednji stavbi transportnega podjetja TRAIG. Sprememba v ivanškem domu pa je letošnja zamenjava kurjave na olje. Do zdaj so bili med večjimi onesnaževalci zraka v mestu.

L. MURN

ODPRTJE LAVRIČEVE POTI - Planinsko društvo Šentvid pri Stični je ob 15-letnici svojega delovanja v soboto, 18. oktobra, poskrbelo za otvoritev nove planinske poti - Lavričeve poti (na sliki reže trak ena mlajših članic društva, zraven pa je predsednik Maks Jerin), ki je bila letos septembra vnesena v seznam veznih in krožnih poti, ki jih vodi Planinska zveza Slovenije. Več o novi planinski poti v prihodnji številki. (Foto: L. Murn)

RAZSTAVA NA GRADU MALA LOKA

MALA LOKA - V soboto, 25. oktobra, bodo na gradu Mala Loka odprli slikarsko razstavo Špele Zorčič, ki bo razstavila cilus slik Danes. O razstavi bo govorila predsednica društva Arti Meta Trampuš, za glasbeno popestritev pa bosta poskrbela pevca Tina Miličev in Tomaž Maher.

SPET KLOBUČAR

KRMELJ - V počastitev krajevnega praznika Krmelja je tamkajšnji balinarski klub pripravil turnir posameznikov, na katerem je nastopilo 18 igralcev iz 5 dolenskih klubov. Tako kot pred tednom v Dolenji vasi je zmagal Pavel Klobučar (Cestar) nad Janezom Zuletom (Sodček Kočevje) in Darkom Bašo (Svoboda Krmelj). (R. M.)

Pokrivajo že pol nizozemskega trga

Tovarna Dorema v Mokronogu, ki jo je letos kupil nizozemski trgovec grosist Werdhorst, potrebuje še 25 šivilj - Letošnja realizacija okrog 10 milijonov mark

MOKRONOG - Leta 1975 je v nekdanji mokronoški osnovni šoli začel obrat tovarne Induplati iz Jarš, od 1. junija letos pa je ta obrat v lasti nizozemske grosistične trgovske firme Dorema, s katero je Induplati že poprej vrsto let zelo dobro sodeloval. Dorema je kupila mokronoški obrat za okrog 5 milijonov mark. Formalno so kupili mokronoško tovarno njen generalni direktor Werdhorst, prejšnji direktor Induplati Mokronog Stane Štih in prejšnji direktor kovinskega obrata Induplati v Radomljah Pavle Stojminovski. Nizozemec je v Mokronogu že lani pomagal pri gradnji nove proizvodne dvorane s tehnološko zaključeno proizvodnjo na 1100 m² uporabnih površin.

Dela ima Dorema Mokronog toliko, da bo zanjo naredila 4000 prigrad oz. baldahinov nekdanja matična tovarna v Jaršah, ki je imela v zlatih časih kar okrog 500 zaposlenih. V Mokronogu imajo dela toliko, da bi ob 74 sedanjih delavcih delo takoj našlo še 25

delavcev. Dorema prodaja šotore, prigrade in senčila zlasti v državah Beneluxa, v zadnjem času pa vse bolj osvaja angleško tržišče. Polovico nizozemskega trga pokrije mokronoška tovarna Dorema.

18. KVIZ "PREPREČUJMO POŽARE" SEVNICA

SEVNICA - PGD Sevnica je pretekli ponedeljek ob mesecu požarne varnosti pripravilo že 18. kviz ekip osnovnih šol sevnške občine. Tokrat je žal izostala ekipa OŠ Tržišče. Na kvizu z delovnim naslovom Preprečujemo požare, ki ga je spretno vodil Vili Zupančič, je tesno zmagala OŠ Savo Kladnik Sevnica (30 točk), 2. je bila OŠ Krmelj (29), tretja OŠ Boštanj (19), četrtja OŠ Blanca (12) in peta OŠ Šentjanž (11 točk). Poveljnik PGD Sevnica Janko Stopar se je zahvalil ekipam za sodelovanje, mentorjem za pripravo ekip, sevnški glasbeni šoli in ZKO pa za kulturni program.

KRVODAJALSKA AKCIJA V SEVNICI

SEVNICA - Območna organizacija Rdečega križa Sevnica vabi vse krvodajalce in ostale polnoletne, še posebej pa mlade in zdrave občane, da se udeležijo krvodajalske akcije v Sevnici. Kri lahko darujete v ponedeljek, 3., in v torek, 4. novembra, ob 7. do 13. ure v prostorih TVD Partizana v Sevnici. V Sloveniji potrebujemo več kot 200 krvodajalcev dnevno za pokrivanje potreb v zdravstvu.

V Radomljah je kovinski oddelek s 30 zaposlenimi in uprava. Kot pravi Stane Štih je režija zanemarljiva. V Mokronogu naj bi v prihodnjem letu zgradili še 500 m² veliko novo proizvodno dvorano, v sedanjem sadovnjaku ob bivši šoli, na stavbišču Doreme.

"Za Doremo delamo že več kot 10 let. Med osamosvojitveno vojno nam je edino Nizozemec dajal delo in tega nismo pozabili. Ta zvestoba se je Nizozemcem nedvomno splačala. Dorema je bila med evropsko konkurenco pribl. na 7. mestu, daleč za Nemci Gottschalkom, Brandtom in Moellerjem, zdaj pa je že pri vrhu. Ljudje so zadovoljni z rednimi plačami nad povprečjem branše, saj so prej, zlasti pa letos močno kasnile. Predvsem pa vidijo v Doremi prihodnost. Letos naj bi ustvarili v Doremi v Sloveniji za okrog 10 milijonov mark realizacije," pravi direktor Stane Štih.

PAVEL PERC

DO KDAJ BO SJAL KRŠKI "SONČEK"? - VVZ Vrtec Ivančna Gorica, v okviru katerega delujejo štiri enote Čebelica, Marjetica, Miška in Polžek ter vzgojno-varstvena družina "Sonček" v Krški vasi, letos pa je vanj vključenih 266 otrok, se zadnje čase ubada predvsem s prostorsko stisko. Z novimi kadrovske in prostorske normativi prihodnje leto pa se obetajo še slabši časi in to bo tudi razlog za prenehanje že 5-letnega uspešnega delovanja vzgojno-varstvene družine "Sonček" v Krški vasi, ki jo vodi vzgojitelj Jože Smolič (na sliki). Seveda ne še letos, verjetno pa prihodnje šolsko leto. Za "Sonček", ki ga sedaj obiskuje že šesta generacija otrok, je vseskozi veliko povpraševanje in oddelek, v katerem so otroci od treh do sedmih let, je vedno poln - 14 otrok. Z novo zakonodajo bo problem ivanških staršev, kam z njihovimi otroki med delovnim časom, še večji. Dokler seveda v Ivančni Gorici ne bo novega vrtca. (Foto: L. Murn)

FRANCOSKI PEVCI V SLOVENIJI - 41 pevec dveh pevskih zborov iz Francije je prišlo 21. oktobra na enotedenski obisk v Slovenijo. Zbora delujeta v mestih Combs la Ville in Cely en Bierre v bližini Pariza, oba zbora pa vodi temperamentna zborovodkinja Marie - Haude. Tako pevci obeh zborov (na posnetku) nastopajo kot en zbor. V takem sestavu Francozi vračajo obisk pevcem mešanega pevskega zbora Primož Trubar iz Loke pri Zidanem Mostu, ki so bili letos njihovi gostje v Franciji. Naše pevce so gostitelji in občinstvo zelo pristržno sprejeli. Pri tem jezik ni bil ovira za kovanje prijateljstva, glasba pa itak ne pozna meja. Gostje iz Francije bodo priredili koncerte 26. oktobra v Loki, 29. oktobra v Sevnici in 30. oktobra v Radečah. Med bivanjem pri nas jim bodo loški pevci razkazali lepote in znamenitosti Slovenije.

MRLIŠKA VEŽICA V TRŽIŠČU - Na željo krajanov ima vežica dva prostora za umrle: eden je zaprtega, drugi pa odprtega tipa. Predsednik Jamšek je posebej pozdravil sevnškega župana Jožeta Peternela in Franca Povšeta, ki je bil od ideje do zaključka del kot nadzorni z njimi. Vežico in posebni avtomobil Novakovih je blagoslovil tržiški župnik Janez Miklič, vežico pa je odklenil Jože Jene. (Foto: P. P.)

Nova vežica kot največji podvig

Tudi v krajevni skupnosti Tržišče so s krajevnim samopriskom in dodatnimi prispevki spravili pod streho lično mrliško vežico, vredno okrog 20 milijonov tolarjev

TRŽIŠČE - V preteklih letih so v tržiški krajevni skupnosti največ napovr in denarja usmerjali v posodobitev cestnega omrežja. Kljub temu da je potreben posodobitev še marsikakšen odsek, so se na svetu KS Tržišče lani odločili, da le prično z izgradnjo mrliške vežice, ki so jo že dolgo pogrešali. Ko so se letos krajanje odločili za krajevni samoprisk, gospodinjstva pa so prispevala še po 30.000 tolarjev, je bilo že bolj gotovo, da bo za to KS ogromna naložba 20 milijonov tolarjev le uspela.

Gradbeni odbor za izgradnjo vežice je pod vodstvom Jožeta Jeneta, ki se je izkazal že pri vodenju razširitve telefonskega omrežja, našel po mnenju vseh najprimernejši prostor. Ž. župnik Janezom Mikličem in cerkvenim svetom se je dogovoril o odkupu te zemlje, ki je bila last župnišča. Kot je povedal predsednik sveta KS Tržišče Marjan Jamšek na slovesnosti ob odprtju in

blagoslovu vežice preteklo nedeljo, so se projektanti Šepčevi in izvajalec del Vodno gospodarsko podjetje Novo mesto zelo potrudili, da se ličen objekt tudi lepo poda v okolje, v hrib ob cesti proti Malkovcu, kakšnih 150 metrov od pokopališča pri farni cerkvi. VGP so izbrali kot najboljšega izmed ponudnikov, ker so Novomeščani ponudili kompenzacijo za material iz krajevnega pesko-

kopa v vrednosti približno petine celotne naložbe. S krajevnim samopriskom krajanje letno ne zbero niti 3 milijonov tolarjev, s prispevkom gospodinjstev so sicer že zbrali dodatno okrog 5 milijonov, zato je bilo takšno zaokroževanje finančne konstrukcije naložbe toliko pomembnejše.

Gradbeni odbor je po pooblastitvi sveta KS izbral tudi upravljalca vežice, pokopališča in pogrebništoritev. Izmed štirih ponudnikov so najugodnejšo ponudbo poslali Novakovi iz Novega mesta, s katerimi so bili, po besedah predsednika Jamška, v Tržišču že doslej zadovoljni.

P. P.

Trebanjske iveri

MEDICA - Ko je 13. oktobra popoldne v Trebnjem vladajoča koalicija (SKD in SLS) na 3. izredni seji občinskega sveta znova potrdila svojo enotnost, medtem ko nasprotniki (ZLSD, LDS, DeSUS in ŠDS) trdijo, da je bil to ponovni dokaz partijske monolitnosti in poslušnosti, so bili nekateri krajanje naselji Veliki Cirknik in Svinjsko v sevnški občini vsaj tako močno vznemirjeni kot trebanjski opozicijski svetniki, ki so demonstrativno zapustili sejo s sobo pred glasovanjem. Med temi krajanje je bil tudi gospod iz bele Ljubljane, ki je bil v zadnjem času celo tako zagret za priključitev teh naselij trebanjski občini, da je še dan pred zborom občana 13. oktobra hodil po hišah in tudi s pomočjo medicine preprečeval krajanje o "pravi" odločitvi. Na večernem zboru na Velikem Cirkniku, ki ga je sklical sevnški župan Jože Peternel, so krajanje zvedeli, da je agitator prijavil stalno bivališče v teh dolenskih krajanje šele 8 ur pred zborom. Toda uspeh je izostal: le 4 občani so glasovali za priključitev k trebanjski občini, 20 pa proti...

DROBNICA - Trebanjski občinski svet je za nabavo ovnov odobril regres 8000 tolarjev na glavo in za ostalo drobnico 4000 tolarjev. Regres (60.000 tolarjev) je dobilo tudi Župnišče Mokronog...

Sevniški paberki

ŠENTJANCI IN MINISTRI - V krajevni skupnosti Šentjanž sta bila v zadnjih dveh tednih gosta kar dva ministra, oba iz vrst SLS. Ob 80-letnici smrti dr. Janeza Evangelista Kreka je na slavnosti akademiji sodeloval tudi minister za zdravstvo, dr. Marjan Jereb, ki je prišel na Dolenjsko v spremstvu soproge dr. Berte, podpredsednice Podobnikove SLS. Prejšnjo soboto pa je vodstvo sevnške SLS uspešno pripeljati še kmetijskega ministra Cirila Smrkolja. Minister je na pogovoru z domačini na Kalu, na domačiji Ivana Trinkavsca, sicer na pol v šali protestiral, da so ga vozili v glavnem po tako slabih makadamskih cestah, kot da bi bil prometni in ne kmetijski minister. Je pa Smrkolj objubil, da bo pripeljal v te odročne kraje prometnega ministra - Antona Bergauerja.

MAJHNI VLOŽKI, A VELIKI USPEHI - Konec tega tedna je bil, kot pišemo tudi na športni strani, zelo uspešen za sevnški šport, saj so si mladi sevnški atleti na 32. krosu Dela v Velenju priborili vsekripno 2. mesto (za domačini) in se uvrstili pred centri, kot so Ljubljana, Maribor in Celje. Spet sta blestela Petra Radišek in Borut Veber, saj sta na tem najmočnejšem krosu zmagala že četrty zapored. V Ljubljani na finalnem delu svetovnega pokala raketnih modelarjev za sezono 1997 pa je Sevnčanu Igorju Štriclju uspelo odbrzati vodilno mesto in je edini raketni modelar na svetu doslej, ki mu je to uspelo dvakrat zapored. To poudarjamo, ker je hkrati sila skromen vložek širše skupnosti v te športnike...

Do pomladi znano, kje bo smetišče

Nadaljujejo priprave za gradnjo regijskega odlagališča komunalnih odpadkov - Letna renta izbrani krajevni skupnosti več kot 16 milijonov tolarjev - Odškodnina posameznikom

KRŠKO - Zamisel o ureditvi regijskega odlagališča komunalnih odpadkov se vse bolj bliža uresničitvi. Pretekli teden se je Komisija za pripravo in izgradnjo regijske deponije pod predsedstvom Vladimira Kežman odločila objaviti ponudbo za izdelavo primerjalne presoje o vplivih na okolje za ponujene lokacije za izgradnjo centra za ravnanje z odpadki v Posavju.

Na ponudbo o izbiri lokacije se je prijavilo pet krajevnih skupnosti, ki so ponudile skupaj sedem možnih lokacij. Ker so pravila o izbiri najprimernejše lokacije zelo stroga, čaka stroko do izreka zadnje besede še veliko dela. Tako bo krški Savaprojekt skupaj z ljubljanskim Vodnogospodarskim inštitutom - izbrana sta bila kot najugodnejša sponudnika - pri analizi ponujenih lokacij v krajevnih skupnostih Brestanica, Senovo, Sromlje, Kapele in Rožno-

HUD BOJ MED VASMI KRAJEVNE SKUPNOSTI KOSTANJEVICA - Prebivalci krajevne skupnosti Kostanjevica so nedeljo, 19. oktobra, preživeli v športnem duhu. Ekipe iz vasi v tej krajevni skupnosti so se namreč pomerile v vlečenju vrvi in veslanju v osmercih. Boji so bili neusmiljeni. V vlečenju vrvi so slavili krajanji Prekôpe, drugi so bili vaščani Globočič, tretja pa ekipa Dob. V veslanju so bili najboljši tekmovalci Celine, pred Otočani in Orehovcem. (Foto: T. G.)

Presadol moral upoštevati celo vrsto izločilnih kriterijev, ki med drugim zagotavljajo nedotakljivost rezervatov pitne vode, varu-

DRAGO PIRMAN Z DR. KORNELIJO POPE-TOTH

BREŽICE - V tukajšnji knjižnici bo danes ob 19.30 pogovor z dr. sci. med. Kornelijo Pope-Toth, ki vodi preventivno in zeliščno svetovalnico. Pogovor, v katerem bo z gostjo razpravljala višji knjižničar Drago Pirman, bodo namenili vprašanju, kako lahko pomaga homeopatija.

BREŽIŠKI UPOKOJENCI OB OBLETNICI

BREŽICE - Društvo upokojencev Brežice, ki praznuje 50-letnico delovanja, bo pripravilo 26. oktobra ob 10. uri v Prosvetnem domu v Brežicah prireditve, s katero se bo spomnilo obletnice. Ob tej priložnosti bodo podelili priznanja. Poleg poročil o delu bodo udeleženci prisluhnili kulturnemu programu.

PO POTEH BREŽIŠKE ČETE

PIŠECE - V soboto, 25. oktobra, ob 9. uri bo v Pišecah uvodna prireditev k 21. pohodu Po poteh Brežiške čete. Tradicionalno srečanje borcev, izgnancev, planincev in drugih štejejo med dogodke ob brežiškem občinskem prazniku.

jejo kulturno in naravno dediščino, infrastrukturne koridorje in podobno.

Da ne bi ponudniki lokacij dvomili v poštene namene izvajalcev,

Zaradi denarja, ki ga bodo dobivali zaradi bližine deponije, se v zadnjem času naglo spreminja javno mnenje o izgradnji deponije. Nekaterim je že postalo močno žal, da se niso prijavili na razpis za izbiro lokacije.

si je komisija s pogodbo pridržala tudi pravico do revizije primerjalnih presoj. Izbrana krajevna skupnost in njeni prebivalci, ki bodo v svoji neposredni bližini morali prenašati vse posledice regijske deponije, si bodo namreč na njen račun tudi nekoliko finančno opomogli. Tako bo skupna letna renta, ki jo bo prejemale izbrana KS, znašala več kot 16 milijonov tolarjev, določen znesek pa bodo prejemale tudi domačije, ki bodo stale znotraj tristemetrskega pasu okoli odlagališča.

E. SEČEN

"NERED KORISTI TISTIM, KI RIBARIJO V KALNEM" - Združenje podjetnikov Posavja je na 2. skupščini, ki je bila v petek, 17. oktobra, v gostišču Zolnir v Kostanjevici, medse povabilo Marjana Podobnika, predsednika vlade RS. Ta je med drugim spregovoril o problematiki delovanja malega gospodarstva, o vse večjem bremenu, ki ga nosi, in o splošnem neredu v državi, ki očitno koristi tistim, ki ribarijo v kalnem. Dotaknil se je tudi lokalnih problemov. Za gradnjo HE na spodnji Savi, za katero Posavje bije bitko že tri leta, je dejal, da se stvari odvijajo v pravo smer. Zagotovljeno bo vključevanje domačega gospodarstva, odločitve o podelitvi koncesije pa bodo kmalu znane. Pri gradnji bo možno tudi ljudsko delničarstvo. O odprtih vprašanjih glede jedrske elektrarne je bil mnenja, da so vzvodi v slovenskih rokah. (Foto: T. G.)

Brežice predlagajo zakon o Romih

Brežiška občina bo poslala v parlament zakonsko besedilo v zvezi z Romi - Romi povzročajo škodo in preplah - Dr. Sušin: "Manjšinska politika je državna zadeva"

BREŽICE - Tukajšnji občinski svet je na pobudo svetnika Toneta Zorka sprejel sklep, po katerem bo skupina - župan in določeno število svetnikov - pripravila zakonsko besedilo v zvezi z Romi. Zakon bo poslanec Jože Avšič predložil v sprejem v državnem zboru. Zakon, ki ga bo pripravila omenjena brežiška skupina in ki naj bi ga torej sprejel parlament, bo med drugim določil tudi odškodnino, povezano z bivanjem in delovanjem Romov.

Občinski svet je med drugim sklenil, da bodo v občini legalizirali obstoječa na črno zgrajene romske hiše. S posebnim sklepom je tudi zavezal občino, da mora plačati prebivalcem poljščine, ki so jih z njiv svojevoljno pobrali Romi.

Navzoči na seji sveta so pred sprejetjem sklepov obširno razpravljali o mnogočem, kar zadeva sosedsko življenje Romov in drugih ljudi in državno politiko do t.i. romske problematike. Svetnik Martin Gramc je poudarjal, da Romi v KS Cerklje ob Krki povzročajo ne le škodo na tuji lastnini, ampak zaradi nasilnega vedenja tudi preplah med ljudmi. Kot je povedal, Romi postavljajo naselje deloma na zasebnem zemljišču. Za parcele, kjer nastaja romski zaselek, je vložen zahtev za denacionalizacijo, je poudaril Gramc. Podobno je povedal Andrej Horžen. Slednji je dejal, da je treba spraviti Rome "v obvladljivo skupino". Legalizirati obstoječe naselje bi po njegovem pomenilo ravno nasprotno, tj. širitev romskega naselja prek meja var-

OTVORITEV ŠOLE NA VELIKI DOLINI

VELIKA DOLINA - V soboto, 25. oktobra, ob 15. uri bodo svečano predali namenu obnovljeno in povečano šolsko stavbo na Veliki Dolini. Čeprav bo otvoritev ob 15. uri, kot rečeno, bodo šolska vrata odprli za obiskovalce že ob 11. uri, ko se bo na šolskem igrišču pričelo družabno srečanje.

Z MINISTROM O TEŽAVAH - Minister Anton Bergauer (desno) se je izkazal kot izjemno potrpežljiv poslušalec. Kdaj pa kdaj si je kaj tudi zapisal, kaj, bo pokazal čas. (Foto: E. Sečen)

VOJAKI TEKMOVALI V CERKLJAH OB KRKI

CERKLJE OB KRKI - Tukajšnja vojašnica je dva dneva gostila najbolj vsestranske športnike - vojake, ki so se na 5. prvenstvu Slovenske vojske v vojaškem peterobojju pomerili za laskavi naziv "kralja" športa. V streljanju s polavtomatsko puško, premagovanju pehotnih ovir, metu bombe, plavanju čez ovire in krosu se je pomerilo 58 tekmovalcev, med katerimi jih je bilo kar 43 iz vrst stalne sestave SV. Moštvo prireditelja, 2. pokrajinskega poveljstva s sedežem v Novem mestu, je v ekipni uvrstitvi med sedmimi sodelujočimi enotami zasedlo 5. mesto, njegov pripadnik Roman Lahne pa se je izkazal kot najboljši strelec in metalec bombe. Na prvenstvu je nastopilo tudi sedem žensk.

Bodo problemi preveč celo za ministra?

Anton Bergauer v Brežicah

BREŽICE - Kdaj bodo sedanjih devet železniških prehodov, od katerih je eden celo brez zapornic, nadomestila izvenvojska križanja? Kdaj se bo dalo priti do sleherne domačije v Slovenski vasi po slovenskem ozemlju? Kdaj bodo po gorjanskih vaseh zvonili telefoni? Kdaj se bo dobovska cesta nehala ožiti? Kdaj bo cerkljansko letališče lahko sprejemalo tudi civilna letala? Kdaj bo Sava plovna? Takšnih in podobnih vprašanj, ki težijo občane Brežice, je bilo mogoče preveč celo za ministra za promet in zveze Antona Bergauerja, ki se je na povabilo brežiškega župana Jožeta Avšiča preteklo sredo mudil v najvzhodnejšem slovenskem mestu ob Savi.

Župan in predstavniki najbolj prizadetih krajevnih skupnosti so ga s predstavitvijo problemov, povezanih s prometnimi zagatami, "obdelovali" debelo uro, in če si bo zapomnil vsaj delček izrečenega ter še manjši del tega tudi rešil, mu bodo Brežičani lahko peli hvalnico. Po drugi strani pa je bil minister nemalo začuden, nad čem vse se tukajšnji ljudje pritožujejo, ko pa nekatere državljane teži povsem nasproten problem in si želijo vsaj malo brežiške bogate prometne vsebine, da se ne bi več počutili odrezane od sveta.

E. S.

NOVI PROSTORI

BREŽICE - Danes ob 13. uri bodo odprli prostore Turistične agencije in menjalnice Integral Brebus Brežice in poslovnega prostora Občinske turistične zveze Brežice. Novi prostori so na Cesti prvih borcev 44.

Kako ženske vidijo Brežice

BREŽICE - Pretekli četrtek so v galeriji Posavskega muzeja tri mlade Brežičanke javno predstavile svoje diplomske naloge. Vse tri so se bile zapisale arhitekturi in gradbeništvu, in kljub temu da nobena od njih ne prebiva v Brežicah, so svoje zaključno delo posvetile ravno ureditvi tega mesta.

Mateja Podgoršek

Tako se je Mateja Podgoršek, danes zaposlena na Urbanističnem inštitutu Republike Slovenije v Ljubljani, posvetila prihodnjemu razvoju mesta, ki po njenem prepričanju ne sme nenadzorovano "zdivjati" v vse smeri, ampak najprej zapolniti notranji okvir sedanjih meja, v katerih bi treba poiskati še kakšno središče ter tako razbremeniti staro mestno jedro.

V brežiškem Zavodu za prostorsko načrtovanje in razvoj je nekaj časa dela Dobovčanka Teja Cvetkovič, ki je na ljubljanski fakulteti za gradbeništvo in geo-

Teja Cvetkovič

dezijo diplomirala lani. Z diplomsko nalogo je analizirala prometna dogajanja v mestu Brežice ter na podlagi rezultatov predlagala nove rešitve za povečanje prometne varnosti. Nekaterim med

Ravno polemičen ton občinstva ter obilo kritik na račun sedanja mestne ureditve, ki je takšna, kot je, tudi zaradi večnega konflikta politike in stroke, kaže, da bi veljalo razmišljati o namestitvi mestnega arhitekta. Morda bi to delo zamakalo ravno katero od treh mladih strokovnjakinj, ki so si svoje diplomsko delo upale predstaviti pred tolikšno javnostjo.

njim bi lahko označili kot nekoliko nenavadne in moteče, toda osnovni cilj, umiritev prometa, bi gotovo dosegle.

Mateja Sušin Brenc

Kam s sodiščem, se je spraševala tretja diplomantka, Mateja Sušin Brenc, ki je fakulteto končala letos, priznani pa ima dve smeri: arhitekturo in oblikovanje. Po analizi mesta je ugotovila, da bi novo sodišče spadalo na prostor med stari gasilskim domom in občinsko stavbo, kar je med navzočimi na predstavitvi izzvalo tudi največ polemik, ki pa jih je Mateja znala argumentirano pomiriti.

E. SEČEN

V času od 3. do 10. oktobra so v brežiški porodnišnici rodile: Marija Bedek iz Sevnice - Vito, Milena Mirt iz Krškega - Nino, Nataša Kozole iz Lokev - Roka, Romana Lipar iz Blatnega - Katarino, Silvestra Baškovič iz Gorenjih Skopic - Mihaela, Darja Leskovšek z Bojsnega - Davida, Mihaela Strgar iz Brežic - Urško, Ksenija Zupančič iz Gaberja - Tjašo, Renata Šegina z Metnega Vrha - Patricijo, Lidija Barbič iz Brezja - Marka, Dragica Urek iz Mihalovca - Lovra, Marija Pavlija s Sel - Filipa, Tanja Božič iz Žurkovega Dola - Polono, Jožica Guzej z Zgor. Tinskega - Primoža, Nataša Šotler z Dunaja - Tilna, Jožica Štefanič iz Kostanjevica na Krki - Gregorja. Čestitamo!

V zdraviliščih letos več gostov

V slovenskih zdraviliščih v prvih dveh tretjinah leta za šest odstotkov več gostov kot lani - Terme Čatež in Krkina Zdravilišča polna že prej, a vseeno več gostov

Po podatkih Skupnosti slovenskih zdravilišč je v hotelih petnajstih v skupnost povezanih zdravilišč v prvih osmih mesecih letošnjega leta letovalo za 6 odstotkov več gostov kot v istem obdobju lani. Število domačih gostov se je ob tem povečalo za 1 odstotek, število tujcev pa kar za 16 odst. Zanimivo je, da so imela več gostov kot lani prav vsa slovenska zdravilišča.

Največje povečanje so zabeležili v Termah Portorož (75 odst.) in v Radencih (20 odst.). Vzrok za tako veliko povečanje je predvsem zelo slaba oziroma slaba zasedenost omenjenih zdravilišč v lanskem letu. V prvih dveh tretjinah letošnjega leta so gostje v slovenskih zdraviliščih prenočili 1.113.409-krat.

Precej drugače je seveda z zdravilišči na Dolenjskem in v Posavju, kjer niti teoretično ne bi mogli doseči takega povečanja števila prenočitev, saj so bili tudi lani uspešni pri polnjenju hotelskih zmogljivosti. Zaradi tega je sicer poprečno povečanje števila prenočitev pri njih pravi uspeh.

• Med vzroki za povečanje turističnega prometa v zdraviliščih in tudi sicer velja omeniti, da se je tudi v letošnjem letu nadaljevala umiritev razmer v Bosni in Hercegovini, ki je s svojo bižino močno vplivala predvsem na obisk tujcev. Zdravilišča so večinoma dobro poslevala tudi v času, ko so zaradi vojne v Sloveniji in v sosednji Hrvaški druge veje turistične industrije le životarile. Zaradi tega tudi vlaganja v zdraviliški turizem niso zastala, s tem pa se je povečala tudi konkurenčna sposobnost zdravilišč, pri čemer so tako Terme Čatež kot Krkini zdravilišči Šmarješke Toplice in Dolenjske Toplice povsem v ospredju.

Tako so v Termah Čatež in v Šmarjeških Toplicah povečali število nočitev za 6 odst., kar so dosegli tudi v Krkinem zdravilišču v Strunjanu. V Dolenjskih Toplicah so letos v svoje sobe zabilili za 5 odst. več gostov.

Med tujimi gosti so letos v slovenskih zdraviliščih prevladovali Avstrijci, ki jih je bilo za tretjino, sledijo jim Nemci s petinskim deležem, Italijanov je bilo 18 odst, na četrtem mestu pa so že Hrvati, ki jih je bilo med vsemi tujimi gosti za 11,5 odst.

BORZNI KOMENTAR

Na borzi že zimsko spanje

Celo za Krkine delnice ni posebnega zanimanja

Pri trgovanju na ljubljanski borzi že dalj časa traja mrtvilo, kar vnaša nemir tako med kupce kot prodajalce. Posledica tega je še naprej relativno majhen promet in nizki tečaji delnic sicer poslovno uspešnih podjetij. To lastnikov teh delnic naj ne bi skrbelo, seveda če jih ne nameravajo prodati.

Na odprtem trgu C so tudi zadnji teden največkrat zamenjale lastnika delnice Krke in Mercatorja. Mercatorjeve delnice tudi zaradi dogodkov v vodstvu podjetja še naprej drsijo navzdol in je njihov promet sorazmerno majhen, kar pri ceni okoli 5.200 tolarjev ni čudno. Kljub temu da bodo tisti, ki bodo imeli v svoji lasti delnice Krke na dan 23. oktobra, to je danes, upravičeni do dividende za leto 1996, to ni kaj prida vzpodbudilo trgovanja. Če bo predlog uprave potrjen tudi na skupščini delničarjev 5. novembra, bo vsaka delnica Krke imetnikom prinesla bruto 400 tolarjev.

In kako stojijo najpomembnejše oziroma najbolj zanimive delnice? Petrol se že nekaj časa prodaja pod 22.500 tolarji, SKB

pod 2.450 in Lek A pod 34.500 ter Kolinska pod 2.200 tolarjev za delnico. Precej bolj je bila živahna cena delnice Luke Koper, ki je za kratek čas preseгла ceno 25.000, potem pa padla pod 24.000 tolarjev. Kar poskočen je bil tudi tečaj delnic Salusa, oživilo pa je tudi trgovanje z delnicami BTC, katerih tečaj se je dvignil na okoli 14 tisoč tolarjev.

Precej živahnosti je pri trgovanju z delnicami, ki so bile uvrščene na borzo šele pred kratkim, na primer z delnicami zdravilišča Moravske toplice in Aerodroma Ljubljana. Tečaj slednjih sicer vztrajno pada, a prometa s temi delnicami ni prav veliko. Še bolj kot pri delnicah je reven promet z obveznicami in drugimi vrednostnimi papirji. Državne in občinske obveznice imajo namreč še vedno zelo visoke tečaje, za bančne pa tudi ni pravega zanimanja in so zato njihovi donosi višji od bančnih vezav.

LJUDMILA BAJEC, dipl. oec.
Dolenjska borznoposredniška družba, d.o.o.
Novo mesto
Tel.: (068) 371-82-21
Faks.: (068) 323-552

JUBILEJ OBRTNE ZBORNICE BREŽICE

BREŽICE - Območna obrtna zbornica Brežice bo obeležila jutri 20 let obstoja. Prireditel ob tej priložnosti bo začel s pozdravom predsednik Območne obrtne zbornice Brežice Franc Bratanič, nato bosta nastopila predsednik Obrtne zbornice Slovenije in predstavnik občine Brežice. Ob obletnici bodo podelili priznanja obrtnikom za 10, 20 in 30 let opravljanja obrti. Na proslavi bosta nastopila še gledališka igralka Jerica Mrzel in celjski simfonični orkester Akord. Za jubilej bodo uredili tudi razstavo fotografij o delovanju zbornice. Razstavili bodo tudi izdelke domače in umetne obrti. Jutrišnje prireditve bodo po 19. uri nadaljevali z družabnim srečanjem ob zvokih ansambla Ptujskih 5.

Naprodaj prve parcele

V Šentjerneju največ zapletov zaradi zemljišč v komasacijskem postopku - Sejmišče bodo preselili

Šentjernejska obrtna čona bo zrastle na severovzhodu Šentjerneja, kjer je sedaj sejmišče, zaradi tega pa na občini že pripravljajo dokumentacijo za novo sejmišče, ki bo od sedanjega oddaljeno le okrog 100 m, in sicer v bivšem peskokopu. Pri pripravi obrtne cone so morali na občini najprej urediti lastniške odnose. Za del

zemljišča so naredili le preknjižbo iz nekdanje krajevne skupnosti na občino, za drugi del, katerega lastnik je bilo župnišče, so sklenili pogodbo o zamenjavi, del zemljišča pa je bilo potrebno odkupiti od različnih lastnikov. Prav pri urejanju omenjenih lastniških odnosov pa so naleteli na težave zaradi dela zeljišča, ki sodi v komasacijski postopek, pa ta zaradi neurejenega komasacijskega postopka bo od predvidenih 8 parcel po vsej verjetnosti še letos ali v začetku prihodnjega leta naprodaj 5, ostale tri pa, ko bodo stvari urejene.

• Za obrtno cono imajo že pripravljeno dokumentacijo za celotno infrastrukturo in lokacijsko dovoljenje. Glede na vse omenjene zaplete pa še vedno nimajo dokončne cene parcel. Na občini pravijo, da bodo kupcem parcel predlagali, naj si infrastrukturo zgradijo sami, in bodo to upoštevali kot kompenzacijo pri plačilu parcele, če za to ne bo interesa, pa bo infrastrukturo zgradila občina.

Šentjernejska občina je do sedaj v pripravo obrtne cone vložila že okrog 11,5 milijona tolarjev, in sicer za odkup del zemljišč, urejanje lastniških odnosov, za projekte in za ureditev ceste in zemljišča.

J. DORNIŽ

Za zaposlitev tujca 14 prilog

Novosti pri zaposlovanju tuje delovne sile so razburile številne Metličane, ki so prisiljeni zaposliti tujce, če hočejo, da bo proizvodnja tekla brez težav

Zaradi velikega zaposlovanja tujcev je med številnimi delodajalci nastal pravi revolt, ko so zvedeli za "navodila o izvajanju zakona o zaposlovanju tujcev". V njih je precej novosti, najbolj pa bo v oči, da je bilo doslej potrebno za zaposlitev tujca priložiti 4 priloge, poslej pa jih bo 14. Zato je Območna obrtna zbornica Metlika pripravila za člane, ki zaposlujejo tujce ali to nameravajo, informativni sestanek, na katerem sta Matjaž Verbič in Andreja Furar iz novomeške enote Zavoda za zaposlovanje pojasnila novosti.

Po starem je bil postopek za pridobitev delovnih dovoljenj tako enostaven in cenen, da so jih nekateri vzeli na zalogo ali celo zlorabljali. Zato od 13. septembra velja strožji, administrativno zahtevnejši in dražji postopek za pridobivanje delovnih dovoljenj. Poglavitni razlog za to je gotovo v veliki brezposelnosti v Sloveniji, zlasti med ljudmi do 5. stopnje izobrazbe. Država je z navodili želela onemogočiti tujcem vstop na slovenski trg delovne sile. Kot je dejal Verbič, pa je pri zaposlovanju tujcev prihajalo tudi do nepravilnosti, izkoriščanja.

Metličani si ne delajo nikakršnih utvar, da bi morala država zanje sprejemati posebne zakone, opozarjajo pa, da gre pri njih za posebne razmere, ki bi jih država morala upoštevati. Ker v občini

prevladuje tekstilna proizvodnja, prihaja do pomanjkanja domačih tekstilnih delavk, zato so jih prisiljeni uvažati z druge strani meje. Zelo močne so tudi sorodstvene vezi med bivalci z obeh bregov Kolpe, zato je razumljivo, da mnogi Metličani zaposlujejo svoje

• Po podatkih iz letošnjega maja je bilo v metliški občini zaposlenih 3775 ljudi, brezposelnost pa je bila okrog 10 odst., kar je pod republiškim povprečjem. Je pa metliška občina ena od tistih, kjer izdajo veliko delovnih dovoljenj za tujce. Konec preteklega meseca jih je bilo izdanih 661, uveljavljenih pa 613.

sorodnike iz Hrvaške. Nekateri pa so preprosto prisiljeni iskati drugo delovno silo, ker brezposelni domačini niso pripravljene prijeti

za delo. Delodajalci namreč v glavnem zaposlujejo ljudi do 5. izobrazbene stopnje. Med prijavitelji na novomeški območni enoti Zavoda za zaposlovanje jih ima kar 60 odst. le 1. ali 2. stopnjo izobrazbe.

Metličani so našli številne primere, ki jim bodo zaradi "navodil" oteževali delo. Na državo so apelirali, naj poenostavi vsaj postopek pri podaljševanju delovnih dovoljenj za tujce. V metliški Obrtni zbornici pa bodo še nekaj časa zbirali predloge svojih članov o spremembi "navodil", potem pa jih bodo posredovali Obrtni zbornici Slovenije, ta pa naprej na Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve.

M. BEZEK-JAKŠE

PRIZNANJA ZA DELO V TURIZMU - V Atomskih toplicah v Podčetrtku so v četrtek podelili zlati list in zelene Delove liste in razglasili "naj" turistične osebnosti. Po mnenju Delovih bralcev je slednja Majda Skočaj, vodja hotela v Krkinem zdravilišču v Strunjanu. Zlati list so bralci prisodili Atomskim toplicam, enega od treh zelenih listov pa so dobile Cateške Toplice. Nagrajencem je čestital tudi Milan Kučan, predsednik republike. (Foto: M. Vesel)

Podjetniški center Novo mesto, d.o.o., v ustanavljanju,

katerega ustanovitelji so:

Mestna občina Novo mesto, Občina Šentjernej, Občina Škocjan, Območna obrtna zbornica Novo mesto, Območna gospodarska zbornica Novo mesto,

razpisuje prosto delovno mesto:

direktorja Podjetniškega centra Novo mesto, d.o.o.

Pogoji:

- VII. stopnja strokovne izobrazbe ekonomske, pravne ali tehnične smeri,
- 5 let delovnih izkušenj na področju gospodarstva,
- aktivno znanje najmanj enega tujega jezika,
- državljanstvo Republike Slovenije,
- poznavanje dela z osebnim računalnikom,
- zaželjene osebnostne značilnosti: dinamičnost, iniciativnost, vztrajnost, kreativnost, komunikativnost, smisel za teamsko in projektno delo,
- kandidat mora v postopku razpisa predložiti svojo zamisel razvoja in delovanja Podjetniškega centra.

Mandat direktorja družbe traja štiri leta, z možnostjo ponovnega imenovanja.

Kandidati naj prijavo z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljejo v petnajstih dneh po objavi na naslov: Mestna občina Novo mesto, Sekretariat za finance in podjetništvo, Seidlova cesta 1, 8000 Novo mesto, z oznako: "razpis za direktorja Podjetniškega centra Novo mesto, d.o.o. - Ne odpiraj". Vse dodatne informacije - po telefonu št. 321-889.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 30 dni po objavi razpisa.

KRKA ZDRAVILIŠČA HOTELI OTOČEC TENIŠKI CENTER OTOČEC

• MED JESENSKIMI POČITNICAMI - V teniškem centru Otočec so za solarje med jesenskimi počitnicami od 27. do 30. oktobra pripravili posebno ponudbo. Te dni bodo organizirali poseben prevoz iz Novega mesta izpred športne dvorane ob 9.30, od 10. do 12. ure se bodo otroci vključili v teniški tečaj, nasled-

nja ura bo namenjena drugim športnim aktivnostim in regeneraciji, po malici v restavraciji Tango ob 13. uri pa se bodo otroci ob 14.30 vrnili v Novo mesto. Štiridnevni program bodo zaključili z zabavnim turnirjem in podelitvijo diplom. Prijavite se lahko po telefonu 75-458.

NOVOLES, lesna industrija Straža, d.d.

objavlja

R A Z P I S

za prosto delovno mesto

• ELEKTRIKAR

Od kandidatov pričakujemo, da bodo izpolnjevali naslednje pogoje:

- IV. stopnja izobrazbe, smer elektrikar - elektronik
- 4 leta delovnih izkušenj.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov:

NOVOLES, lesna industrija Straža, d.d., Kadrovsko-pravni sektor, Na žago 6, 8351 Straža, z oznako "za razpis".

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

KOVINOTEHNA

PC v Intermarket centru
v Brežicah, tel.: 0608-62-857

Nemogoče je mogoče!

od 27.10. do 8.11.

VELIKA IZBIRA LESTENCEV

LESTENCI PLAFONJERE

že od 7.690.- od 2.590.-

VARČNE ŽARNICE PRENOSNE SVETILKE

od 990.- od 1.490.-

POHITITE IN UJEMITE UGODNE CENE!

Zdravilni kozarec vina na dan

Novosti o zdravilni moči vina iz knjige prof. Klause Junga z univerze v Mainzu

Kozarec vina krepi slaboten želodec, osveži usihajočo moč, zdravi rane na telesu in duši, odpravlja žalost in tegobe, prinaša veselje in spodbuja pogovor s prijatelji. Tako je pred 15 stoletji zapisal cerkveni učitelj in filozof Avgustin, ne da bi imel znanstvene dokaze za svoje trditve. Z neverjetnim napredkom medicine, analitične kemije, biokemije, fiziologije in drugih znanosti prihajajo zdaj na dan dokazi drug za drugim. Najnovejše je strnil v svoji knjigi z naslovom *Vino, užitek in zdravje* vodja oddelka za športno medicino na univerzi v nemškem Mainzu prof. Klaus Jung, ki je 15 let raziskoval učinke in sestavine vina.

Kozarec vina na dan varuje srce, preprečuje revmo in Alzheimerjevo bolezen, čisti telo strupov, preganja viruse in bakterije in vsestransko ugodno deluje na človeški organizem, ugotavlja v svoji knjigi prof. Jung. Pa ne samo to, vino v krvi zvišuje HDL-holesterin, to je dobri holesterin, ki pobira škodljive usedline s sten

krvnih žil in jih odnaša nazaj v jetra, kjer postanejo neškodljivi. Hkrati pa vino znižuje škodljivi LDL-holesterin, ki povzroča srčni infarkt.

Zmerno pitje vina deluje varovalno na srce tudi zavoljo tega, ker preprečuje nastajanja krvnih strdkov, saj se krvne ploščice težje zlepjajo, zato je pri pivcih manj

tromboz in embolij. Sestavine vina, ki imajo antioksidativni učinek, zavirajo tudi tvorbo napačnih kisikovih radikalov, ki uničujejo celice in s tem izvežejo nekatere nevarne bolezni, kakršne so revma, rak, sladkorna in Alzheimerjeva bolezen. Kozarec vina bolje prekrvavi jetra in ledvica ter jih tako spodbudi k njihovi večji razstrupljevalni vlogi. Vino pripisujejo, kot piše prof. Jung, celo estrogenski učinek, to je pospešeno nastajanje kostnih celic in s tem zmanjšanje nevarnosti osteoporoze. V rdečem vinu so raziskovalci odkrili snov resveratrol, ki posebno učinkovito varuje srce in krepi njegovo odpornost. Ta snov je pomagala tudi razrešiti tako imenovani francoski paradoks, to je uganko, zakaj imajo Francozi kljub nezdravemu načinu življenja in prehranjevanja najmanj srčnih obolenj v Evropi.

Seveda vse te ugotovitve veljajo za zmerno uživanje zdravega vina ob hrani, saj količina naredi vsako stvar strupeno, kot je že v 16. stoletju trdil slavni Paracelsus. Kozarec vina ima približno 150 kalorij, predvsem v obliki alkohola, ki delujejo spodbujajoče in

Znanost priporoča za ženske za tretjino manjšo količino vina na dan kot za moške. Že na slovitom ljubljanskem simpoziju so pred 3 leti zdravniki raziskovalci priporočali, odvisno od konstitucije, za moškega 2 do 5 decilitrov, za žensko pa 1,5 do 3 decilitre dobrega vina na dan. Raje rdečega kot belega. Dr. Renaud je takrat v Ljubljani na osnovi preiskave pri 600.000 ljudeh celo trdil, da poraba 10 do 20 gramov alkohola na dan varuje človeka pred koronarno srčno boleznijo.

hitreje kot kalorije v drugi hrani. Alkohol topi v ožilju maščobe in s tem deluje očiščevalno. Vino vsebuje, kot je znano, še na stotine drugih snovi, med katerimi so za človeški organizem posebno dragoceni minerali in vitamini.

M. LEGAN

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Suha ali polsuha vina, to je zdaj veliko vprašanje

Izjemno dozorelo grozdje letošnjega letnika je vzpodbudilo nekaj novih vprašanj, denimo kakšna bodo vina pri 12 ali 13 in več volumskih odstotkih alkohola. Nekatere sorte so res zbrale toliko sladkorja (charonnay, sivi pinot, kerner), da bo vino letnika 1997 zelo močno. Letošnji letnik bo imel drugačen karakter, kot smo bili vajeni pri vinih normalne trgatve.

Zaskrbljenost je upravičena, ni pa je potrebna panika. Takšno grozdje, kot je bilo letošnje, smo si pač vedno želeli. Kletarjenje je tehnika in umetnost. Obvladati samo kletarsko tehniko je premalo, vedeti je potrebno tudi kako naše tehnično znanje povezati z drugačno sestavo grozdja. Osebnost sem zaskrbljen, ker vinogradniki preveč razmišljajo o polsuhih vinu. V tem vidijo izhod iz letošnje nepričakovano srečne trgatve.

Takšne odločitve vendarle niso popolnoma zgrešene. Bolj bi se spremenil karakter vina, če bi se preusmerili v pridelavo vin z ostankom nepovrtega sladkorja, kot če bo vino močnejše za en ali dva odstotka alkohola. Vprašanje je, kako bi trg sprejel takšna vina. S polsuhih vini nimamo izkušnje niti vinogradniki niti gostinci. Sladkor v vinu je pokvarljiv, zato takšna vina zahtevajo drugačno in to je vzrok za zaskrbljenost. V naših toplih zidani-

cah bi že pomladi vino začelo ponovno vreti, poleti pa bi se kvarilo. Kdor se je odločil za polsuho vino, ga mora stekleničiti ali pa prodati že pozimi. Vina z veliko vsebnostjo alkohola res niso toliko pitna, imajo pa druge prednosti, ki jih opazimo že ob enem požirku in nas navdušijo. Takšna močna vina niso za odžejanje, kaj šele za "eksanje". Z letošnjim letnikom imamo lepo priliko, da se odvadimo pitja na veliko in da se še bolj navadimo na pokašanje.

Močno vino se lažje ohrani pri kakovosti, se lepo razvija, zori. Manj bo tveganja s krepkim suhim vinom kot s polsuhim. Kdor ima zdrave, primerne sode, naj vino zori v polnem dotočenem sodu, ki ga doliva vsak teden ali vsaj vsakih 14 dni. Ob pretokih v cisterne se z lahko vzduhuje vino pred zračenjem s pomočjo parafinskega olja ali s plini itd. Dobro shranjeno vino ne bo zgubljalo kakovosti, zato ga bomo lahko prodajali ne samo celo leto 1998, ampak tudi dalj. Navadili se bomo tudi kletariti starejše vino in imeli bomo novo izkušnjo. Naši kupci bodo odkrili v zrelem vinu zanimive kakovosti, ki jih niso poznali.

Vinogradnikom svetujem, da analizirajo vino, takoj ko bo povrelo, na skupne kisline. Če je kislin manj kot 7 gramov na liter, priporočam žveplanje takoj in z najmanj 1 dcl petodstotnega "tekočega žvepla" na hektoliter. Odlašanje z žveplanjem za en teden do deset dni po končanem alkoholnem zrelosti priporočamo v letnikih, ki imajo več kisline kot letošnji.

dr. JULIJ NEMANIČ

KMETIJSTVO

NESREČA PRI PREŠANJU GROZDJA

METLIKA - V sredo, 15. oktobra, popoldne je 43-letni Jože M. iz Slamne vasi prešal grozdje. Ko je šel po hodniku proti preši, se je spotaknil ob plastično cev za seječrpanje mošta. Z levo roko se je skušal ujeti za črpalko, pri tem pa je s kazalcem in sredincem zadel v odprtino, ki je med pogonskim motorjem in jermenico črpalke. Jermen mu je na jermenico potegnil oba prsta in mu jih odrezal v drugem členku. Jožetu s pomočjo nudili v novomeški bolnišnici.

TRIGLAV V KOSTANJEVICI

KOSTANJEVICA - Zavarovalnica Triglav, d.d., Ljubljana območna enota Krško, odpira v četrtek, 23. oktobra, ob 11. uri na Ljubljanski cesti 6 v Kostanjevici svoje zastopstvo. Otvoritev sodi v okvir prireditve ob praznovanju krajevnega praznika.

Z NOVOMEŠKE TRZNICE

Na ponedeljkovi tržnici je bilo na voljo precej pridelkov, ki so jih branjevalci ponujale: krompir po 50 do 60 tolarjev kilogram, korenje, kolerabo in črno redkev po 150 do 200, fižol po 400 do 500, zelje po 80 do 100, špinačo po 500 do 600, paradižnik po 250, rdečo peso po 200, kumare po 100, čebulo po 150, česen po 500, radič in endivijo po 150 do 200, jabolka po 60 do 100, hruške po 100 do 160, grozdje po 250 do 280, orehe po 1200 do 1300, ocvirke po 500 kozarec, smetano po 600 do 700 (pol kilograma), sirček po 400 tolarjev kilogram in liter žganja po 700.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 65 prašičev, starih do 3 mesece, 90 v starosti 3 do 5 mesecev in 40 starejših. Prvih so prodali 45 po 390 do 410, drugih 70 po 330 do 360, tretjih pa 15 po 220 do 260 tolarjev kilogram žive teže.

GROZDJE ZA CVIČEK - Do zadnje nedelje so v kleti Kmečke zadruge Krško v Leskovcu sprejemali letošnji pridelek grozdja. Največ žametno črnino, ki pa je letos zaradi preobloženosti trt, spomladanske pozebe in ponekod zaradi toče slabše kakovosti kot ostale sorte, za katere velja, da so zelo dobre. Vseh ponujenih količin klet ni mogla prevzeti, čeprav so odkupili dobrih 15 odstotkov več kot lani. Prednost so imeli člani zadruge in tisti, ki so še pravočasno s pogodbo ponudili pridelek. Klet bo s cvičkom zadovoljila potrebe svojih potrošnikov, saj je znano, da kar 80 odstotkov vsega stekleničenega cvička prihaja na slovenski trg iz krške kleti, ki ji pravijo tudi centrala cvička. (Foto: M. Vesel)

MINISTER MED KMETI NA KALU - Nekaj več časa je bilo za pogovor s kmeti na Kalu, od koder dnevno zvozi v dolino okrog 1000 litrov mleka. Pri Ivanu Trnkavcu so kmetje ministru Smrkolju in sevniškemu županu Jožetu Peternelu izpovedali vse želje in zamere iz polpreteklosti, ko so jih okrajji, nazadnje pa še sevniška občina zanemarjali pri posodobitvi cestnih povezav z dolino. Župan Peternel je opozoril na dosežke zadnjih let, dodal pa, da so bili ti kraji v petih okrajih res "slepo črevo." (Foto: P. P.)

kmetijski nasveti

Nad žitni plevel že jeseni?

Herbicidi so kot večina drugih fitofarmaceutskih sredstev v ekološki nemilosti, zato velja temeljito pregledati njive in ugotoviti, če jih je res potrebno uporabiti. Če v ozimnini zanesljivo pričakujemo močno zapleveljenost s semenskimi pleveli, kakršno so lisičji rep, ljuljka in srakoperec, predvsem pa s širokolistnimi semenskimi pleveli, kot so smolenc, kamilica, jetičnik ali mrtva kopriva, je treba ozimno žito škropiti že jeseni ob setvi oz. pred vznikom. Sicer pa raje počakamo, da bo nesporno jasno, ali je poseg potreben. Večina herbicidov k sreči učinkuje tudi po vzniku, nekateri celo bolje, saj je znano, da je majhna plevelna rastlina z nekaj listi najbolj občutljiva nanje.

Edina zahteva, ki ji je v pozni jeseni včasih težko ustreči, je potrebna toplota ozračja. Da herbicid deluje, mora imeti zrak nad 4°C, izjema je le najbolj hvaljeni in priporočani pripravek dicuran forte 80 WP, ki učinkuje celo še pri zmrzišču. Ta herbicid je močnejši, kot rečeno, uporabi pred vznikom in po njem. V prvem primeru ga potrebujemo 2 kg na hektar, v drugem pa manj, le 1,5 kg. Če poljedelec s posegom zamudi, ni nič hudega, saj dicuran forte deluje še v mrazu in vse tja do razraščanja žita in plevela v njem.

Na našem trgu so na voljo še drugi sodobni in učinkoviti ter za naravo tudi vse manj strupeni pripravki. Tak je herbicid cougar, ki najbolj učinkuje, ko ima mlada pšenična rastlina tri liste, zatem tekoči dicuran, tokan, satis 18 WP in stomp 330 E. Že imena povedo, da gre za novosti, zato je potrebno strokovna navodila na embalaži prebrati in upoštevati. Doziranje mora biti natančno, še posebej to velja za satis 18 WP, ki ga zadošča le 200 gramov za hektar posevka ozimnega žita.

Jesenska začita, ki se izkaže za boljše zlasti v primeru, da je zgodnja pomlad deževna in ni mogoče s škropilnico na razmočeno njivo, pa ima žal tudi slabo stran. Herbicidi, ki so uporabljeni že jeseni, ne pokrijejo vseh rastnih dob žita, deloma zaradi izpiranja, deloma pa zaradi omejenega časa delovanja. Zgodaj se, da je potrebno proti kasnejši kalečim plevelom škropiti še enkrat, to pa pomeni dvojno delo in dvojne stroške.

Inž. M. L.

• Včeraj sta se pred gostilno Cviček stela Jože in Franci. Parlamentarna razprava o tem bo v sredo. (Cjuha)

• Enkrat boljše vik, vedno janše vik. (Panorama)

M KZ KRKA, z.o.o., PE Agroservis, Knafelčeva 2, Novo mesto
v okviru tradicionalnega sejma, ki bo v nedeljo, 26.10.1997, objavlja javno licitacijo naslednjih poškodovanih in rabljenih vozil:

		izkl. cena v SIT
1.	SUZUKI ALTO 1.0 GL,	1996 540.000
2.	FORD SCORPIO 2.9 I GHIA 24V,	1993 1.050.000
3.	TOYOTA CARINA E 1.6 XLI,	1993 1.300.000
4.	mot. kolo APRILIA 125 RS Replica	1997 350.000
5.	tov. MAN 22.281 FNL	1985 1.160.000
6.	R-TRAFIC pov. podaljšan	1988 500.000
7.	R-TRAFIC pov. podaljšan	1988 550.000

Licitacija bo v nedeljo, 26.10.1997, ob 9. uri v prostorih PE Agroservis, Knafelčeva 2, Novo mesto. Ogljed vozil v petek, 24.10.1997, od 8. do 15. ure ter eno uro pred začetkom licitacije.

Vozila pod zap. številko 5, 6 in 7 so rabljena, nepoškodovana, tov. vozilo MAN je v kompletu s priklopnim vozilom ITAS P 15 PAL. 10-odst. vplačila sprejemamo eno uro pred začetkom licitacije. Na izlicitirano vrednost se plača 5-odst. prometni davek.

Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto

400 gospodinjev brez naslednika

Kmetijski minister Ciril Smrkolj na okrogli mizi s kmeti v Šentjanžu in na Kalu obljubil večjo pomoč kmetijam v hribovitih predelih - Predvsem obupno slabe ceste

ŠENTJANŽ, KAL - Delež kmetijstva v državnem proračunu upada od leta 1991. Toda poprej je šlo vsaj 60 do 70 odstotkov tega denarja za ukrepe kmetijske politike, po letu 1994 pa le še slaba polovica (dobrih 7 milijard), ker se je na proračun preneslo financiranje kmetijskih služb in zavodov. Zato pri sestavi proračuna za leto 1998 vztrajamo pri obratnem procesu, je poudaril minister za kmetijstvo, Ciril Smrkolj na okrogli mizi preteklo soboto v Šentjanžu.

Smrkolj je povedal, da bodo uvedli za podporo na hektar zemlje, na glavo živine, hribovskim kmetijam pa zgolj že za obdelovanje površin, ne glede na pridelek. Minister je v odgovoru Francu Žužku povedal, da so zelo škodili napadi na oddelek CR-

POV, ki ga je vodil pokojni Teobald Belec, in ki so jih v tujini strokovnjaki dobro ocenili. Po Smrkoljevih besedah imamo za mleko še rezervno v večanju domače potrošnje in tudi v izvozu Italijanom in Hrvatom, zato bi bilo smotno do vstopa v Evropsko

unijo poavčeti mlečno pridelavo na 800 milijonov litrov!

"Šentjanški hribi se nezadržno praznijo, saj je že več kot 400 gospodinjev brez naslednikov," je opozoril Janko Šuštaršič. Minister Smrkolj pa je poudaril, da projekt urejanja podeželja ne more biti končan v 5 letih, kot si predstavljajo nekateri, ampak v 20 letih, kakor je praksa drugod po Evropi. Smrkolj je menil, da potrebujemo kmetijsko-gozdarsko zbornico in nacionalno družbo za trženje kmetijskih pridelkov.

P. PERC

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Jabolko za našo vitalnost

Sveže jabolko je idealna zdrava hrana, lahko pa je tudi obogatitev različnih jedi, kot so solate, pečena perutnina, različni naraštiki iz žit, kreme in podobno. Jabolko lahko uporabimo po obroku namesto deserta. Takrat, ko še niso poznali vpliva hranilnih snovi na telo, predvsem pa vpliv vlaknin, vitaminov in rudnin, je bil že v rabi rek: "Eno jabolko na dan, zdravnik daleč stran!"

Srednje veliko jabolko zagotavlja telesu 10 do 15 odstotkov potrebnih topljivih vlaknin, ki poleg vpliva na prehod hrane skozi črevesje zagotavljajo tudi uravnavanje holesterola. Jabolka vsebujejo poleg pektina tudi flavonoide, ki dajejo sadju značilno rumeno in oranžno barvo. Danes se jim posveča velika pozornost, saj je znano, da učinkujejo v telesu kot antioksidanti, to pomeni, da razgrajujejo telesu nevarne proste radikale. Ti ogrožajo telesne celice in so sokrivci za nastanek bolezni srca, ožila, artritis in raka. Jabolko, ki tehta 150 gramov, ima okrog 60 kalorij, zato je idealno živilo za

vzdrževanje normalne telesne teže. Delež sadnega sladkorja je dovolj velik, da nam zagotovi potrebno energijo v času hujšanja, in prav z jabolki lahko nadomestimo željo po sladkarijah.

Eno jabolko nam nadomesti 3 čajne žličke navadnega belega sladkorja z razliko, da nam sadni sladkor ne pušča škodljivih posledic na zobeh. Jabolko ne vsebuje veliko vitamina C v primerjavi s pomarančo, ki ga vsebuje 10-krat več. Ima pa več vitamina E, ki je tudi pomemben antioksidant za razgrajevanje maščob in varuje naše celice pred pogubnimi prostimi radikali. Jabolko, če je le mogoče, uživamo surovo in neolupljeno, saj nam dosti bolj koristi kot predelano v sok ali dodano jedem.

Izkoristimo njegovo zdravilno vrednost s pripravo domačega jabolčnega kisa. Kis lahko sproti pripravljamo v 3- do 5-litrskem kozarcu kar v kuhinji. Pomembna je stalna temperatura okrog 20 stop. C. Kis lahko pijemo z vodo in medom kot zdravilni napitek.

**KLAVIRSKI VEČER
JANE KASTELIC**

• TREBNJE - V predavanici tukajšnje osnovne šole je v petek, 17. oktobra, zvečer Glasbena šola Trebnje pripravila klavirski večer, na katerem je nastopila Jana Kastelic. Odigrala je dela J.S. Bacha, L. van Beethovna, F. Liszta, S. Rahmaninova in F. Chopina.

GALERIJA PREMAJHNA ZA VSE - Pregledne razstave in otvoritve novega galerijsko-atelejskega prostora se je udeležilo veliko gostov, ki so prisluhnili zanimivemu kulturnemu programu. Galerija je bila tokrat kar pre-majhna. (Foto: M. Markelj)

Dvajset let kulturno središče kraja

Slovesna jubilejna prireditev ob dvajsetletnici Kulturnega doma Krško - Nastopili mariborski umetniki - Slavnostni govornik je bil dr. Matjaž Kmecl

KRŠKO - Med številnimi slavnostimi večeri, ki so se doslej zvrstili v Kulturnem domu Krško, je bil zadnji v soboto, 18. oktobra, gotovo nekaj posebnega. Kako tudi ne, saj je bil posvečen domu samemu. 15. oktobra sta namreč minili dve desetletji od dograditve tega hrama kulture. Tisti čas pred dvajsetimi leti, ko so z otvoritvijo novega kulturnega doma v Krškem počastili 500-letnico pridobitve mestnih pravic, mu ga ni bilo para med ljubljano in Zagrebom, zato so bili Krščani nanj še toliko bolj ponosni, saj so navezadnje kar polovico vsega potrebnega denarja za gradnjo zbrali sami s krajevnim samoprispevkom, polovico pa je dala država.

V dvajsetih letih je Kulturni dom upravičil svoj obstoj in opravil pomembno kulturno poslanstvo. Na odru velike dvorane, v mali dvorani, galeriji, avli in drugih prostorih so se Krščanom poleg domačih predstavili tudi številni umetniki od drugod, tako da so bila kulturna obzorja po zaslugi doma široko odprta, hkrati pa so domači ustvarjalci imeli zagotovljeno streho nad glavo in prostor za predstavitev svojih dosežkov javnosti. V domu potekajo številne dejavnosti: abonmajske gledališke predstave in koncerti, redni večerni filmski program, popoldanske filmske projekcije za šolarje, dom daje streho glasbeni šoli in zasebni harmonikarski šoli, tu vadijo pevski zbori, Pihalni orkester Videm Krško, Veliki

orkester in manjši ansambli, tako da je resnično kulturno središče kraja. Ob vsem tem velja posebej poudariti, da Kulturni dom Krško sam ustvari kar 70 odstotkov prihodka, s čimer se najbrž ne more pohvaliti nobena podobna ustanova v Sloveniji, za kar gre zasluga delovnemu kolektivu z direktorjem Adolfom Moškonom na čelu.

O vsem tem in še o čem so na slovesnosti z izbranimi besedami govorili predsednik sveta Doma Silvo Gorenc, predsednik krajevnih skupnosti Miro Resnik, krški župan Danilo Siter, direktor Doma Adolf Moškon in slavnostni govornik dr. Matjaž Kmecl, ki je v svojem govoru poudaril bogato kulturno dediščino Krškega, kjer so se rodili ali delovali pomembni Slovenci, soustvarjalci slovenske kulture, ter opozoril na pomen dejavnosti takih ustanov, kot je krški Kulturni dom, za enovitost slovenskega kulturnega prostora in čvrstjenje slovenske identitete, ki ji prav kultura daje preživetveno moč.

M. MARKELJ

MARIBORSKI UMETNIKI - Za prijetno vzdušje in umetniške užitke v več kot triurnem programu so poskrbeli mariborski umetniki: sopranistka Zora Finguš Fatur in barionist Emil Baronik, Beautiful Music Orchestra pod vodstvom Renata Ribiča in s pianistom Sergejem Jasinskim, otroški pevski zborček Stražun in v drugem delu Baletna skupina Marine Turcu.

**FABJANČIČ GUNI
RAZSTAVLJA**

BREŠTANICA - Društvo likovnikov Krško Oko prireja danes, 23. oktobra, ob 19. uri zvečer v galeriji na gradu Breštanica otvoritev razstave slik Avgusta Fabjančiča Gunija. Slikarja bo predstavil Rudi Stopar. V kulturnem programu bodo nastopili ljudski pevci s pesmimi iz naših krajev.

Tradicija ljudskih iger

Mimica Kodre vodi KD Gledališče Krka, v katerem delujejo tudi recitatorji - Najmanj ena predstava na leto

KRKA - Na Krki se lahko pohvalijo z zelo dejavnim kulturnim društvom. Le okrog leta 1960, ko je pogorela tamkajšnja dvorana, središče kulturnega in družabnega življenja, je delno zamrlo tudi delovanje društva, čeprav so naj-

35 letih službovanja v OŠ Žužemberk sta z možem odlično skrbela za kulturno dogajanje v kraju, Mimica je vodila dramsko-recitatorsko sekcijo in se na začetku preizkušala tudi kot igralka, kasneje pa kot režiserka. Zdaj je gonilna sila ljubiteljskih igralcev na Krki.

V okviru KD Gledališče Krka - pevski zbor in folklorna skupina sta od leta 1996 registrirani v svojem društvu - vsako leto pripravijo vsaj eno predstavo in v 4 letih so s štirimi igrami, v glavnem s komedijami in ljudskimi igrami, nastopili dvajsetkrat v različnih krajih: na Dvoru, Muljavi, v Žužemberku, Grosuplju itd., in kot pravi Mimica, so bili povsod lepo sprejeti. S programom sodelujejo na raznih krajevnih proslavah. Med ljubiteljske igralce prihajajo odrasli in predšolski otroci iz različnih vasi KS Krka, in kljub težavam, saj morajo za večino stvari, kot so kostumi in scena, poskrbeti sami, skupaj preživljajo lepe trenutke.

Mimica Kodre pravi, da je najtežje priti do dobrega teksta, saj se je zraven treba ozirati še na število igralcev, zahtevnost scene, kostumov, velikost odra. Zadnje čase se s predsednikom KD Krka Iztokom Zrimškom že trudita pri izbiri letošnje igre. L. MURN

Mimica Kodre

bolj zagnani občasno še pripravili dramatisacijo kakšnega krajšega teksta, pa tudi upokojenski pevski zbor je včasih še razveseljeval.

Leta 1993, z otvoritvijo novega družbenega centra na Krki, v katerem je poleg občinskega in gasilskega doma tudi dvorana, pa je na pobudo nekaj krajanov kulturno društvo postalo spet bolj živo. Poleg zbora deluje folklorna skupina, ki jo vodi Zofka Rogelj, vodstvo dramske sekcije z recitatorji pa je prevzela upokojena učiteljica Mimica Kodre, ki že vrsto let ne more brez gledališča. V

Galerija Breza

Slikarka Jožica Škof odprla novo galerijo-ateleje

NOVO MESTO - Dolenjska metropola je od prejšnjega tedna bogatejša še za eno zasebno likovno galerijo. Novomeška ljubiteljska likovna ustvarjalca Jožica Škof, ki ima za seboj že kar lepo število razstav in je v šestih letih svojega ukvarjanja ustvarila zanimiv opus, je v soboto, 18. oktobra, zvečer odprla zasebno galerijo-ateleje Breza, zgrajeno po načrtih inž. arhitekture Jelice Kupec.

Slavnostne otvoritve, ki jo je pospremila pregledna razstava 35 del Jožice Škof, se je udeležilo lepo število novomeških ljubiteljev likovne umetnosti in prijateljev družine Škof, popestrili pa so jo z glasbo in poezijo. Matej Škof in Aleš Bartelj sta na električni kitari zaigrala skladbi, napisani prav za ta večer, ob klavirski spremljavi Lorene Mihelač je zapel tenorist Miloš Genorio, Mihelačeva pa je zaigrala še nekaj klavirskih skladb. Pesniški del večera sta zapolnila Smiljan Trobiš s pesmimi, posvečenimi Jožici in Rudiju Škofu (slednji je vodil prireditev), ter Jerica Pezdnič, ki je prebrala pesmi Marije Pilko, slikarkine sorodnice, in strokovno mnenje o likovni ustvarjalnosti Jožice Škof izpod peresa Jožefa Matijeviča. MiM

**POGOVORI Z
DR. TRSTENJAKOM**

NOVO MESTO - Knjižnica Mirana Jarca vabi danes, 23. oktobra, ob 18. uri na predstavitev zvočnih publikacij pogovorov publicista Andra Fine Skalerasa z dr. Antonom Trstenjakom. Gre za tri dvojne albume na kasetah. Na predstavitvi bo avtor orisal lik tega zdaj že pokojnega velikana slovenske misli tudi z manj znanih plati.

Pesmi v likovni govorici

Velika pregledna razstava ilustracij Lucijana Rešiča v Galeriji likovnih samorastnikov v Trebnjem

TREBNJE - V Galeriji likovnih samorastnikov so v četrtek, 16. oktobra, zvečer odprli razstavo ilustracij samoraslega likovnega ustvarjalca Lucijana Rešiča, ki se vse vidneje uveljavlja v slovenski

njem kot drugi ogledali svet Rešičevih knjižnih ilustracij ne samo zato, ker je avtor domačin, ampak tudi zato, ker je med množico razstavljen del precej takih, s katerimi je Rešič podal svoje likovno videnje poezije pesnikov, delujočih ali rojenih v trebanjski okolici, naj bo to France Režun, čigar pesniška zbirka Drobci sonca je bila sploh prva, ki jo je Rešič ilustriral, mehko čuteča pokojna pesnika Severin Šali in Vida Brest ali sodobni literarni ustvarjalec Ivan Gregorčič. Rešič zna še posebno tenko prisluhniti prav poeziji, čeprav je dober ilustrator tudi otroških del ali denimo našega klasika Jurčiča oziroma njegovega slovitega posebnega Krjavlja. Za poezijo, ki sploh velja za težko upodobljivo snov, je Rešič ustvaril svoj izraziti in prepoznavni likovni jezik, ki ga odlikuje fina črta, natančna risba in svojstven svet simbolov.

Razstava bo odprta do 16. novembra. M. MARKELJ

SKUPAJ STA ZAČELA - Z ilustriranjem pesniške zbirke Franceta Režuna (na sliki levo) je Lucijan Rešič stopil na pot knjižnega ilustratorja. (Foto: MiM)

knjižni ilustraciji. Tako so si tudi v kraju, kjer domuje že več kot dvajset let, lahko ogledali veliko pregledno razstavo, s katero se je Rešič predstavil v Novem mestu, Tolminu in Radovljici. Razstavo je odprl podžupan trebanjske občine Marjan Zupančič, o avtorju in njegovem delu je govoril Jožef Matijevič, izbrane pesmi avtorjev, katerih pesniške zbirke je Rešič ilustriral, je prebrala Zvonka Falkner, za glasbeno popestritev pa so poskrbele pevke vokalne skupine Pušeljc, ki so zapele nekaj narodnih pesmi.

Trebanjci in okoličani so si ali si bodo najbrž še z večjim zanima-

**PREDSTAVITEV
GRMIČEVH KNJIG**

NOVO MESTO - V predavalnici Dolenjskega muzeja bo danes, 23. oktobra, ob 18. uri nekdanji mariborski pomožni in sedanji naslovni škof dr. Vekoslav Grmič predstavil svoji novejši knjigi Moja misel in Iskanje resnice.

Oživele grajske ruševine

Turistično društvo Žužemberk - Dvor je veliko naredilo za kulturni utrip kraja - Uspešne prireditve v grajski kleti

ŽUŽEMBERK - Suhokrajinska prestolnica se je, kot vse kaže, dokončno prebudila iz dolgoletnega kulturnega dremeža, za kar je gotovo poleg ostalih zaslužen tudi Vlado Kostevc, učitelj na žužemberški osnovni šoli in predsednik Turističnega društva Žužemberk - Dvor. Društvo je bilo sicer ustanovljeno že prej, vendar je shiralo in so ga na Kostevčevo pobudo ponovno ustanovili ter zastavili obsežen in pester program dela, v katerem je velik delež dobila prav kultura, saj je naveza turizem - kultura lahko zelo uspešna, koristi od obeh pa imajo tako gostje kot domačini, da o pomenu kulturnega dogajanja za ugled kraja sploh ne govorimo.

Na nek način je s kulturnim prebujanjem povezana največja kulturnozgodovinska znamenitost Žužemberka, tamkajšnji grad, ki zelo počasi, a vendar vstaja iz ruševin. "Naša želja je bila vseskozi obuditi naš znameniti grad, da bi se v njem kaj dogajalo. Najprej smo dosegli dovoljenje, da smo lahko odprli grad za ogled," pravi Kostevc, "nato pa smo začeli s kulturnimi prireditvami v tem izjemnem okolju. Led je lani prebil pesniški večer ob baklah v vinjski kleti, ki je pokazal, da je med Žužemberčani in okoličani potreba in želja po kulturnih in drugih prireditvah, hkrati pa je dogodek opozoril tudi na potrebo po bolj pospešeni obnovi gradu. Letos pa smo začeli z rednimi prireditvami pod naslovom Poletne grajske prireditve. Odprli smo jih z opernim večerom, na katerem je nastopil v tujini živeči operni pevec, domačin Rado Legan, sledil je zelo dobro obiskan

koncert New Swing Quarteta, nato večer slovenskih narodnih in ponarodelih pesmi z vokalno skupino Prima iz Kulturnega društva Hinje ter nastop komornega pevskega zbora Loka iz Skofje Loke. Za zaključek smo imeli uspešni pesniški večer z Antonijo Bakso-Srnel, Jurijem Marussigom in Milo Kačičevo. Izven poletnih prireditev smo pripravili otroški živzav in pravljično igro za otroke Kul-

Vlado Kostevc

turno-umetniškega društva Krka."

Z malo denarja, a veliko volje in zagnanosti ter seveda zastonjskega dela so Žužemberčani uspešno spravili svoje prve poletne grajske prireditve pod streho. Odziv okolja je bil dober, ljudje so prišli na prireditev z vseh koncev Suhe krajine, zato Kostevc kljub temu, da se zaveda, kako na tesnem so z denarjem in da se ne bo mogoče dolgo zanašati na zastojkarstvo, odločno pravi: "Drugo leto bomo nadaljevali!"

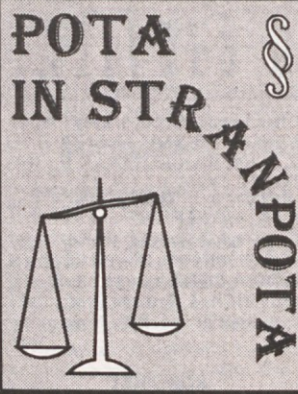
M. MARKELJ

MELITIN UMETNIŠKI VEČER - Čandkova domačija v Višnji Gori z gostiteljico Marijo Pilko nadaljuje tradicijo kulturnega poslanstva te domačije. Da domačini cenijo ta prizadevanja, se je po številnem obisku videlo tudi v petek, 17. oktobra, ko je v tamkajšnjem galerijskem prostoru domačinka Melita Garvas razstavila svoja slikarska in grafična dela ter za prijetne trenutke skupaj s prijatelji poskrbela tudi z branjem svojih pesmi. O likovnem ustvarjanju mlade umetnice je akademski slikar Sašo Vrabčič (na sliki zraven umetnice) dejal, da je razstava triumfnene dosežanje slikarske prakse, in večer polepsal s petjem in igranjem lastnih skladb na kitaro. Dogajanje, v katerem so nastopili še pevci cerkvenega pevskega zbora Višnja Gora z vodjo prof. Milanom Jevnikarjem, je povezoval novomeški kulturni animator Rudi Škof.

SVETOVLAN, UKORENINJEN V ISTR - V mali galeriji Dolenjskega muzeja so prejšnjo sredo, 15. oktobra, odprli razstavo 23 oljnih slik hrvaškega akademskega slikarja Eugena Kokota. Predstavil se je s svojim najnovejšim ciklom del, v katerih je opazen avtorjev premik v abstraktnije slikarstvo. Kot je dejal likovni kritik Milan Bešlič, ki je govoril na otvoritvi, z njim Kokot dosega enega od svojih vrhov in potrjuje svoje slikarsko svetovljanstvo, ki pa ostaja ukoreninjeno v rodni Istri. Razstavo, ki sta jo pripravila Dolenjski muzej in Hrvaško kulturno združenje, je odprl novomeški župan Franci Koncilija, glasbeno pa sta jo popestrila s kitariskim duom Berislav Cerin in Radislav Bradič. Na sliki: kritik Bešlič, avtor razstave Kokot in kitariski duo. (Foto: M. Markelj)

dežurni poročajo

ODNESEL CIGARETE - V noči na 20. oktober je nekdo vlomil v kioski, last podjetja Delo Ljubljana. Odnesel je okoli 1.500 zavitekov različnih cigaret. Policisti neznanca, ki je z vlomom in odnesenimi predmeti povzročil za okoli 300 tisočakov škode, še iščejo.

NAŠEL TRI BOMBE - V soboto, 18. oktobra, ob 17. uri je 31-letni L. M. policiste obvestil, da je v Savi našel tri bombe. Bombe je prevzel pirotehnik, ki je ugotovil, da izvirajo iz druge svetovne vojne.

SLOVENIJA SE NI NIZOZEMSKA - V ponedeljek, 13. oktobra, ob 22. uri je mejo med Slovenijo in Hrvaško pri Obrežju ilegalno prestopilo 10 državljanov Iraka. V razgovoru so policistom povedali, da so do Turčije potovali posamezno, v Turčiji pa so se dobili in se do slovenske meje peljali s tovornjakom. Pred Bregano jih je voznik tovornjaka izpustil in jih napotil proti gradu Mokrice, ki je bil osvetljen. Voznik jim je še omenil, da bodo tako prišli na Nizozemsko in da bo tam zanje poskrbljeno.

POLICISTOMA HOTEL PREREZATI VRAT

KRŠKO - V nedeljo, 19. oktobra, popoldne je O. D. doma razgrajal in grozil, zato so domači poklicali policiste, vendar se tudi potem ni umiril. Pograbil je za kos razbitega stekla kuhinjskih vrat ter policistoma dejal, naj stopita do njega, če si upata, in jima grozil, da jima bo prerezal vrat. Na večkratno opozorilo policistov, naj se pomiri in steklo odloži, je to le storil, kljub temu pa je večer preživel na policijski postaji v prostoru za treznjenje.

PEŠEC NA CESTI Ogrožena vrsta

Ob torkovi smrti 7-letnega otroka v Prekopi

Dolenjske ceste so v tednu dni zahtevale dvoje življenj pešcev, kar nekaj pa je bilo hudo in lažje poškodovanih. Jesenski in zimski čas je namreč prav za pešce najnevarnejši. Dnevi so vse krajši, vidljivost je zato in zaradi megle omejena, pešci pa so največkrat brez odsevnikov in v temnih oblačilih. Veliko nesreč se zgodi tudi zaradi nepazljivosti ljudi, ki zunaj naselij hodijo napačno po desni strani ceste in ne vidijo vozil, ki se jim približujejo od zadaj. Pri tem pa ne gre spregledati tudi velike krivde šoferjev, ki se na cestah preizkušajo v divjanju. Prav njim gre pripisovati odgovornost tudi v obeh nesrečah na Dolenjskem: v Novem mestu, ko je voznica zbila starejšo žensko na prehodu za pešce, in na Prekopi pri Kostanjevici, ko je v torko voznika BMW-ja zagrabil bankina in ga je vrglo na drugo stran ceste, kjer je ravno takrat šel v šolo nič hudega sluteči 7-letni deček.

Dokler nimamo zakona, ki bo odločno udaril po zavestnih kršiteljih omejitve hitrosti in drugih hudih prekrških, dokler bodo po naših cestah kraljevali objestni vozniki in dokler nimamo cest, ki bodo omogočile vsem v prometu dovolj prostora za varno pot, bomo pač morali upoštevati dejstvo, da je cesta (lahko) tudi morišče.

T. GAZVODA

V Novem mestu je center B nujen

Že vzpostavljena mreža centrov za preprečevanje in zdravljenje odvisnih od nedovoljenih drog ima center v Brežicah, kamor morajo hoditi tudi odvisniki iz Dolenjske in iz Bele krajine

NOVO MESTO - Težko je reči, koliko je pri nas odvisnih od nedovoljenih drog. Povpraševanje po heroinu na primer je v Sloveniji razmeroma zelo veliko in strokovnjaki ocenjujejo, da je med dvema milijonoma Slovencev najmanj 5 tisoč odvisnikov od te droge. Tudi za Dolenjsko, Posavje in Belo krajino je zbranih nekaj števil tako s strani policije kot šol in zdravstva, ki kažejo iz leta v leto slabšo sliko, a te številke so zagotovo daleč od realnih.

Edini center za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od nedovoljenih drog pa je v našem delu Slovenije v Brežicah; to je center,

Dr. Tatjana Gazvoda

ki se ukvarja v prvi vrsti s kurativno in ne preventivno. Tja naj bi se vozili tudi odvisniki iz Bele krajine in iz Dolenjske, lahko pa se odločijo za Ljubljano oziroma Celje.

V Brežicah se je leta 1996, ko je bil vzpostavljen metadonski program, zdravilo 9 heroinskih odvisnikov, sedaj jih je 20, a kot ocenjuje vodja tega centra dr. Ksenija Znidaršič, je odvisnikov samo v Posavju vsaj petkrat toliko.

Po besedah direktorice Zdravstvenega doma Novo mesto dr. Tatjane Gazvoda, je v Novem mestu iz območja Dolenjske in Bele krajine evidentiranih 14 bolnikov, odvisnih od nedovoljenih drog, od tega sta dva občasno na heroinu. "Ta številka je absolutno premajhna. Če bi imeli organiziran center za preprečevanje in zdravljenje odvisnih od nedovoljenih drog, bi se verjetno javljali tudi do sedaj neregistrirani odvisniki. Znano število odvisnikov bi bilo s tem žal večje, a to je naš cilj. Le tako bomo bližje uživalcem drog, sicer jih bomo izgubili za vedno," je med drugim dejala dr. Gazvodova na torkovi okrogli mizi "Mladi in droga v

• Skušali smo spremeniti svet, pa je svet spremenil nas. (Grafit)

• Vtisi iz otroštva imajo globoke korenine. (Franzos)

VIZUMI LE V IZJEMNIH PRIMERIH

Državljeni Slovenije za potovanje v ZDA ne potrebujejo več vizumov, če potujejo službeno ali kot turisti in se tam ne bodo mudili več kot 90 dni. Vizumi so potrebni le, če bodo želeli študirati, delati, bivati v ZDA ali ostati na obisku več kot 90 dni. Vizume potrebujejo tudi diplomati in funkcionarji na službeni poti. Nekatere osebe po zakonu ne smejo vstopiti v ZDA. To so ljudje z določenimi nevarnimi nalezljivimi boleznimi, s kriminalno preteklostjo in podobno. Te osebe lahko zaprosijo za posebne omejene vizume, ne morejo pa potovati v okviru programa poskusne ukinitve vizumov. Dodatne informacije dobite na veleposlaništvu ZDA v Ljubljani.

USODNA POT V ŠOLO

PREKOPA PRI KOSTANJEVICI - 22-letni Jani H. iz Oštrca nad Kostanjevico se je v torko, 21. oktobra, ob pol osmih jutraj peljal z BMW-jem od Kostanjevice proti Šentjerneju. Na Prekopi je zapeljal na rob ceste, zapel je ob bankino, tako da ga je obrnilo in zaneslo na drugo stran ceste v 7-letnega Borisa Jordana, ki je šel ravno takrat ob robu ceste proti avtobusni postaji, da bi se z avtobusom odpeljal v kostanjeviško šolo, kjer je obiskoval prvi razred. Pešec, ki je bil z voznikom avtomobila v sorodu, je zaradi hudih poškodb umrl.

Novem mestu", ki je bila v srednješolskem centru. Udeležili so se je tudi dr. Andrej Kastelic, vodja koordinacije centrov za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti, dr. Cveto Gradišar, psihiatrični dispanzer v Zdravstvenem domu Novo mesto, Anton Olaj iz UNZ Novo mesto, predstavniki ministrstva za zdravstvo, šolstva, lokalne akcijske skupine (LAS) Novo mesto in drugi, žal pa je bilo med njimi le nekaj staršev in dijakov.

Je že res, da se s preventivno dejavnostjo obravnave nedovoljenih drog v okviru svojih rednih in izrednih programov ukvarjajo številne institucije. Tudi zdravstveni domovi niso izjeme. Tja se lahko obrne tudi odvisnik, vendar pa so splošni zdravniki preobremenjeni, zato je lahko takšna obravnava bolnika - odvisnik je namreč prav tako bolnik - zgolj droben izsek iz preširoke patologije ambulant vsakega zdravnika. Prav zato je ustanovitev centra B v Novem mestu nujna, s tem so se strinjali vsi udeleženci, ta prizadevanja pa je podprl tudi dr. Kastelic.

Ker takšnega centra na Dolenjskem ni, je torej malo možnosti, da bi odvisnik poiskal pomoč; ko ga bomo imeli, bodo tudi starši vedeli, na katera vrata potrkati. Res pa je, da je že sedaj možno na več mestih dobiti nasvet.

Center tipa B namreč predvideva tudi posvetovalnico za odvisnike, svoje in učitelje, izvaja terapije, pripravlja odvisnike na hospitalno obravnavo, nudi pomoč pri medicinski in poklicni rehabilitaciji ter reintegraciji v družbo. Tak center izvaja metadonski vzdrževalni program, spremlja zdravljenje odvisnika, opravlja testiranja in drugo. Za tako zahtevno celostno obravnavo odvisnika pa je potrebna ekipa strokovnjakov.

Brežiške izkušnje

V zdravstvenem domu Brežice, kjer je od maja letos tudi uradno začel center A, so se s problematiko odvisnih z metadonom srečali

VAJA "KRŠKO-97"

KRŠKO - V soboto, 25. oktobra, od 9. do 13. ure bo v Krškem občinska združena zaščitna reševalna vaja civilne zaščite. Potekala bo pod nazivom Krško-97.

KOČEVSKIM GASILCEM NOVO VOZILO

KOČEVJE - V okviru prireditve ob letošnjem občinskem prazniku kočevske občine in mesecu varstva pred požari bo prostovoljno gasilsko društvo Kočevje dobilo novo gasilsko vozilo - cisterno. Minule dni je bila le-ta že razstavljena v Kranju na mednarodnem sejmu "Zaščita 97". Denar za nakup tega vozila sta zagotovili ministrstvo za kmetijstvo in ministrstvo za obrambo.

V. D.

KONTROLO BODO POOSTRILI

Bližajo se prazniki in krajše šolske počitnice, zato UNZ Novo mesto pričakuje, da se bo promet še povečal. Za čim varnejši potek odvijanja prometa bo poskrbela policija s poostreno kontrolo nad udeleženci v cestnem prometu, predvsem nad vinjenimi in prehitrimi vozniki. UNZ Novo mesto opozarja voznike, ki bodo parkirali pri pokopališčih, naj pazijo, da ne bodo ovirali prometa, avtomobile naj zaklepajo, v njih pa naj ne puščajo predmetov, ki bi privabili vlomilce. Opozorilo velja tudi pešcem, ki naj bodo na cestah skrajno previdni, ob večerih in v megli pa naj nosijo odsevnike. Podobno opozorilo smo prejeli tudi iz UNZ Krško.

leta 1990, ko so strokovna navodila dobivali iz Vojnika. Aprila 1996 so dobili poseben prostor in prav za to zaposlili višjo medicinsko sestro, ki se dnevno srečuje z odvisniki in jim na podlagi pogovora in pregleda deli metadon v obliki tekočine, ki ga morajo prvi mesec spiti pred njo; ko pacient napreduje in ko je vzpostavljeno medsebojno zaupanje, pa lahko dobi metadon tudi domov.

Vključenim v center je zagotovljena popolna anonimnost, njihova povprečna starost pa je 26 let, čeprav se ta še niža. V centru delajo tudi dve zdravnici specializki splošne medicine in psihiater, doslej pa center v Brežicah še ni dobil finančne podpore zavarovalnice, ki mu sicer pripada.

TANJA GAZVODA

SMRT NA MAGISTRALKI

MARTINJA VAS - V četrtek, 16. oktobra, ob pol 7. uri zjutraj se je 42-letni državljani Bosne in Hercegovine z osebnim avtom peljal po magistralni cesti od Ljubljane proti Obrežju. Pri Martinji vasi je nenadoma zapeljal na levo polovico vozišča, takrat pa je nasproti pripeljal 23-letni M. V. iz Krške vasi. Vozili sta čelno trčili, potem pa je avto, ki ga je vozil M. V., odbilo v odbojno ograjo. Še nekaj metrov je drsel po vozišču in trčil v travnati usek. Za Bosancem je pripeljal še voznik tovornjaka iz Zagreba in trčil vanj. Zagrebčana je odbilo preko drsne ograje in se je prevrnil na bok, vozilo Bosanca pa je ob ponovnem trku odbilo na desni prometni pas, po katerem je takrat pripeljal 26-letni Grosupeljčan A. K. Povzročitelj nesreče je šest ur kasneje umrl v novomeški bolnišnici.

PRIPRAVITE AVTO NA ZIMO

Tudi letos AMZS pripravlja brezplačno preventivno akcijo "Pripravimo avtomobil na zimsko vožnjo". Svoj avto lahko v soboto, 25. oktobra, med 8. in 17. uro pripeljete v eno od 12 enot, tudi v Črnomelj, na Otočec in v Kočevje. Akcija je brezplačna tudi za nečlane, sicer pa bodo vaš avto pregledali, vam svetovali, mu proti plačilu odpravili napake, odgovarjali na konkretna vprašanja. Pri njih bo možno s popustom kupiti artikle, ki so pozimi nepogrešljivi, vsi obiskovalci pa bodo prejeli drobno darilo.

Ponujal "žgečkljive" vroče kasete

Kriminalisti ovadili Celjana, ki izsiljeval Novomeščanke - Morebitne druge oškodovanke se javite policiji, saj naj bi poklical med 20 in 30 žensk

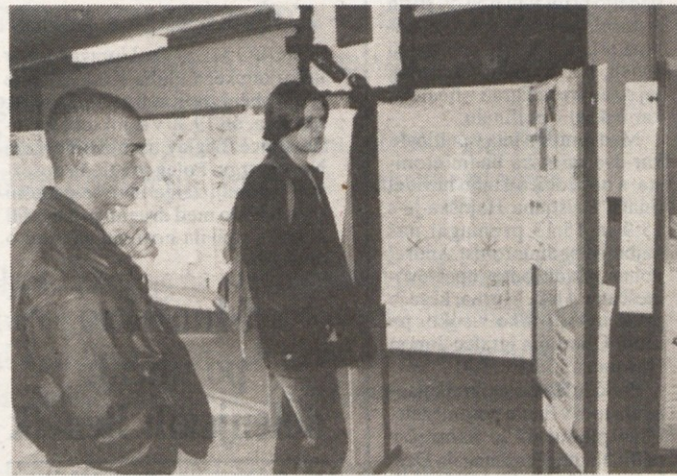
NOVO MESTO - Fotografiranje oziroma snemanje sumljivih prizorov postaja v zadnjih mesecih vse bolj popularno. In v medijski pozornosti, posvečeni Dianini nesreči v Parizu ali "Janševi" Livadi, niti Dolenjska ni zaostala. Za kar precej razburjenja je poskrbel 35-letni podjetnik iz Celja, ki je konec avgusta telefoniral nekaj Novomeščankam in jim ponujal videokasete in fotografije, na katerih naj bi bile v sumljivih pozah z moškimi, ki niso ravno njihovi življenjski sopotniki ali v sumljivi družini.

Da bi možak izgledal bolj posloven in verodostojen, se je Novomeščankam, zaenkrat so znane tri, predstavil kot bivši uslužbenec Bradač security iz Novega mesta. Za sporne posnetke, ki jih je označil kot "zelo interesanten material", je zahteval 200 mark, posnel pa naj bi jih po nalogo njihovih partnerjev, ki naj bi mu naročili zasledovanje.

Ker eni od poklicanih radovednost le ni dala miru, se je dogovorila z njim, da se dobata v Nebeškem hramu v Stranski

RADO POKA - Kržišče pred cestnim kandijskim mostom v Novem mestu je zelo prometno, semaforjev pa nima, zato so trki na njem dokaj pogosti, še posebno ker si vozniki kljub jasnim prometnim znakom razlagajo prednost po svoje. Prejšnjo soboto dopoldan je znova počilo, bilo je nekaj zvite pločvine, enega od udeležencev je odpeljalo reševalno vozilo, policisti pa so imeli delo, da so vse popisali. (Foto: MIM)

RAZSTAVA PRIŠLA TUDI V NOVO MESTO - Najnovejše statistike kažejo, da se tudi v Sloveniji problem zasvojenosti in zlorabe drog seli v srednje in celo v osnovne šole, zato se vse bolj razvija tudi mreža tistih, ki delujejo na področju preprečevanja, zdravljenja in zmanjševanja škode zaradi drog. Kam po pomoč, kdo in na kakšen način pri nas dela na tem področju in na podobna vprašanja je skušala odgovoriti razstava "Zasvojenost v šolah", ki je bila prejšnji teden ob mesecu prizadevanj za preprečevanje zasvojenosti na ogled v Srednješolskem centru v Novem mestu in v Knjižnici Mirana Jarca. Svojo dejavnost so predstavile tudi različne vladne in nevladne organizacije, razstavo pa so popestrila otroška likovna dela in plastike. Pred tem je bila razstava že na ogled v Ljubljani in v Celju. (Foto: T. G.)

PROMET POD DROBNOGLEDOM - Predsednik občinskega odbora za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Zvone Tuhtar je ob tednu prometne varnosti povabil v učilnico AMD Sevnica učence, ki delujejo v prometnih krožkih na osnovnih šolah v sevniki občini, na klepet s sevniskim županom Jožetom Petermelom (na posnetku). Bil je to nenavadno izčrpen in podroben pregled razmer na področju prometne varnosti, v katerem pa učenci niso zgolj kritizirali, temveč so dajali tudi povsem konkretne predloge, kaj in kako naj bi ukrepali, da bi se stanje izboljšalo. (Foto: P. P.)

vorilnic v Novem mestu in Celju poklical okoli 20 do 30 Novomeščank, vendar je to pred

• Kriminalisti so doslej odkrili tri ženske, ki so bile žrtve izsiljevanja tega "poslovneža", predvidevajo pa, da je bilo takšnih izsiljevanj več, zato pozivajo vse morebitne oškodovanke opisanega kaznivega dejanja, da o tem obvestijo UNZ Novo mesto po telefonu 323 084. Sicer pa so zoper osumljenca podali kazensko ovadbo zaradi utemeljenega suma izsiljevanja.

policisti zanikal in dejal, da je želel z Novomeščanko, s katero se je dobil v Nebeškem hramu, zgolj navezati stik, da bi z njo pač preživel kak večer.

T. GAZVODA

Krško boljše od Pivovarne Laško!

Rokometna senzacija v Krškem - Krčani sedaj edini brez poraza na vrhu lestvice - Dobovčani in Sevnici spodbudno proti Slovanu in Gorenju - Trebanjci brez možnosti proti Prulam 67

Napovedi, da bodo vsa štiri moštva z našega konca v petem krogu prvenstva v prvi rokometni ligi izgubila, se niso uresničila, do presenečenja pa je prišlo na tekmi, kjer je bil zmagovalec najbolj predvidljiv in vnaprej znan. K sreči Krčani niso mislili tako in so na presenečenje vse slovenske športne javnosti premagali celjsko Pivovarno Laško in tako ostali edino neporaženo moštvo, Celjane, ki veljajo za eno izmed najboljših rokometnih vrst na svetu, pa so potisnili na zanje skoraj sramotno tretje mesto.

Krčani so tekmo s Celjani začeli precej oslavljeni, saj v vratih ni bilo njihovega najboljšega moža, poškodovanega Mirka Bašiča, ki pa ga je odlično zamenjal mladi Jure Medved. Brez nekaterih igralcev prve postave pa so bili tudi Celjani. Že igra v prvem polčasu je bila zelo izenačena, ko pa je sredi drugega polčasa že kazalo, da je vse odločno, saj so gostje vodili s tremi zadetki.

OBCNI ZBOR KOŠARKARJEV KRKE

NOVO MESTO - Upravni odbor košarkarskega kluba Krka sklicuje redni občni zbor, ki bo v četrtek, 30. oktobra, ob 19.30 v sejni sobi Zavarovalnice Triglav na novomeškem Novem trgu. Poleg pregleda dosežkov v minuli zanje nadvse uspešni sezoni bodo med drugim prilagodili klubska pravila novemu zakonu o društvih.

Množično po ulicah dolenskih Benetk Največ zmag Sevnčanom

KOSTANJEVICA NA KRKI - 17. množičnega teka po ulicah dolenskih Benetk se je udeležilo 334 tekačev in tekačic iz Slovenije in Hrvaške. V mlajših kategorijah, ki so se pomerile na 400 in 800 m, je ekipno zmago in s tem prehodni pokal osvojila osnovna šola Šentjernej, druga je bila Kostanjevica, tretje Podbočje in četrte Velike Lašče. Med cicibani sta zmagala Uroš Kos iz Šentjerneja in Trboveljčanka Šeherezada Karamujič, med mlajšimi pionirji 85 in 86 Sevničana Aleš Kozole in Adrijana Vrtič, med starejšimi pionirji pa prav tako Sevničana Gregor Vodenik in Alenka Radej.

Na množičnem 4000 m dolgem teku je med dečki zmagal Gregor Vodenik, med deklicami pa Adrijana Vrtič, med mladinci Borut Veber in med mladinkami Janja Košar (vsi Sevnica). Med članicami je bila najboljša Novomeščanka Mateja Udovč in med člani Igor Šalamun iz Maribora, med mlajšimi veterankami je bila najhitrejša Helena Javornik (Comet Treče) in med mlajšimi veterani Romeo Živko, član ljubljanske Energije. Med starejšimi veterankami je bila najhitrejša nekdanja prvakinja v padalstvu Novomeščanka Dara Uhan, ki je prekosila tudi najhitrejšega starejšega veterana (Kobile, Leskovec).

Tom še nikoli tako dobro na A turnirjih

Uspeh mirnskih badmintonistov

MIRNA - Prizadevni člani mirnskega badmintonškega kluba Tom so minulo soboto in nedeljo pripravili prvi od štirih A-turnirjev v sezoni 97/98, njihovi tekmovalci pa so dosegli uspeh, kot še nikoli do sedaj, saj so enkrat zaigrali v finalu in kar trikrat v polfinalu.

Med fanti sta bila v polfinalu kar dva mirnska badmintonista, a nobeden od njiju ni videl finala. Kristjana Hajnška je s 15:9 in 15:13 premagal naš najboljši badmintonist Andrej Pohar, mladi Tomov up, Novomeščana Aleša Murna, ki se je prvič uvrstil tako visoko, pa drugi Olimpijin igralec Simon Hawlina s 15:5 in 15:4.

Prvič je Tomova igralka zaigrala tudi v finalu posameznice: Urša Plahutnik je namreč v polfinalu prvič premagala Darjo Kranjc, v finalu pa je morala priznati premoč Maje Pohar, igralke, ki sodi v sam evropski vrh. Med dekleti je imel Tom polfinalistke tudi v igri parov, kjer sta zaigrali Urša Plahutnik in Urša Jovan.

11-letna Urška Silvester je najmlajša igralka, ki je v 40-letni zgodovini badmintona pri nas zaigrala na A-turnirju. Kljub temu, da so stale na drugi strani mreže precej starejše in večje igralke, se ni ustrašila, nekaterje je celo premagala in med 24 udeleženkami turnirja osvojila 13. mesto. Četrta članica Toma na turnirju je bila Katja Kolenc, ki je za eno mesto zaostala za Silvestrovo.

VPIS MED KOLESARJE

NOVO MESTO - Kolesarski klub Krka Telekom namerava to jesen številčno okrepiti skupine kolesarjev v mlajših kategorijah, zato na redne treninge v telovadnici vabijo fante, rojene leta 1985, in mlajše. Tistim, ki v klubu že vadijo, se lahko vsi, ki jih kolesarski šport veseli, priključijo ob nedeljah med 10.30 in 12. uro v telovadnici osnovne šole Grm in ob sredah med 16.30 in 18. uro v telovadnici osnovne šole Stopiče, kamor se lahko otroci peljejo s kombijem, ki izpred klubskega prostora na novomeškem stadionu odpelje ob 16. uri.

Prva zmag Novomeščank

V Ljutomeru TPV začel serijo zmag - Imeniten odpor Krke pri Fuzinarju - Mokronog vstal iz pepela

NOVO MESTO, ŽUŽEMBERK - Medtem ko so odbojkarice preživele pretresljiv uvod v novo sezono, ko jim je žreb na začetku namenil tri najhujše nasprotnike in so v četrtem krogu v Ljutomeru proti tamkajšnji Zavarovalnici Maribor začele niz zmag, ki naj bi jih na lestvici dvignil med štiri najboljše, so njihovi someščani naleteli na vodilnega Fuzinarja, ki pa so se mu v gosteh presenetljivo dobro upirali in s tem napovedali boljše nadaljevanje prvenstva.

V Ljutomeru so Novomeščanke začele samozavestno in v prvem nizu povsem nadigrale domačinke, ki pa so v drugem nizu izkoristile v lahko zmago prepričane odbojkarice TPV-ja in izid v njih izenačile. Po precej izenačenem tretjem nizu so se v četrtem domačinke povsem predale. Z zmago nad Ljutomerčankami, ki ne skrivajo namere uvrstiti se med štiri najboljše, so Novomeščanke tako stavile postavile na pravo mesto in jim jasno pokazale, da zanje tam še ni prostora. Novomeški odbojkarji so na

presenetili favorizirane domačine ter odšli na odmor s kar tremi zadetki prednosti, v drugem delu srečanja pa dosegli le še štiri gole in v zadnjih minutah domačinom dovolili, da so uveljavili kakovostno razliko. Dobovčani so v Ljubljani proti Slovanu prvič zaigrali pod taktirko trenerja Josipa Šojata in dokazali, da niso tako slabi, kot kaže njihov položaj na lestvici. Sredi drugega polčasa so Dobovčani vodili s tremi zadetki prednosti, tri minute pred koncem zelo izenačenega srečanja je bil izid izenačen, v zadnjih minutah pa Dobovčanom žal ni uspelo izkoristiti lepe prilike za prvo zmago.

Sobotne tekme šestega kroga lahko predvsem Dobovčani in Sevnici, ki se bodo pomerili z neposrednimi tekmeči z dna lestvice, pričakujejo precej optimistično v pričakovanju pomembnih zmag in v boju za obstanek zelo dragocenih točk. Trebanjci se bodo za zmago proti drugouvrščenemu Andorju morali veliko bolj potruditi, kot so se trudili tokrat v Ljubljani, Krčane pa bi, če ne bodo srečanja v gosteh odigrali podobno kot s Celjani, petouvrščenimi Prevent kaj lahko sklatil z vrha prvenstvene lestvice. I. V.

AVTOKROS V STRANSKI VASI

SEMIČ - Nix - MK Semič bo v nedeljo, 26. oktobra, ob 13. uri pripravil dirko v avtokrosu za pokal Radenske. Tekmovalci iz Slovenije in Hrvaške se bodo pomerili v dveh kategorijah - školkarji in bugyji.

NOGOMET IN KULTURA

RADOVICA PRI METLIKI - To soboto, dve uri pred mrakom, bo športno društvo Radovica pripravilo zanimivo nogometno tekmo med domačim moštvom in posadko M. Rock United iz Ljubljane. Udeleženci srečanja si bodo ogledali kapelici v Orehovcu na Krašnjem Vrhu ter v Žablji gori pri Bojanji vasi, ob tej priložnosti pa bodo predstavili knjigo Emila Filipčiča Izlet v naravo. Na predstavitvi bo tudi avtor knjige pa tudi dobre kapljice bo v izobilju. (T. G.)

Novomeška modelarja skupaj na državnem tronu

Novomeščani uspešni tudi na zadnji tekmi sezone

NOVO MESTO - Člani aerokluba Novo mesto so minuli konec tedna na letališču v Prečni pripravili odprto tekmovanje za drugo prvenstvo Dolenjske v letalskem modelarstvu, ki je obenem štelo tudi kot zadnja tekma za državno prvenstvo. Med jadralskimi modeli je zmagal Karlovcen Damir Rogos, od domačinov pa je bil 10-letni Jure Žulič osmi (drugi med mladinci) in Danijel Terlep deveti. V kategoriji modelov s pogonom na gumo je zmagal član Domačega kluba Dragan Stankovič, Damjan Žulič je bil drugi in Danijel Terlep tretji. V kategoriji modelov na motorni pogon je zmagal Janez Brejce iz Lesc, Novomeščan Slavko Može pa je bil tretji. V skupnem vrstnem redu državnega prvenstva je v kategoriji jadralskih modelov Terlep drugi, v modeli na pogon z gumo pa si Stankovič in Žulič z enakim številom točk delita prvo mesto.

OKOLI KOSTANJEVIŠKEGA OTOKA ZMAGI TUDI DOMAČINOM - V nedeljo, 19. oktobra, je bila v okviru praznika krajevne skupnosti Kostanjevica tradicionalna 14. regata, ki so se je udeležili veslači iz različnih koncev Slovenije in tudi iz Hrvaške. Najuspešnejši so bili tekmovalci iz Rašice in Zagreba, a tudi veslači iz našega dela Slovenije so dosegli nekaj vidnejših uspehov. V kategoriji K1 mladinci je slavil Andrej Zupančič iz Žužemberka, med člani K1 so prva tri mesta osvojili člani kluba Razlag Čatež: Boris Irt, Matjaž Avšič in Milan Stojakovič, v kategoriji K1 turist je slavil domačin Andrej Jordan, zmaga pa je pripadala tudi domačemu mešanemu paru Repar - Blatinik v kategoriji C2. Letos je prvič potekal tudi dvoboj med deklicami in dečki osnovnih šol Podbočje in Kostanjevica. V obeh konkurencah so slavili domačini. (Foto: T. G.)

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

KOŠARKA
1. A liga, 6. krog - KRŠKO : KOVINOTEHNA SAVINJSKA POLZELA 65:105 (27:42); KRŠKO: Simič 3, Miller 25, Krajcar 8, Zaturški 5, Boh 6, Vukič 18; KRKA: MARIBOR BRANIK 84:74 (37:30); KRKA: Jevtovič 14, Samar 3, S. Petrov 39, Smodiš 15, Bajc 4, Grum 1, Stipančič 2, Plevnik 2, Stevič 4; LESTVICA: 1. Pivovarna Laško 12, 2. Union Olimpija 11, 3. Kovinotehna Savinjska Polzela 10... 8. Krka 8... 10. Krško 7 itd. V soboto bo Krka igrala v gosteh s Kovinotehno Savinjsko Polzelo, v sredo, ob 20. uri pa bo v Krškem derbi med Krškim in Krko. Četrtna finale državnega pokala, 2. skupina - Novo mesto - MARIBOR BRANIK: LOKA KAVA 63:62 (27:32); KRKA: KOVINOTEHNA SAVINJSKA POLZELA 104:90 (54:51); KRKA: Jevtovič 20, S. Petrov 10, Smodiš 17, Bajc 5, Grum 12, Plevnik 18, Stevič 22; K. S. POLZELA: Šamanič 22, Jeklin 17 itd. KRKA: MARIBOR BRANIK 79:76 (42:35); KRKA: Jevtovič 22, S. Petrov 11, Smodiš 15, Grum 4, Plevnik 17, Stevič 10; BRANIK MARIBOR: Primorac 18, Meško 16, Marčič 15 itd. 4. skupina, Domažle - KRŠKO : POSTOJNA 67:100 (31:49); KRŠKO: Avsenak 12, Sambol 2, Simič 5, Ogorčevc 6, Miller 11, Krajcar 15, Zaturški 7, Rozman 7, Boh 2.

ODBOJKA
1A. liga, moški, 4. krog - FUŽINAR : KRKA 3:0 (8, 12, 11); LESTVICA: 1. Fužinar 8, 2. Pomgrad 8, 3. Salonit Anhovo 6... 7. Krka 2 itd.

1A. liga, ženske, 4. krog - ZAVAROVALNICA MARIBOR LJUTOMER : TPV NOVO MESTO 1:3 (-5, 11, -11, -3); LESTVICA: 1. Infond Branik 8, 2. Kemiplas Koper 6, 3. Sobota 6... 7. TPV Novo mesto 2. V petem krogu so se Novomeščanke sinoči doma pomerile s Krimom, v soboto pa v gosteh z Bledom. 1.B liga, moški, 4. krog - ŽUŽEMBERK : GRANIT 3:1 (5, 11, -5, 10); LJUTOMER : KOČEVIJE 3:0 (14, 14, 6); LESTVICA: 1. Bled, 2. Žužemberk... 7. Kočevje itd. V petem krogu je sinoči Žužemberk igral v gosteh s Termom Lubnikom, Kočevje pa doma s Hoteli Simonov zaliv Izolo.

NAMIZNI TENIS
1. liga, moški, 4. krog - KRKA : ERA VELENJE 4:3 (Komac : T. Vodušek 2:0, Hribar : D. Vodušek 2:0, Kralj : U. Slatinšek 1:2, Komac - Hribar : D. Vodušek - T. Vodušek 2:0, Komac : D. Vodušek 2:0, Kralj : T. Vodušek, Hribar : U. Slatinšek 0:2); LESTVICA: 1. Preserje 8, 2. Radgona 8, 3. Maximarket Olimpija 8, 4. Krka 6 itd. 2. liga, moški, 4. krog - MELAMIN : ŠAMPIONKA 7:0; LESTVICA: 1. Križe 14... 8. Melamin 2 itd.

Novomeščani čez Polzelo v finale

Novomeški košarkarji presenetili na četrtfinalnem turnirju slovenskega finala - Junaka srečanja s Polzelo Jevtovič in Plevnik - S poprečnim Branikom dvakrat stežka

NOVO MESTO - Odločitev vodstva novomeškega košarkarskega kluba, da bo eden izmed četrtfinalnih turnirjev slovenskega košarkarskega pokala v Novem mestu, se je obilo obrestovala, saj so novomeški košarkarji v izjemnem vzdušju nabito polne novomeške športne dvorane v soboto prekosili eno najboljših slovenskih moštev Kovinotehno Savinjsko Polzelo in se skupaj z zmagovalci ostalih treh skupin, Unionom Olimpijo, Heliosom in Pivovarno Laško, uvrstili na finalni turnir, kar so pričakovali le največji optimisti. Krčani so četrtfinalni turnir slovenskega pokala igrali v Domžalah, kjer so že v soboto kar s 33 točkami razlike izgubili srečanje s Postojno.

Za košarkarji je izjemno naporen teden, saj so najboljša moštva po sredinih tekmah rednega, šestega kroga ligaškega tekmovanja v soboto in nedeljo odigrala še tekme četrtfinala slovenskega pokala. V sredo so Novomeščani težje, kot je bilo pričakovati, doma premagali košarkarje zadnjevrščenega Maribora Branika, Krčani pa prav tako doma visoko izgubili s tretjevrščno Kovinotehno Savinjsko Polzelo. Novomeški ljubitelji košarke so po žrebu v drugi skupini četrtfinala negodovali, češ da so njihovi ljubljenci v soboto dobili za nasprotnika najboljšo moštvo skupine, ki bi ga bilo skoraj nemogoče ugnati, a se je zasukalo drugače. Na prvi tekmi je Maribor Branik srečno z najmanjšo razliko premagal Loko Kavov, sledilo pa je presenečenje. Novomeščani se namreč niso

ustrušili favoriziranih Polzelanov. Po izenačenem prvem polčasu, ko je predvsem v prvih minutah držal korak z gosti predvsem Dejan Jevtovič, je v prvem delu drugega polčasa že kazalo, da je odpor

domačinov le zlomljen, a je izjemno hitri Plevnik s trojkami poskrbel, da se je izenačen boj nadaljeval. Bolj kot se je bližal konec srečanja, bolj je deloval novomeški stroj. Nedeljska tekma s prejšnji teden enkrat že premaganimi Mariborčani naj bi bila za Novomeščane le formalnost, a so se morali po sobotnem slajvu nad Polzelo precej nerazpoloženi močno potruditi, da so zagrizene nasprotnike še drugič premagali in da so številni gledalci lahko bolj kot dobri predstavi zaploskali uvrstitvi na finalni turnir. I. V.

Od naših najboljši Omerzel

Na zadnji dirki evropskih ekipnih prvakov Krčani premočno zmagali - Kljub temu drugi - Polom Ferjana

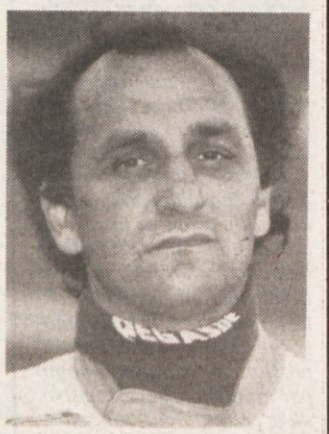
KRŠKO - Krško je bilo v soboto prizorišče zadnje letošnje dirke v speedwayu - četrte dirke pokala ekipnih državnih prvakov, na kateri so se pomerila lani najboljša moštva iz Nemčije, Slovenije, Italije in Poljske. Krčani, lanski slovenski ekipni prvaki, so se na to dirko, kot se za domačine spodobi, kar najbolj pripravili, svojo udarno moč pa so povečali še z letos daleč najboljšim slovenskim voznikom Ljubljancem Matejem Ferjanom. Kljub prepričljivi zmagi jim zaostanka 20 točk za poljskim moštvom SC Lodz, ki so ga pridelali na prvih treh dirkah v tujini, ni uspelo nadoknaditi.

Krčani so z moštvom, za kategera so ob gostu Mateju Ferjanu vozili domačini Krešo Omerzel, Gerhard Lekše in Izak Šantej, povsem dotolkli konkurente. Zbrali so namreč kar 47 točk, kar je za 11 več od skupnih zmagovalcev Poljakov; Nemci so zbrali 29 točk, Italijani pa le 7. Med posamezniki se je še enkrat v svoji karieri izkazal starosta slovenskega speedwaya Krešo Omerzel, ki je štirikrat zmagal in le enkrat ciljno črto prevozil prvi in enkrat drugi, izkazal se je tudi Gerhard Lekše, medtem ko sta se Ferjanu dva nastopa povsem ponesrečila, kar je bilo po svoje po nesrečni izjemno naporni sezoni, ki jo je začel pozimi na južni polobli, skorajda

pričakovati. V končnem vrstnem redu so prvo mesto kot že rečeno po štirih dirkah osvojili Poljaki, ki so zbrali 154 točk, Krčani so s 145 točkami drugi, nemško moštvo MSC Olching je z 92 točkami tretje, italijanska Lessinia pa s 84 točkami zadnja.

Prizadevni krški organizatorji so si tako končno odahnil, saj so v jubilejnim letu pripravili rekordno število dirk, višek pa dosegli z dirko svetovnih speedwayskih zvezd ob 40-letnici tega športa v Krškem in 50-letnici obstoja AMD Krško.

I. V.

Krešo Omerzel

Sevničani blesteli na krosu Dela

Sevniška tekaška reprezentanca je zaostala le za Velenjem - Petra Radišek in Borut Veber najboljša med posamezniki - Novomeščani s popolno ekipo izpadli iz prve skupine

Na tradicionalnem 32. krosu za pokal Dela so atleti iz našega konca spet presenetili, čeprav so med 45 občinskimi reprezentancami na novo progi za kros v Velenju, kjer bo čez dve leti prvenstvo Evrope v tej tekaški disciplini, nastopile popolne vrste le iz Novega mesta, Brežic, Sevnice in Šentjerneja, z nepopolnimi posadkami pa še Trebnje, Krško in Ribnica. Med velikimi občinami oziroma v skupini A je za pokal Dela s 128 točkami zmagalo Velenje, tako kot lani pa se je izjemno odrezala vrsta Sevnice, ki je tokrat za zmagovalci zaostala le za 17 točk in osvojila drugo mesto ter med posamezniki osvojila dve zlati in dve bronasti kolajni.

Novomeščani, ki so nastopili s popolno ekipo, so predvsem zaradi odstopov osvojili le 47 točk in pristali na 14. mestu med 16 reprezentancami ter se tako preselili v takoimenovano B-skupino oziroma med tekaško manjše občine, z Novim mestom pa isto usodo delita še dve veliki atletske središči - Celje in Kranj. Na njihovo mesto bodo prihodnje leto stopila tri mesta, razveseljivo pa je, da so med njimi tudi Trebnje, ki je med malimi občinami zmagalo, in Brežice, ki so zaostale za Trebnjci le zaradi sistema točkovanja. Trebnje je namreč v B-skupini kot ekipa v posameznih kategorijah osvojilo po eno prvo in drugo ter dve tretji mesti, Brežičani pa kar tri prva, tri druga in dve tretji

mesti. Omeniti velja še Šentjernej, ki je bil v B-skupini sedmi, Krško, ki je osvojilo 11. mesto, in Ribnico, ki je med 27 uvrščenimi občinskimi reprezentancami osvojila 18. mesto. V konkurenci posameznikov so se tako kot med reprezentancami izkazali Sevničani, od katerih sta

zmagala dva, od katerih so tudi največ pričakovali: Borut Veber je zmagal med starejšimi učenci (letnik 1982), leto dni starejša Petra Radišek pa med mlajšimi mladinkami, njun uspeh pa sta z drugim mestom v svoji kategoriji dopolnili Klavdija Tomažin in Alenka Radej. Srebro sta si priborila tudi Šentjernejčan Jože Bučar med najmlajšimi in Brežičan Boris Žerjav med dečki letnika 1983, medtem ko je bil Trebanjec Damjan Vtič tretji.

F. MIKEC

TURK MED OSEM

NOVO MESTO - Ob koncu teniške sezone na odprtih igriščih teniška zveza Slovenije prireja zaključne masters turnirje za vse kategorije. Na takem turnirju za igralce do 16. leta je med najboljšimi 12 slovenskimi tenisači v Radencih nastopil tudi Novomeščan Blaž Turk. V prvem krogu je s 7:6 in 6:1 premagal Novogoričana Luko Špacapana, v drugem kolu pa s 3:6 in 4:6 izgubil z Domžalčanom Jeričem ter se tako uvrstil med osem najboljših, kar je zanj, ki bo v tej kategoriji nastopal tudi prihodnje leto, lep uspeh.

KANJA PRVAK

DOLENJSKE TOPLICE - S tekmovalcem na Rahtelu pri Slovenj Gradcu se je zaključila serija osmih tekmovalj za pokal Slovenije v jadralskem padalstvu v disciplini skoči na cilj. Tudi tokrat so se tekmovalci iz Dolenjskih Toplic izkazali, saj je bil Slavko Šenica drugi in je v končnem vrstnem redu osvojil tretje mesto, medtem ko je topliški klub Kanja, ki deluje šele tretje leto, postal ekipni pokalni prvak.

BREŽIČANI PREMAGALI PETERNELE

BREŽICE - Pričelo se je tekmovalje v 1. državni ligi v streljanju z zračno pištolo, v kateri letos prvič nastopata kar dve posavski moštvi. Tekmovalci strelskega kluba Kruno Brežice so v prvem krogu gostili Kranj, katerega moštvo sestavljajo proslavljeni asi slovenskega strelstva, oče in sin Peternel (oba sta Franca) ter Vinko Peternel. Oba Franca sta bila že večkrat državna prvaka, starejši je sodeloval celo na olimpiadi v Moskvi, medtem ko je mlajši tudi aktualni prvak Slovenije v letenju z zmaji. Toda Brežičani se Peternelov niso ustrašili in so jih gladko premagali s 1646:1632, v njihovih vrstah pa se je s 551 krogi posebej izkazal vojak Robert Ferenčak. Manj uspešni so bili strelci SD Heroj Marok iz Sevnice, ki so izgubili z moštvom Dušana Poženela iz Rečice pri Laškem z 1696:1601. Ivan Tomše je nastreljal 552 krogov.

Leto 1997 je bilo v moji dvajsetletni karieri najuspešnejše doslej. Velik del zaslug za letošnje izjemne uspehe imajo sponzorji, brez katerih bi težko dosegel zastavljene cilje. Najiskreneje se jim zahvaljujem za vso pomoč in upam, da mi bodo stali ob strani tudi v bodoče.

GENERALNI SPONZOR
GLAVNI SPONZOR
GLAVNI SPONZOR

TELEKOM SLOVENIJE
BRAIN - računalniški inženiring
AK KRKA NOVO MESTO

OSTALI SPONZORJI: MESTNA OBČINA NOVO MESTO, AVTO SLAK, BY&S, NIKE, MOBITEL, d.d., AGENCIJA ZA ŠPORT, GOSTIŠČE KOS, ZAVAROVALNICA MARIBOR, TRGOVINA RONI, PORSCHÉ-LEASING SLO, FOTO ASJA, ZAVAROVALNICA TRIGLAV, KOBRA ŠENTJERNEJ, TILIA BRŠLJIN, GRANIT-trgovina IN STRASBERGAR-rezanje asfalta.

atlet IGOR PRIMC

V petek, 24.10.1997, bo v restavraciji Tango na Otočcu tradicionalni ples Igorja Primca s pričetkom ob 20. uri.

Danfoss

Danfoss Compressors

Smo veliko industrijsko podjetje v Črnomlju. Proizvajamo hermetične kompresorje za svetovni trg. Poslujemo uspešno in naglo povečujemo obseg poslovanja, zato vabimo k sodelovanju:

1. VODJO PROGRAMA - 2 delovni mesti

Pogoji: visoka ali višja izobrazba strojne ali elektro smeri, zaželeno znanje angleškega in/ali nemškega jezika.

Področje dela: vodenje proizvodnje in cca 200 ljudi, nadzor nad produktivnostjo, stroški in kvaliteto.

2. STROKOVNEGA SODELAVCA - 1 delovno mesto

Pogoji: višja ali visoka izobrazba ustrezne smeri, zaželeno znanje angleškega in/ali nemškega jezika.

Področje dela: kadrovsko-splošna služba, strokovno delo z ljudmi na različnih področjih, priprava dokumentacije in obdelava.

Za oboje so zaželjene izkušnje na omenjenih in podobnih delih, smisel za delo z ljudmi, komunikativnost in dobre organizacijske sposobnosti. Od kandidatov pričakujemo pripravljenost za dinamično delo in samoiniciativnost. Zaposlitve sklenemo takoj ali po dogovoru.

Kandidatom nudimo stabilna delovna mesta, prijetno delovno okolje v svetovno priznanem podjetju, možnost napredovanja, osebnega razvoja in izobraževanja v tujini.

Kandidate vabimo, da nam pošljejo vlogo v 15 dneh po objavi razpisa na naš naslov v kadrovsko službo z oznako - za razpis.

Danfoss Compressors, d.o.o.
Heroja Starihe 24, 8340 Črnomelj

NE ČAKAJTE PREDOLGO, CENE NISO VEČNE!

BLUZA	8.632,00	5.755,00
PULOVER	4.200,00	2.887,00
VETROVKA (ženska)	26.142,00	18.029,00
VETROVKA (ženska)	13.842,00	9.228,00
HLAČE (ženske)	6.948,00	4.632,00
SPALNA SRAJCA	5.547,00	3.698,00
MOŠKA OBLEKA	58.980,00	25.487,00
MOŠKI SUKNJIČ	18.651,00	12.434,00
MOŠKA VETROVKA	18.343,00	12.243,00
MOŠKA SRAJCA	4.950,00	3.300,00
MOŠKA SRAJCA	5.428,00	3.684,00
MOŠKE HLAČE	9.450,00	6.300,00
MOŠKI PLAŠČ	38.982,00	25.987,00
NOGAVICE (otroške)	279,00	236,00
NOGAVICE (ženske)	289,00	243,00

V VELETEKSTILU V ČRNOMLJU

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

zaradi ogroženosti prebivalcev in njihovega imetja.

JOŽE AVŠIČ
župan občine Brežice

Novomeška kronika

Dol. list št. 40, 9. oktobra

Pohabljen drevesa

9. oktobra letos ste v "Novomeški kroniki" objavili trditev o "nerazumem, čudnem in povsem samostojnem načinu obrezovanja mestnih dreves, ki je bolj podoben pohabljanju kot razumnemu obrezovanju..." Ker je kritizirano delo opravila naša firma z vso strokovnostjo, se čutimo dolžne povedati, da obrezovanja ne gre soditi ko je opravljeno, ampak šele po rasti. Kot potrjuje tega prilagamo sliko lani obrezanega drevoja v soseski Nad mlini (tudi to obrezovanje je predmet spotike), ki je letos v najlepši rasti, v enako lepi rasti pa bo prihodnje leto tudi drevje na Glavnem trgu. S strokovnim pristopom, pripadnostjo in skrbjo že vrsto let urejamo cvetne, grmičevne in drevesne nasade ter zelenice v Novem mestu.

Krivična in nestrokovna ocena v Dolenjskem listu nas je zato prizadela in prosimo za objavo našega ugovora in pojasnila.

CIRIL ATELŠEK
"Trata", d.o., Novo mesto

Srečanje posvetili partizanski šoli

Dol. list št. 41, 16. oktobra

Tema letošnjega srečanja "Šolstvo med NOB v Sloveniji" je bila za nas Primorci zelo zanimiva. Iz Nove Gorice, Šempetra in okolice je bilo preko 100 udeležencev. Ko smo se zbirali pri avtobusih, je bilo vreme zamegljeno in tudi rosilo je že, do Ljubljane pa je že močno deževalo.

Ko smo prišli v Dobrnič, pa je lilo kot iz škafa. Toda med nami ni bilo malodušja in smo takoj, ko je prenehala dež, nesli ikobano in sveče na grobnico padlih na Marnce, kamor iz Dobrniča pelje ne preveč lepa pot. Tam na hričku stoji spomenik, ki je viden daleč naokoli. Ta opozarja ljudi, naj ne pozabijo tistih strašnih dni, ko smo tu prelivali kri, da se danes v miru in svobodi lepše živi. Toda vreme je ni zagodlo samo nam, ampak tudi prirediteljem proslave oziroma srečanja, ki so vzorno opravili svoje delo.

Udeleženci srečanja iz Goriške smo dolžni zahvalo OŠ Dobrnič, Krajevni skupnosti ter vsem krajanom Dobrniča in okolice za tako lep sprejem. Organizatorjem proslave oziroma srečanja, vsem nastopajočim, posebno pa Angelci Žiberna in Zvonki Falkner čestitke in zahvala za tako kvalitetno izpeljan program, kljub zelo slabim vremenskim pogojem.

ROZIKA FIŠER
Šempeter pri Gorici
Na hribu 13

Kočevsko Reko znova zapirajo?

Dol. list št. 41, 16. oktobra

Po odprtju bivšega zaprtega območja Kočevske Reke je imelo takratno vodstvo Snežnika, Morisa in krajevne skupnosti lepe načrte in dober namen, čim hitreje normalizirati nekdanji svojevrstni politični poligon. Predvsem je bilo potrebno spremeniti miselnost ljudi. Za razvoj kraja v duhu nove demokracije sta poleg krajevne skupnosti skrbeli tako Javno podjetje Snežnik, kot Specialna brigada Moris. Rezultati so bili kmalu vidni in ljudem dopadljivi.

S prihodom novega direktorja in njegovega svetovaleca v Javno podjetje Snežnik, pa so se, po mnenju nekaterih krajanov, začele razmere hitro spreminjati. O kakršnemkoli razvoju, danes ni več mogoče govoriti. Dosežki dveh let (1991-92) hitro bledijo in jih skoraj ni več zaznati. Sodelovanja med Snežnikom in krajevno skupnostjo ni več, zato ni več spodbud in vlaganja v razvoj kraja. Pri stiku z ljudmi je čutili, da se nekaterim močno kolca po starih časih. Nekateri želijo postaviti stari red in delovati po že znanem Mačkovem sistemu. Razprodaja celotnega kmetijstva (preseljevanje živine v Gotenico) je lep dokaz skrite težnje, da bi v Kočevski Reki bilo spet tako, kot je nekoč že bilo. Tudi prešolanje otrok v Faro in grožnja inšpekcijskih služb, da bodo vrtec zaprli, so znamenja, ki kažejo težnje po ponovnem zapiranju nekoč že zaprtega območja. Nedvomno so z določenim namenom postavili tudi zastrašilne table OBMOČJE MEDVEDA. Na Iskrbi so posta-

vili tablo STRELIŠČE, čeprav tam uradnega strelišča sploh ni.

Poznavalcu razmer se kmalu razodenejo stare metode teritorialnega omejevanja in zastraševanja. Počasi se spet oblikuje rezervat za divjad in politične mogotce.

Prebivalstvo pa je ubogljivo tiho. Polstoletne politične zapovedi še vedno veljajo. Le ob kozarcu vina se kdo spozabi in prekolne politično oblast, vendar brez imen in priimkov. Za vsak slučaj, seveda.

IVE A. STANIČ
Kočevska Reka

Kdor seje veter, žanje vihar

Dol. list št. 41, 16. oktobra

Jože Hribar iz Vrhpolja, če sem prav razumela, sem vas malce užalila z nazivom tovariš. Ta naziv se še vedno uporablja po šolah in vrtcih, zato se mi ne zdi žaljiv. Toliko o tem.

Kritike na račun cerkve, duhovnikov in vernikov trajajo že več kot pol stoletja. Če sem se odzvala na kakšen tak članek, mi ne morete očitati, da vsiljujem samo svojo božjo resnico. Nikomur nič ne vsiljujem, tudi vam ne. Meni je čisto vseeno, če vi verujete ali ne. Vi ste prenehali verovati zaradi pokopa svojega očeta, ki da ga je odklonil katoliški duhovnik. Jaz pa od tistega časa, ko so po vojni nameravali našo družino zahrbtno umoriti, še bolj verujem. Nikar ne podtikajte zločinov škofu Rožmanu, Rupniku in kaplanu Šinkarju, rajši vprašajte gospode na vaši občini, kdo je bil tisti, ki je zverinsko pomoril prve Šentjernežčane na Ržiščih, v gozdu na Vrheh.

Predlagate, naj preberem kakšno knjigo, na primer Belogardizem. Prebrala sem jih že veliko, knjigo Frančka Sajeta pa že pred štirinajstimi leti. O mojem cinizmu pa tole: prav ste uganili, da nisem bila nikdar tovarišica, naj vam povem

zakaj. Boljševiki so mi ubili tri strice in tri bratrance, očeta pa sodili na smrt. Na koncu članka ste zapisali, da so domobranski klavci v Žužemberku pobili več mladih deklet, ki bi bile lahko dobre mame in žene. Moja sošolka Štefka bi bila tudi mama in žena, da ji niso osvoboditelji komaj štirinajstletni na krut način vzeli življenje na Mihovici pri Šentjerneju. V Žužemberku na hribu stoji mogočen partizanski spomenik z imeni žrtev. Na drugem bregu ob cerkvi pa so plošče z napisi ljudi, ki so jih pomorili komunisti, človek se ob branju grozi. Ne vem, če je tega res kriva naša ideologija.

Svoj ponos, da ste tovariš, kar ohranite, mene to nič ne moti. Svoje tovarištvo ste pokazali ob osamosvajanju Slovenije, meni pa ste naprtili, da sem v tistem času molila za gospode. Ne, nisem molila, to ste v zmoti, takrat sem pazila hčerkinke otroke. Zet je prav tako kot vi v policijski uniformi nosil glavo naprodaj, takih zaslug kot vi pa verjetno nima.

S tem se najina polemika končuje, vsaj z moje strani.

FANI LORBER
Vel. Malence

PRODAJA UNICEFOVIH VOŠČILNIC

LJUBLJANA - Slovenski odbor za Unicef je društvo, ki deluje v Sloveniji že četrto leto. Naša glavna dejavnost je zbiranje denarja za Unicef, ki s svojimi programi zlasti v državah v razvoju že več kot 50 let rešuje otroška življenja. Danes Unicef deluje v 160 državah. Denar, zbran s prodajo Unicefovih voščilnic in drugih izdelkov, se razdeli v razmerju 75 : 25, kar pomeni, da 75 odst. pripada Unicefu za izvajanje programov, preostanek pa je namenjen delovanju slovenskega odbora in posrednikom pri prodaji.

MODNI KOTIČEK Jesenska obutev

Mrzli dnevi so pred vrati, zatorej je čas, da poskrbimo za toplo obutev, ki nas bo varovala pred nizkimi temperaturami in neprijetnimi vremenskimi vplivi. Poleg tega bi želeli biti še v koraku s časom, zato vam na trgu ponujajo obutev, ki bo prijetna in modna hkrati.

Moški čevlji se v prihajajoči jeseni držijo klasične. Vračajo se ročno izdelani čevlji s pomembnimi detajli. Okrasni šivi, luknjice, kovinske sponke, od mokasinov do modelov z jermeni, od oksfordskih do tako imenovanih derby čevljev. Nastopajo v mnogih niansah, od črne do različnih rjavih odtenkov, od medene pa do rdečkaste barve.

Ženske bodo svoj modni izgled dopolnile s stilom zgodnjih 80-ih let. Visoki in zaprti čevlji preprosti oblik so še vedno dovolj ženstveni in elegantni. Prihajajoči gležnarji imajo debele podplate, široke in masivne pete, vendar so mehkih in zaokroženih oblik brez detajlov, če spregledamo kovinsko sponko na gležnju. Veliko ženskih modelov je podobnih moškim čevljem, ki se zavezujejo z vezalkami, so brezhibno zloščeni, omogočajo udoben korak.

Pa udoben in varen jesenski korak!

JERCA LEGAN

DVA OBČNA ZBORA

SUHOR, GRADAC - Občinska zveza društva prijateljev mlade Metlika vabi na občini zbor DPM v petek, 24. oktobra, ob 18. uri v OS Suhor in v ponedeljek, 27. oktobra, ob 18. uri v Kotičku v Gradcu. Na obeh občinskih zborih bo tekla beseda o delu z otroki in zanje v KS v tem in prihodnjem letu. Predstavljen bo tudi priložnik za starše Imam otroka, imam pravice.

Politično oznanilo, ne pietetni pomnik

Pomnik na Žalah ni pietetno dejanje do mrtvih, marveč pisanje nove zgodovine slovenskega naroda

Nova slovenska zaveza postavlja na Žalah spominsko obeležje "žrtvam" državljanske vojne na protikomunistični strani". Za otvoritveni datum, 25. oktober, so se dogovorili z nadškofom in znan je tudi že napis na obeležju, ki se začneja takole: "Devetnajst stoletij in pol po Kristusu in dvanajst stoletij potem, ko smo ga Slovenci spoznali, je kri zalila našo domovino - rdeče revolucije in državljanske vojne kruti sad..."

Iz tega smemo sklepati, da ta pomnik ni le pietetno dejanje do mrtvih, pač pa predvsem del prizadevanj za pisanje nove zgodovine Slovencev, za katero si prizadeva tudi Rimskokatoliška cerkev v Sloveniji.

Najprej glede pomnika: nedvomno je, da ima vsakdo, naj je bil v vojni na katerikoli strani, pravico do groba in spomina. Prav je, da se s spominskim obeležjem oznamuje vsaj simbolični grob tistim, za katere ni znano, kje so pokopani. Toda čemu na takšno spominsko obeležje izpisovati imena ljudi, ki svoj grob s spomenikom že imajo? Zakaj izpisovati imena, ki so že napisana na spominskih ploščah v njihovih domačih farah? Ali mar to ne kaže namere, da se iz pomnika naredi seznam, obtožnica, spomenik? Takšna namera s pieteto nima nič skupnega.

Napis na pomniku je zavajajoč in

ni v skladu z zgodovinskimi dejstvi. Najprej glede zgodovine: "Dvanajst stoletij potem, ko smo ga (Kristusa) spoznali, je kri zalila našo domovino..." naj bi govorilo, da je slovensko ljudstvo vse od pokristjanjenja pa do druge svetovne vojne živel v miru in blaginji. Morebiti je zgodovino Slovencev res treba napisati na novo, nikakor pa ni takšna, kot jo predlaga omenjeni napis. Pokristjanjevanje Slovencev je trajalo razmeroma dolgo in je bilo nedvomno krvav proces; vsi naši predniki Kristusa niso sprejeli prostovoljno. Res je, da je skupna vera pomembno vezivo naroda, ni pa edino; tudi sosednji narodi so iste, krščanske vere in zgodovina izpričuje, da so bile tudi verske ustanove, zlasti tiste v obmejnih krajih, pomembna žarišča potujčevanja. Temu procesu lahko lepo sledimo po zemljevidih, ki kažejo krčenje območja, ki so ga poseljevali Slovenci; ne nazadnje, razviden je tudi v najnovejši zgodovini, v dobi fašistične okupacije Slovenskega primorja in Istre, ko so bili prav nekateri cerkveni hierarhi najbolj vneti zagovorniki poitaljančevanja.

Dejstvo je, da moramo biti Slovenci Rimskokatoliški cerkvi hvaležni za pomemben prispevek k oblikovanju našega knjižnega jezika, razvoju pismenosti in kulture; a prav tako je dejstvo, da je le-ta požigala in uničevala slovenske knji-

ge, katerih avtorji ali vsebina ji niso ustrezali. Rimskokatoliška cerkev kot sestavni del fevdalne oblasti na Slovenskem ni bila nič bolj usmiljen gospodar od drugih fevdalcev in je objektivno delovala v interesu fevdalnih osvojalnih teženj, v slovenskem primeru v prid prevladujočega vpliva Dunaja. Da ni spodbujala oblikovanja samostojne nacionalne države, kaže že dejstvo, da smo Slovenci prvo lastno škofovsko konferenco dobili šele po osamosvojitvi v nasprotju z mnogimi državami, v katerih je prav nacionalna cerkev spodbudila oblikovanje nacionalne države. Dejstvo je, da je Rimskokatoliška cerkev na Slovenskem poleg dobrih dejanj zagrešila tudi mnoga slaba in da je odgovorna tudi za prelivanje krvi in človeška življenja v inkvizicijskih procesih, zažiganju "čarovnic" itd. Ne nazadnje, Rimskokatoliška cerkev je s preganjanjem protestantov ustvarila prvo slovensko politično emigracijo. Delitev duhov in razkol naroda se v Sloveniji nista prvič dogodila leta 1941. In tudi ta razkol ni izključno

zasluga komunistov, nakazoval se je že leta pred vojno, spodbujala pa so ga tudi nepopustljiva stališča slovenske Cerkev do vsega levčarskega in liberalnega.

Napis, ki pravi "...rdeče revolucije in državljanske vojne kruti sad..." s čimer naj bi se poudarilo, da je bilo obdobje 2. svetovne vojne tisto žalostno zgodovinsko obdobje, ko je rdeča revolucija prvič razdelila Slovence na dve strani, ni resničen. Slovenska zgodovina je bila tako kot zgodovina vseh evropskih narodov krvava. Nismo imeli lastne države, toda naši ljudje so se bojevali in umirali, enako kot pripadniki drugih narodov, le da za različne, vedno tuje gospodarje. Ti boji so bili včasih v interesu obstoja in razvoja slovenskega naroda, še pogosteje pa ne. Mnogo je v zgodovini primerov, ko so se vojske bile na slovenskih tleh, na obeh vojskujočih se straneh pa so bili pripadniki istega slovenskega naroda.

V drugi svetovni vojni sta si v Sloveniji tako kot v drugih okupiranih evropskih državah stali nasproti dve strani, vendar to ni bila državljanska vojna. Slovenci tedaj nismo imeli lastne države; dele slovenskega ozemlja so okupirale in protipravno priključile sosedne, nacistična Nemčija, fašistična Italija in Madžarska. Strani, ki sta si v drugi svetovni vojni stali nasproti, sta bili okupacijska vojska in policija s svojimi pomož-

nimi enotami, žal sestavljenimi iz slovenskih ljudi, in narodnoosvobodilna vojska. Vsaka vojna je kruta, vsaka vojna je krvava, v vsaki trpijo nedolžni; v vsaki vojni se pojavljajo grozodejstva, v miru nedojemljiva, na obeh straneh. Največjo krivdo za to pa nosi tisti, ki je vojno začel. Druge svetovne vojne niso začeli komunisti, tudi vojne v Sloveniji niso začeli komunisti niti OF. Ti so le organizirali odpor, ki je bil v razmerah, ko so okupatorji Slovence namenili uničenje, saj jim niso priznavali niti statusa naroda, kaj šele pravice do lastne države, nujen. Današnja razglabljanja, da bi si Slovenci z mirnim sprejemanjem okupacije prihranili mnoge žrtve, so brez vsake osnove: ni naroda v zgodovini, ki sta mu bili samostojnost in država podarjeni!

S takšnim napisom postavljalci spominskega obeležja - kot kaže dogovor v soglasju z Rimskokatoliško cerkvijo - ponavljajo tezo, da so bili dogodki na Slovenskem izključno "rdeča revolucija" in zanikujejo narodnoosvobodilni boj v celoti. To pa ne samo, da ni v skladu z zgodovinskimi dejstvi, tudi ni v skladu s stališči, ki so jih doslej glede tega izrekli najvišji dostojanstveniki Rimskokatoliške cerkve v Sloveniji. Naj spomnimo na izjavo slovenskega nadškofa dr. Jožeta Pogačnika na veliki četrtki, 7. aprila 1977: "...Oče naš, odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpustimo svojim dolžnikom. Po tem evangelijskem nauku se moramo Kristusovi učenci ravnati tudi, ko presojamo preteklost, namreč to, kar se je dogajalo med narodnoosvobodilno borbo in socialno revolucijo... Vse, kar se je v imenu krščanske vere krivic zgodi-

lo, obsojamo - kakor smo obsojali med vojno in je obsojalo tudi takratno cerkveno vodstvo - in v imenu krivcev prosimo odpustčanja..." Nadškof dr. Alojzij Šuštar pa je prav tako na veliki četrtki, 12. aprila 1990, med drugim dejal: "...Tudi v svojem imenu in v imenu slovenskih škofov danes ponovno poudarjam, da kot kristjani zavračamo vsako misel maščevanja, da vsem iskreno odpustamo, da priznamo svoj delež krivde in prosimo odpustčanja vse, ki se jim je zgodila krivica in so doživeli preganjanje, trpljenje ali celo smrt, čeprav so bili nedolžni..." 26. novembra 1994 pa je bila objavljena tale njegova izjava: "...Na slovesnosti v Rogu smo dosegli spravo med mrtvimi. Sprava med živimi je težja naloga, je dolg proces in zato je treba, da drug drugega opogumljamo. Obe strani morata priznati krivdo, prositi za odpustčanje, si oprostiti in odpustiti. Pri vrednotenju narodnoosvobodilnega boja in dogodkov med drugo svetovno vojno je treba priznati, kar je bilo dobrega na eni in na drugi strani, pa tudi, kar je bilo slabega..."

S temi izjavami bivših slovenskih nadškofov se lahko strinjajo tudi tisti, ki so bili "druga stran", borci in udeleženci NOB, in so podlaga za spravo in državljansko pomiritev. Te volje pa v napisu na bodočem spominskem pomniku na Žalah žal ni zaslediti. Pomnik s takšnim napisom ni pieteta do mrtvih, ampak prej aktualno politično oznanilo. Če za njim res stoji Rimskokatoliška cerkev v Sloveniji, pomeni, da se je pridružila neetični uporabi mrtvih kot šahovskih figur v aktualni politični igri.

IVAN DOLNIČAR

POŽARČE, OVSENO IN NUNSKI LOG DOBILI 3400 METROV ASFALTA - "14 milijonov tolarjev vredna naložba še ni v celoti pokrita, upam pa, da nam bodo sponzorji, ki so nam pomoč že obljubili in morda še kakšen, priskočili na pomoč," je povedal predsednik vaške skupnosti in gradbenega odbora, Ivan Kuselj, ki je v tej akciji povezal 15 gospodinjstev in 8 vikendov. Ti so prispevali od 200.000 do 500.000 tolarjev. Vsem se je zahvalil za sodelovanje in pomoč. Minister za kmetijstvo Ciril Smrkolj in sevniški župan, ki sta preteklo soboto prerezala trak ob otvoritvi te ceste, za katero je KS Šentjaž prispevala 5,1 milijona, občina Sevnica 2 in krajanji 4 milijone tolarjev, sta izrazila priznanje vsem v KS in upanje, da asfalt, ki jih je povezal s svetom, ne bo poslabšal prometne varnosti. Podobno misel glede (ne)varnosti je izrazil šentjanski župnik Janez Cevc, ki je novo cesto blagoslovil. (Foto: P. Perc)

ŽE PETI TEDEN OB CESTI - V ponedeljek, ko je nastala pričujoča fotografija, je stal jugo ob ovinkasti magistralni cesti med Hrastom in Dolami v metliški občini že peti teden. Sprva je bil, vsaj na prvi pogled, le rahlo poškodovan in je imel celo še pritrjeni registrski tablici s ljubljanskega območja. Potem pa ga je bilo vsak dan manj. Očitno si je vsak, ki se je peljal mimo in je potreboval kakšen rezervni del, pač sam postregel. Pred dobrim tednom ga je nekdo še zažgal. A očitno tudi to ni bilo dovolj, da bi ga tisti, ki bi to moral storiti, odstranili. Na Cestnem podjetju Novo mesto so povedali, da po novem ni njihova naloga, da bi odstranili poškodovano vozilo s površine tik ob cestišču, ki jo sicer vzdržujejo, prav tako pa tudi ne policije, če neposredno ne ovira prometa. Torej je povsem mogoče ne samo to, da bodo vozniki še dolgo gledali "zažgani spomenik" ob gorjanski cesti, temveč da se bo pojavil še kakšen. Da pa tudi takšni odpadki ob cesti ne vplivajo ravno spodbudno na varnost pometa, ne bi posebej poudarjali. (Foto: M. B.-J.)

Izšel je zbornik o Hrvatih v Sloveniji

Zbornik z več kot 500 stranmi so nedavno predstavili v Zagrebu

9. oktobra je bila v Zagrebu predstavitev zbornika Inštituta za migracije in narodnosti z naslovom "Hrvati v Sloveniji". V zborniku, ki ga je uredila Mirjana Domini, so zbrana mnenja, pogledi in raziskave 46 v glavnem hrvaških avtorjev. Med njimi sta tudi dr. Emil Lučev iz Novega mesta in dr. Blaž Mlačak iz Metlike. Podoben zbornik, a o Slovencih na Hrvaškem, je leta 1995 izdal Inštitut za narodnostna vprašanja v Ljubljani.

Hrvaški zbornik govori o življenju in delu v Slovenijo priseljenih Hrvatov tako v preteklosti kot danes. Tako je v knjigi s 517 stranmi v štirih poglavjih moč prebrati o odnosih med Hrvati in Slovenci v preteklosti, še zlasti v Istri, se seznaniti s statističnimi podatki o Hrvatih v Sloveniji ter o njihovi kulturi, veri, jeziku in običajih. Še posebej so zanimive raziskave o uporabi hrvaškega jezika v družini, pri odraslih in otrocih ter o delovanju rimskokatoliške cerkve med hrvaškimi verniki. V zadnjem poglavju zbornika teče beseda o kulturnih, umetniških, gledaliških, likovnih, medicinskih in športnih povezavah, ki so bile nekdanj tesnejše kot danes, ko slovenski in hrvaški narod ločuje državna meja.

IGOR JUGOVIČ
Zagreb

BALINANJE V KROG

DOLENJA VAS - Balinarski klub Dolenja vas je 12. oktobra pripravil turnir posameznikov v balinanju v krog, na katerem je nastopilo 15 dolenjskih igralcev. Zaradi slabega vremena so morali zaključne tekme odigrati na pokritih igriščih v Šentjanžu. Zmagal je Pavel Klobučar (Cestar), drugi je bil Damjan Martinčič (Krško) in tretji Sandi Konček (Cestar). (R. M.)

YSI ZA SAMOSTOJNO OBČINO IN ŠOLO

LITIJA - V nedeljo se je na predlog sveta KS Dole zbralo na sestanku 87 volilnih upravičencev, razpravljali pa so o novi občini. Na žalost ni bilo nikogar iz Občine Litija in Trebnje ter vasi Kostanjevica in Raven nad Šentupertom, ki se nameravajo priključiti Občini Trebnje. Vsi prisotni so se odločili za samostojno občino, kar je jasen dokaz, da jim je dovolj sedanjega mačehovskega odnosa Občine Litija. Izpostavljeno je bilo tudi vprašanje samostojne osnovne šole: sedaj imajo osemletko kot podružnico OŠ Gabrovka in neurejeno otroško varstvo. K. Š.

G. župan, kako se to more zgoditi

Kako more občina drevisnji najmenitnejši glasbeni dogodek preprosto prezreti?

Spoštovani gospod Franci Koncilija! Naš zavod je že septembra 1996, dva meseca predno je bila dokončana obnova velike dvorane Kulturnega centra Janeza Trdine, pripravil glasbeni program za to dvorano za sezono 1997/98. Za uvodni koncert glasbenega abonmaja te sezone je bil izbran Simfonični orkester Slovenske filharmonije, ki je v Novem mestu zadnjič nastopil pred več kot 20 leti. Za koncert je bil že takrat s filharmonijo dogovorjen datum 23. oktober 1997. Kulturni center je na osnovi Javnega razpisa za financiranje, sofinanciranje ali subvencioniranje kulturnih programov in projektov v letu 1997 Ministrstvo za kulturo zaprosil za sofinanciranje koncerta in subvencijo v višini 450.000 SIT dobil odobreno.

Koncert je bil vključen v program prireditev za leto 1997, ki ga je prejel Sekretariat za kulturo, šport in mladino februarja 1997 skupaj z zaključnim računom zavoda za leto 1996 in finančnim načrtom za leto 1997.

Program glasbenega abonmaja za sezono 1997/98 z datumom koncerta orkestra Slovenske filharmonije je Svet Kulturnega centra, v katerem je kot predstavnik ustanovitelja tudi sekretar Sekretariata za kulturo, šport in mladino, sprejel na seji 10. septembra 1997. 12. septembra 97 je bil na 800 naslovov v naši in sosednjih občinah poslan razpis našega glasbenega abonmaja za to sezono z datumom koncerta. Razpis ste prejeli tudi Vi in sekretar Sekretariata za kulturo, šport in mladino. Na oglašnih mestih v stavbi Mestne občine Novo mesto sta visela dva plakata z razpisom glasbenega abonmaja in datumom koncerta okrestra Slovenske filharmonije. Dolenjski list je razpis abonmaja z datumom koncerta objavil na kulturni strani dne 18.9.1997. Enaka objava je bila v prilogi Dela Kažipot 17. in 22. septembra 97. Televizija Vaš kanal je ob 23. septembra do 2. oktobra 97 na popoldanskih videostranah in pred Novicami ob 19. in 21. uri objavljala razpis našega glasbenega abonmaja.

8.10.1997 je sodelavka Sekretariata za kulturo Mestne občine v Kulturni center prinesla plakat in letak za Večer duhovnih pesmi in evangelija, ki bo v športni dvorani Marof 23. oktobra ob 19.30, torej istega dne in ob isti uri kot koncert orkestra Slovenske filharmonije v Kulturnem centru. Nastopili bodo 45-članski črnski pevski zbor iz ZDA s solistko Lindo Septien, Irena Vrčkovnik z otroškim zborom, Edvin Fliser ter novomeški pevski zbiri. Zvedeli smo, da je koncert posvečen dnevu reformacije in da ste bili zaprošeni, da bi kot župan govorili na njem.

Novica o datumu koncerta v športni dvorani, za katerega smo izvedeli z občine prinečenega letaka in plakata, nas je šokirala. Organizator turneje ameriškega pevskega zbora po Sloveniji nam je pove-

dal, da se je o koncertu v Novem mestu na občini pogovarjal pred štirimi meseci in da bi pred štirinajstimi dnevi še lahko spremenili vrstni red turneje, tako da bi koncert v Novem mestu organiziral dan prej ali kasneje. Zdaj je natisnjenih in razdeljenih 50.000 letakov z datumi in kraji vseh šestih koncertov v Sloveniji in se nič ne da več spremeniti. Tudi Slovenska filharmonija datuma gostovanja ne more spremeniti, ker ima zasedene vse termine do julija 1998, če koncert odpovemo, pa moramo plačati vse obveznosti po pogodbi in izgubimo subvencijo ministrstva.

Torej oba koncerta bosta, in to istočasno. Sprašujemo se, čemu je Mestna občina Novo mesto vložila

preko 170.000.000 SIT v ureditev koncertne dvorane v Kulturnem centru Janeza Trdine, potem pa, ko skuša zavod s povabilom najmenitnejšega profesionalnega simfoničnega orkestra v naši državi občanom te iste mestne občine pokazati, čemu je bila zgrajena taka dvorana, Mestna občina ta kulturni dogodek enostavno prezre. Bojimo se, da bo orkester Slovenske filharmonije v dolenjski prestolnici, ne po naši krivdi, igral pred prazno dvorano. In končno, kako bo Kulturni center Janeza Trdine pokril preostalih 750.000 SIT stroškov koncerta?

MIRA MALJUNA
v.d. direktorja Kulturnega centra Janeza Trdine

ČIŠČENJE OBELEŽIJ NOB

SEMIČ - Občinski odbor Zveze borcev Semič in mladi pridruženici člani organizirajo čiščenje obeležij NOB, vabijo pa tudi druge, da se jim pridružijo. Odhod k obeležjem bo v soboto, 25. oktobra, ob 13. uri izpred semiškega hotela Smuk.

Poceni v Ljubljano

Zasluga DNŠ in DB

NOVO MESTO - Nedavno se je začelo novo šolsko in akademsko leto ter s tem tudi selitve študentov v Ljubljano in nazaj. Ker pa v prevajanju za marsikatero znanja željnega mladeniča ali mladenko velik finančni zalogaj, so v Društvu novomeških študentov (DNŠ) tudi letos organizirali posebne študentske avtobuse, ki skoraj pol ceneje od uradnih prevoznih sredstev že od 5. oktobra dalje vsako nedeljo ob 19.15, 19.45 in 20.15 vozijo dijake in študente iz Novega mesta v Ljubljano. Vsi trije avtobusi: "Ko to tamo pjeva" (300 tolarjev), "classic Student Comfort" (400 tolarjev) in "Prestige Line" (400 tolarjev) odpeljejo s postajališča pred občino, v Ljubljani pa imajo vse tri linije vsaj tri glavna postajališča: na Viču, pri Bavarskem dvoru in za Bežigradom. Prvi avtobus vozi tudi skozi Želimlje. Posebna ponudba je linija "Mama, prihajam domov", ki vozi vsak petek iz Ljubljane v Novo mesto ob 13.30 izpred Mercatorjeve stavbe za Bežigradom, ustavi pa še pred Filozofsko in Fakulteto za arhitekturo.

Na ta način se nadaljuje uspešno sodelovanje med DNŠ in Dolenjsko banko, ki je letos zagotovila 30 avtobusnih prevozov. Avtobusi bodo vozili do 29. maja 1998.

TOMAŽ KONCILJA

TABORNIKOM: POSEBNA POHVALA

NOVO MESTO - Čeprav smo že 2. oktobra poročali, da je Rod gorskih tabornikov z odliko opravil vse naloge pri pripravah in izvedbi republiškega orientacijskega tekmovanja za 1997, je prejšnji teden ta najstarejša taborniška organizacija na Dolenjskem dobila od Zveze tabornikov Slovenije še posebno pohvalo za enote. Posebni pohvali ZTS sta prejela tudi Gregor Gutman kot vodja akcije ROT in Jure Kocuvan, ki je vodil tekmovanje v Novem mestu in njegovi okolici. Ob tej priložnosti se vodstvo RGT zahvaljuje vsem sponzorjem, ki so pripomogli, da je tridnevno tekmovanje slovenskih tabornikov na akciji ROT 97 dobro uspelo. Pomagali so jim: Slovenska vojska v Novem mestu, Mestna občina, Osnovna šola Bršljini, Telekom, Brain, Gasilsko-reševalni center ter Gasilsko društvo Kamence, Krka Kozmetika, Urarstvo Budna, Daks, d.o.o., Jelena in podjetje Argus.

MARKO GOŠNIK

Janez Jaklič

Tajska - dežela smehljaja

4 Drama se je približevala svojemu neizbežnemu koncu. Urejena gospa srednjih let je naredila še zadnji poizkus. Ponovno nama je plastično prikazala gromozanski profit, ki ga bova naredila s prodajo kamnov v prvi draguljarni za tajsko mejo, in naju krčevito prepričevala, naj združiva svoja sredstva za nakup vsaj enega kamna. Nato smo se žalostni razšli. Še istega večera sem med čakanjem večerje preganjal dolgčas z ogledovanjem plakatov na stenah lokala. Na enem izmed njih je Tajska država zadrževala svojim gostom, da posebnih, ugodnih dni za nakup dragih kamnov ni. Očitno nekateri načini trgovanja presejajo mejo tudi tako potrpečljivo države, kot je Tajska.

Skratka, če nočete, da se vam bo prodajalec za hrbtom smejal, je potrebno barantati prav pri vseh stvareh. Tudi za nakup pižame, hrane pri uličnem prodajalcu, pogajati se je potrebno za ceno prevoza s tukotkom... Včasih zabavno, ko pa si žejen in lačen prav utrudljivo opravilo.

Bogata tajaska zgodovina

Potovanje na sever Tajske pomeni hkrati tudi sprehod v zgodovino dežele. Pri tem potovanju sva uporabljala tako avtobus kot vlak. Skupno avtobusom različnih kvalitete, od tistih s klimatskim hlajenjem, navadnih in tistih z ugrajenim traktorskim motorjem, ki s svojo značnostjo in poljšjo hitrostjo skrbijo za povezavo bližnjih vasi, je mercedosova zvezda. Kljub najboljši volji na vozilih nisem uspel najti niti delčka, ki bi lahko opravičil košatenje s tujim perjem. Najni cilj

Chiang Mai - Vrtnico severa - sva dosegla po več dneh in mnogoterih postankih na mestih povezanih s tajsko državnostjo.

Tajci so se v zgodovini doseljevanja ljudstev in kultur v jugovzhodni Aziji pojavili razmeroma pozno. Na prostor današnje Tajske, ki so ga obvladovali Khmeri, so prišli v 13. stoletju. Njihov prihod sovpada s časom osvajanj Kublaj kana, pred katerim so se verjetno umaknili iz južne Kitajske. Najstarejši vir o tem obdobju so zgodbe Marca Pola. V tem času so se začele rejevati majhne tajske kneževine. Leta 1287 so tri izkoristile slabost zahajajočega khmerskega kraljestva. S krvno zavezo, knezi so drug drugemu pili kri kot pravi tajaska legenda, je nastalo prvo pravno siamsko kraljestvo. Dobri kralj Rama Khamhenga je dal leta 1292 vklesati v kamen: "Dežela radodarno poskrbi za vse. V vodi so ribe, na poljih je riž." Kralj je zagotavljal usmiljenje, velikodušnost in je bil dostopen za vse svoje podložnike, redkost, ki se v zgodovini težko najde. Še danes se Tajci z nostalgijo preko svojih legend in epov spominjajo teh časov. Glavno mesto tega obdobja Sukhothai je danes zgodovinski park poln dobro ohranjenih templjev, ruševin in cedijev. Tu pa tam nad njimi bdi ogromen kip Bude. Ker je vse to odmaknjeno od današnjega mesta, nudi park s svojim mirom, zelenjem, vodami in spomeniki v prijetni rjavi barvi peščena odlično možnost za sprehod, ki krepi telo in dušo.

Drugo pomembno obdobje za Siamce je kraljestvo Ayutthaya, ki je trajalo dobrih 400 let. V tem obdobju je Tajska dosegla svojo

največjo velikost. London je bil v primerjavi z Ayutthayo, glavnim mestom v času njene največjega razcveta, bolj vas kakor mesto. Prestolnica je stala na sotočju več rek. S kanali so dosegli, da je bila z vseh strani obdana z vodo. Vodni kanali so predstavljali tudi glavne poti v mestu. Z milijonom prebivalcev je bilo to največje mesto Azije. Dežela je imela številne stike z zunanjim svetom. V 16. stoletju so prebivalci trgovali s Portugalski, Angleži, Francozi, Nizozemci in Kitajci. Prišli pa so tudi misijonarji. V nasprotju s kraljem Ramo Khamhengom so bili kralji Ayutthaye nedostopni. Stražili so jih najeti stražarji: portugalski mušketirji, Perzijci, Japonci in drugi. Steli so se za enakovredne drugim božanskim kraljem, kot sta bila Jakob I. in Ludvik IV., s katerima so si izmenjevali darila in veleposlanike. Zvezda Ayutthaye je zašla leta 1767. Tega leta je Burmancem, večnim tajskim nasprotnikom, uspelo mesto zavzeti. Bilo je do tal porušeno in je opustelo za dolga desetletja. Danes je Ayutthaya uspavano, razpotegnjeno mestce, posejano z razvalinami iz slavne preteklosti. Burmanci in zob časa so svoje delo temeljito opravili. V gradbenem in umetnostnem slogu je čutili močan khmerski vpliv. V nekaterih predelih severa in vzhoda dežele je moč najti prave khmerske templje in palače iz časov pred tajsko državnostjo. Eden takih primerov je v antičnem mestecu Phimai, kjer na polovici kvadratnega kilometra stoji kompleks stavb in templjev iz 11. stoletja. Tempelj je delo istih umetnikov kot Angkor Wat v Kampučiji na katerega tudi spominja.

Že za časa obdobja Ayutthaye so se zahodnjaki Tajcem nekako zamerili. Kraljestvo Siam je bilo zanje praktično zaprt celih 150 let. To je bil čas, ko se je prestolnica preselila v Bangkok. Ponovno previdno odpiranje Zahodu je čutili šele koncem 19. stoletja. Tajska je po zaslugi svojih kraljev

ena redkih azijskih držav, ki se je izognila kolonialnemu jarmu, prav tako pa je sorazmerno neboleče preživela obdobje japonske okupacije in se kasneje uspešno izognila virusu komunizma, ki je razsajal in moril v sosednjih deželah. Leta 1932 je dežela z državnim udarom, prvim od mnogih, postala ustavna monarhija, ki pa je zadržala še veliko blišča iz nekdanjih dni.

Severno območje z glavnim mestom Chiang Mai je zanimivo že zaradi svoje zgodovine. To je bilo od vsega začetka svoje kraljestvo, ki je sodelovalo s kraljestvom Sukhothai, se bojevalo z Ayutthayo in Burmanci ter obdržalo delno samostojnost vse do leta 1938, ko je bilo uradno priključeno kraljevini Tajski. Samosvoj razvoj, gorsko okolje, tropski gozd in številne etične skupine, ki

Najbolj znana obrt v mestu Chang Mai je dežnikarstvo. (Foto: J. Jaklič)

živijo v okoliškem hribovju proti meji z Burmo, je dalo temu območju svojevrsten pečat. Vrtnica severa je drugo največje mesto Tajske, pa ima vendarle samo 170.000 prebivalcev. To mu daje svojevrstno prijaznost in razpoznavnost. Raznolikost je močno prisotna tudi pri pomnikih zgodovine, tempeljskih zgradbah. Tu dragocen tropski les nadomesti in dopolni toge zidane zidove ter zaživi novo življenje kot prekrasna lesena čipka. Slavo daleč naokoli so mestu prinesle domača obrt, umetelno izdelani leseni dežniki in pahlače, okrašene s čudovitimi slikarjami. Večino trhovstev pa privleče ta kraj kot izhodišče za treking v pragod na območja, ki ga naseljujejo manjšine. V sodobnem cloveku je v globini duše še vedno zasidran prvinski nagon po raziskovanju, odkrivanju nečesa novega, skrivnostnega, skratka želja po pustolovščini. Priložnosti za pustolovščino pa nudi pokrajina med Laosom in Burmo, ki se je drži ime z zlovesčim prizvokom "zlata trikotnik", v izobilju.

Treking skozi džunglo

Ponudba treking aranžmajev je v mestu ogromna. Vsi so nama ponujali izvirnost, lepoto, neturističnost, skratka pravo divjino, kamor bela noga še ni stopila. Zbegana zaradi velike in drage ponudbe sva se odločila za najdražjo, ki nama jo je sunil lastnik hotela, v katerem sva stanovala. Za odločitev je prispevalo dejstvo, da je bil poročen z Nemko. Že naslednji dan pa mi je postalo jasno, da poroka z žensko še ne pomeni, da za doto dobiš lastnosti, po katerih slovi ženin narod. Namesto objubljenih osem udeležencev pustolovščine nas je v kasonu majhnega dostavnika sedelo dvanajst ljudi. Vožnja proti meji z Burmo se je začela. Asfaltna cesta je po pičli uri izginila. Ozki makadamski trak, ki se je tu pa tam spremenil v mastno drsalnico, nas je čez drn in strn vodil globlje v džunglo.

O NOVI OBČINI V SUHI KRAJINI - V petek in v soboto, 17. in 18. oktobra, so bili v Žužemberku, na Dvoru in v Hinjah zbori krajanov, na katerih so se krajanje izrekli o novi občini. Po večinskem mnenju krajanov Dvora se v KS z novo občino ne strinjajo, ker se dela proti volji krajanov in s pomočjo političnega pritiska, če pa so že prisiljeni, predlagajo skupno občino brez delitve, v kateri bi imele krajevne skupnosti status pravnih oseb. Nova občina bi se tako imenovala občina Dvor - Hinje - Žužemberk. Sedež nove občine naj bi bil na Dvoru, v prostorih bivšega Novolesa. V Žužemberku se je zboru udeležilo precej manj ljudi, ki pa so podprli ustanovitev nove občine Žužemberk na območju treh KS: Dvora, Hinj in Žužemberka, za sedež pa so izbrali Žužemberk. Krajanje Hinj bi vsekakor radi ostali pod novomeško občino, če pa to ni mogoče, so za samostojno občino Hinje. (Foto: S. Mirtič)

SREČANJE NA PREVOLAH - V tukajšnji osnovni šoli na Prevolah so učenci in člani kulturnega društva pripravili starejšim krajanom v KS Hinje prisrčen program. Prisotne sta pozdravila tudi predstavnik območne organizacije RK Novo mesto Zvone Šušteršič in ravnatelj osnovne šole Prevole Jože Hribar. V KS Hinje je krajanov, starejših nad 65 let, okoli 150. Srečanje se je udeležilo nekaj čez 40 starostnikov. Po kulturnem programu so se krajanje družno poveselili z organizatorji, ki so pripravili to srečanje (OS Prevole, KS Hinje, Krajevni odbor RK Hinje in KD Hinje). (Foto: S. Mirtič)

REGAL, d.o.o.

eno od podjetij sistema INTERING v skladu s svojo razvojno strategijo zanesljive rasti ponuja sposobnim in ambicioznim

ZAPOSLITEV

v svoji prostocarinski prodajalni na mejnem prehodu RIGONCE pri Dobovi.

Iščemo:

- vodjo prodajalne (VI. st. iz.)
- več prodajalcev/k (IV. ali V. st. iz.)

Nudimo:

- dinamično zaposlitev
- soliden zaslužek
- socialno varnost

Zahtevamo:

- ustrezno izobrazbo
- delovne navade
- poštenost in vestnost

Pričakujemo:

- urejeno osebnost
- prijeten nastop
- nekaj več

Pisne prijave s priloženimi dokazili pošljite na naslov:

REGAL, d.o.o., Ul. arhitekta Novaka 13, 9000 Murska Sobota, najkasneje v 15 dneh po tej objavi. O izbiri boste obveščeni v naslednjih 30 dneh.

Varčevanje pri Dolenjski banki

Varčevalna ponudba za vse generacije in za vsak žep

NOVO MESTO - Vsako leto oktobra, v mesecu varčevanja, posvečajo v Dolenjski banki svojim varčevalcem še posebno pozornost. V tej banki se pohvalijo z bogato varčevalno ponudbo, prilagojeno potrebam občanov, zanimivo za vse generacije in za vsak žep.

"Posebej zanimiva je paleta raznih oblik tolarškega varčevanja," pravijo v banki. "Varčevalci

se lahko odločijo za vezavo sredstev v enkratnem znesku ali pa za postopno varčevanje." Banka omogoča vezavo tolarških sredstev od 31 dni do enega leta, pa tudi za 12, 24 ali 36 mesecev. Varčevalcem, ki še vedno najbolj zaupajo nemški marki, ni treba kupovati deviz, ampak lahko sklenejo tolarški depozit z valutno klavzulo, in to za poljubno število dni za čas od 31 do 90 dni, lahko pa tudi za 181 dni ali za leto dni. Vplačilo in izplačilo sredstev je v tolarjih, glavnico in obresti pa obračunajo v nemških markah.

Pri varčevalni ponudbi Dolenjske banke ni mogoče mimo zelo zanimivih možnosti postopnega varčevanja. Največja privlačnost takega varčevanja je to, da za varčevanje ni potreben velik znesek denarja, ampak le-to poteka poteka v obliki rednih, vsakomur dosegljivih mesečnih pologov. Tako varčevanje je praviloma dolgoročno, njegov namen pa je uresničitev večjih želja in načrtov. Zelo zanimivo je tudi obročno varčevanje, ki traja 12 mesecev, še zanimivejša pa je premijsko varčevanje, ki traja od 2 do 5 let. V prihodnosti bo verjetno največ zanimanja za rentno varčevanje, ki je letošnja novost v ponudbi Dolenjske banke in je interesantom že na voljo.

V Dolenjski banki seveda niso pozabili na devizne varčevalce. Najdonosnejša oblika deviznega varčevanja so devizni depoziti v markah, lirah, dolarjih, šilingih ali švicarskih frankih, ki jih je moč skleniti za 1, 3, 6 ali 12 mesecev.

OBVESTILO

Podjetja, organe, organizacije, skupnosti, delovne ljudi in občane obveščamo, da po sklepu župana z dne 23.9.1997 v času od 6. oktobra do 6. novembra 1997 poteka JAVNA RAZGRNITEV osnutka sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin dolgoročnega plana Občine Novo mesto za obdobje od leta 1986 do 2000 ter srednjeročnega družbenega plana Občine Novo mesto za obdobje od leta 1986 do 1990 (za območje Mestne občine Novo mesto) zaradi PROGRAMSKE ZASNOVE ZA UREDITVENI NAČRT CENTRALNEGA DELA BRŠLJINA in osnutka UREDITVENEGA NAČRTA CENTRALNEGA DELA BRŠLJINA.

V okviru omenjene razgrnitve bo 27. oktobra 1997 v konferenčni dvorani hotela Krka na Novem trgu v Novem mestu organizirana tudi

JAVNA OBRAVNAVA

obeih osnutkov dokumentov, ki se bo pričela ob 19. uri.

Vljudno vabljeni vsa zainteresirana podjetja, organi, organizacije, skupnosti, delovni ljudje in občani.

Mestna občina Novo mesto,

Sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora, Zavod za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje

Vodilna tuja multinacionalna družba

se na slovenskem trgu še naprej razvija, da bo najboljše zadovoljevala potrebe svojih kupcev v zvezi z zagotavljanjem prehranskih izdelkov.

Zaradi širitve prodajne mreže iščemo

POSPEŠEVALCE PRODAJE

za območje Dolenjske:

Ponujamo:

- visok zaslužek
- permanentni program izobraževanja
- možnost napredovanja

Vabimo-k sodelovanju vse, ki želite uspeti v prodaji, pa tudi tiste, ki si v prodaji želite novih izzivov.

Vaše ponudbe in življenjepis pričakujemo (v oglašni službi Dolenjskega lista) v 8 dneh pod šifro "VODILNA DRUŽBA".

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE

PODALJŠANJE PROSTOVOLJNIH ZDRAVSTVENIH ZAVAROVANJ V LETU 1997

Peto leto že teče, odkar smo v Sloveniji uvedli prostovoljna zdravstvena zavarovanja za doplačila. Zanje se je pri Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ki izvaja tudi obvezno zdravstveno zavarovanje za vse državljane Slovenije, odločilo kar milijon dvesto tisoč zavarovancev.

To zavarovanje (uradno se imenuje zavarovanje za doplačila do polne vrednosti storitev v obveznem zdravstvenem zavarovanju) je nadomestilo plačevanja t. im. participacije, torej doplačil, ki smo jih svojčas plačevali kar pri zdravniku. Obvezno zdravstveno zavarovanje, čeprav še danes v primerjavi z razvitimi državami krije nadpovprečno velik del stroškov zdravstvenih storitev, že tedaj ni bilo več zadostno za kritje plačil vseh stroškov zdravstvenih storitev. Tako je zavarovanje za doplačila omogočilo enostaven način kritja dela stroškov zdravstvenih storitev. Z malo zeleno izkaznico Zavoda pa je poenostavljeno poslovanje tako zavarovancu kot izvajalcu storitve, poleg tega je z ugodno premijo omogočilo dostop in plačilo zdravstvenih storitev vsem.

Pravzaprav je le redkim posameznikom znano, da se iz zavarovanja za doplačila krije kar 15 % vrednosti vseh storitev osnovne zdravstvene in zobozdravstvene dejavnosti, specialističnih ambulant ter bolnišnične in zdraviliške dejavnosti. Najzahtevnejši operativni posegi so kriti s 5 %, zdravila s pozitivne liste, ortopedski, ortotični in drugi pripomočki pa se krijejo v višini 25 %. Iz zavarovanja za doplačila se npr. krije kar 70 % vrednosti reševalnih prevozov, 75 % stroškov zobne protetike, očesnih pripomočkov, zdravil vmesne liste in 60 % vrednosti bivanja v zdravilišču, ki ni nadaljevanje bolnišničnega bivanja.

Zdravstveno zavarovanje za doplačila je torej tisto zavarovanje, ki zavarovancem omogoča enostavno, relativno poceni in zanesljivo krije stroškov zdravstvenih storitev, pripomočkov in zdravil, ki jih potrebuje, ko ima težave z zdravjem. Istočasno pa pomaga odpraviti riziko velikih stroškov, ki bi nastali z doplačili v primeru bolezni oz. drugih zdravstvenih problemov.

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, ki zavaruje za doplačila, se ravna po zakonodaji iz marca 1992, ki je močno spremenila področje zdravstvenega zavarovanja v Sloveniji. Poleg tega, da nad izvajanjem te zakonodaje bdi parlament, se vsi ukrepi sproti pripravljajo, usklajujejo in preverjajo in Skupščini Zavoda.

Letos bomo torej zavarovanje za doplačila obnovili, padljšali. Sčasoma bomo podaljševanje zdravstvenih zavarovanj imeli za tako samoumevno, kot je zavarovanje avtomobila ali hiše. Ker pa so ta zavarovanja pri nas še dokaj nova, moramo na podaljšanje opozoriti. Sklepala se bodo za različna časovna obdobja, s tem da bo Zavod sklepanje pogodb poenostavil predvsem za zaposlene, ki bodo lahko podaljšali zavarovanje kar v podjetju. Posodobitev poslovanja pa bo omogočila, da bo Zavod zavarovancem ponudil enostavno uveljavljanje zavarovanja. Posameznike, ki so zaposleni, vabimo, da se zglasijo v kadrovskih službah podjetja in povprašajo o urejenosti prostovoljnega zavarovanja v njihovem podjetju. Če v podjetju tega zavarovanja nimajo urejenega, naj se zglasijo na Območnih enotah in Izpostavah Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in si prostovoljno zdravstveno zavarovanje uredijo. Vljudno vabimo tudi vse zavarovance, ki si prostovoljno zavarovanje urejajo sami, da se še v letošnjem letu zglasijo na Zavodu in svoje dosedanje zavarovanje podaljšajo ali preuredijo. Nezavarovane osebe pa naj premislijo, ali ni morda že čas, da se tudi one zavarujejo.

Vse želimo opozoriti, da do konca leta veljajo posebni promocijski popusti, če polico sklenete za daljše obdobje. Lepo je biti zdrav. Žal pa tudi nesreča nikoli ne počiva, tako da ne veš kdaj, kje in kaj se bo zgodilo. Seveda želimo zdravje vsem in vselej, a previdnost, mati modrosti, nam narekuje, da je stroške zdravljenja, ki so včasih nepredvidljivi, pametno zavarovati.

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije
Območna enota Novo mesto

TUDI KRATKOROČNA NALOŽBA JE LAHKO DONOSNA

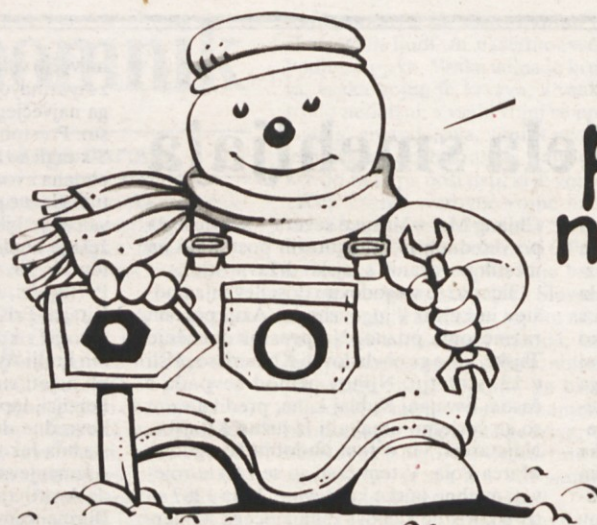
V SKB banki lahko kupite blagajniške zapise SKB banke 4. izdaje z devizno klavzulo. Naprodaj so v vseh poslovalnicah SKB banke, vplačujejo in izplačujejo pa se po srednjem tečaju Banke Slovenije. Za dodatne informacije pokličite Zelene telefon 080 15 15.

SKB BANKA D.D.

Za Danes. In za Jutri.

ročnost:	realna obr. mera:
31 dni	4,0 %
90 dni	4,5 %
180 dni	4,9 %
270 dni	5,0 %

Jaz se pa zime ne bojim!

BREZPLAČEN PREGLED VOZILA

Vljudno vabljeni vsi vozniki vozil Škoda na brezplačni preventivni pregled vozila pred zimo. Pričakujemo vas od 20. oktobra naprej! DOBRODOŠLI!

Avtomerkur PSO Bežigrad Ljubljana	Avtoservis Lopič Emil Ruše	Avtocenter Idrija d.o.o. Idrija	Avtoline Krško, Trgovina in servis d.o.o. Krško
Car Center Smartno pod Šmarno Goro	Avtoservis Slovenj Gradec Slovenj Gradec	AMD Šlander Celje	Avtoservis Riki Lendava
Urban, Servis in prodaja, Ribnica	RO + 50 d.o.o. Celje	Autoplus d.d. Koper	Servis vozil in kmetijske mehanizacije Ljutomer
Avtokam d.o.o. Hrastnik	PSC Praprotnik Velenje	Avtomehanika Kretič Prestranek	
Tipom d.o.o. Maribor	Servis Štern Kranj	Servis Novotehna Novo mesto	
Avtoservis Žunkovič Miklavž	Integral Jesenice Jesenice	Pan - Jan d.o.o. Trebnje	
Petovia avto Ptuj	Avto Inn d.o.o. Nova Gorica	Avto servis Molek Gradac	
Avto Stegne d.o.o. Slovenska bistrica	Avtocvet d.o.o. Tolmin	AMD Asta Murska Sobota	

Volkswagen Group

Trimo

**NOVOSTI
NA
VALOVH
NOVE
LINIJE...**

Vabilo

*Vsem, ki bi si radi ogledali
novo proizvodno
linijo za izdelavo lahkih
gradbenih plošč. Vabljeni
ste na dan odprtih vrat,
ki bo 25.10.1997
v Trimo Trebnje.*

PROGRAM:

- 9⁰⁰ POZDRAV GLAVNE DIREKTORICE
- 9⁰⁰, 10⁰⁰, 11⁰⁰, 12⁰⁰ ORGANIZIRANI OGLEDI
NOVE PROIZVODNE LINIJE

TRIMO d.d., Prijateljeva 12, 8210 Trebnje, Slovenija, Tel.: 068 460 200, Faks: 068 44 569

Kot pribito!

Nova KBM d.d. ponuja
nespremenljive obrestne mere!

Za kratkoročna potrošniška posojila:

- 1,17 % mesečno za posojila do 3 mesecev
- 1,21 % mesečno za posojila do 4 mesecev
- 1,24 % mesečno za posojila do 5 mesecev

primer: Če najamete za tri mesece 100.000,00 tolarjev kredita, vrnete
banki trikrat po 34.118,00 tolarjev.

Nobnih spremenljivk, nobnih inflacijskih tveganj, nobnih skrbi.

O podrobnostih povprašajte v ekspozituri Brežice,
Maistrova 2.
Naša telefonska številka 0608 62 031.

Nova KBM d.d.
Podružnica BREŽICE

KOVINOTEHNA

**DOBIMO SE V
KOVINOTEHNI**
v prodajnem centru
v BTC Novo mesto
in na Cikavi
Podbevškova 15

od 20. do 30. OKTOBRA
**PO POSEBNIH
OTVORITVENIH CENAH!**

**ŠIROKA POTROŠNJA
GOSPODINJSKI APARATI
OKOVJE**

OSNOVNI GRADBENI MATERIAL:

- opeka in opečni izdelki
- termo in hidroizolacije
- betonski izdelki
- vse vrste kritin
- gradbena lepila in mase
- dimniki

ZAKLJUČNI GRADBENI MATERIAL:

- okna in vrata
- velika izbira parketov

METALURGIJA:

- profilno železo in cevi
- betonsko in armaturno železo
- barvna metalurgija

**KOPALNIŠKA OPREMA
IN KERAMIČNE PLOŠČICE**

VODOVODNE IN TOPLOVODNE IZOLACIJE

RAZŠIRJENA PONUDBA NAJBOLJŠIH BLAGOVNIH ZNAMK ! ODLIČNE OTVORITVENE CENE IN IZJEMNI PLAČILNI POGOJI !

Mešalnik MFQ-1951
BOSCH
4.990.-

Jedilni
pribor
"Dinasty"
72 delni
11.499.-

Garnitura
krožnikov
18 kosov
2.390.-

11.990.-
Vrtalni
stroj
ISKRA
SE 5-813

Keramične ploščice Gorenje
(velika izbira barv in vzorcev)
969.-
m²

Modul 6/1
Križevci
kom **81,90**
Bobrovec
Križevci
kom **63,90**

Cement
Trbovlje 450
50 kg
659.-

Prenosna svetilka
60W
15m **1.490.-**

m² **746,30**
Bitumenska skodla
SOPRAUILE
(rdeča, rjava, črna)

Lesene
podstrešne
stopnice
(110 x 70)
14.599.-

PLAČILA:
na več čekov
Najugodnejša
posojila
do 12 mesecev T+3%
24 mesecev T+5%

POPUSTI:
od 5-7 %
Popusti ne veljajo za nakup
računalnikov in avtomobilov!

Organiziramo
dostavo kupljenega
blaga na dom

Velika izbira oken
in balkonskih vrat,
LES OPLOTNICA,
ki jih po Vaših
željah vgradimo!

ROMSKA ČRNA GRADNJA

Zakaj nas preganjajo, če smo na svojem?

Rom Miha Strojan iz Kuželjevca v KS Zagradec je pred nekaj meseci od domačina iz bližnje vasi kupil slab hektar veliko gozdno parcelo ob cesti Zagradec-Ambrus in si tam postavil leseno barako za svojo številno družino z 12 otroki. Toda ker gre za črno gradnjo, mu inšpekcijska služba grozi s podrtjem objekta. Strojan pa je še bolj razburjen, ker so prejšnji teden po naročilu ivanške občine podrl njihovo prejšnje domovanje - betonsko garažo, ki je stala nekaj sto metrov stran. Po besedah Mihe Strojana živi

njegova družina tu že od leta 1945, zadnja tri leta v naselju Kuželjevca. Ko se je ponudila priložnost, da bi vendarle stanovali na svojem, Miha ni razmišljal in je letos poleti od Toneta Šušteršiča iz Marinče vasi kupil gozd blizu svojega starega naselja. Bližnji krajani niso bili s tem preveč zadovoljni.

Konec julija je bila sklicana izredna seja sveta KS Zagradec. Šušteršič je sicer povedal, da je kupec pripravljen odstopiti od kupne pogodbe, če se mu vrne dvojnara, njemu pa povrnejo stroški, ki jih je že imel v zvezi s prodajo zemljišča, toda za KS to ni bilo sprejemljivo in so menili, da na tak način problem Romov ne bo rešen. Tako je Strojan postal pravni lastnik kupljene zemlje, zaostriilo pa se je spet, ko si je na novi lokaciji postavil leseno barako brez lokacijskega dovoljenja. Tu z družino živi dva meseca.

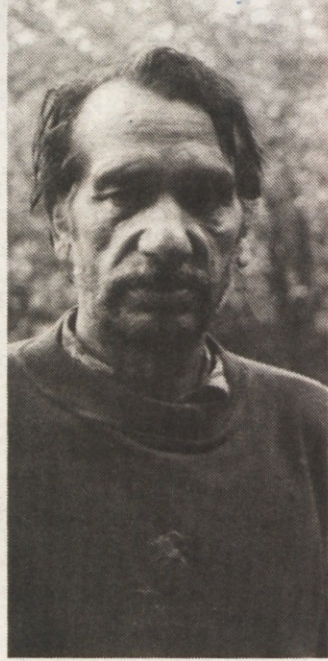
13. avgusta je Strojan prejel pošto, ki se je ni razveselil. Ministrstvo za okolje in prostor RS, Inšpektorat RS za okolje in prostor, izpostava Grosuplje, ga je obvestila, da gradnja na podlagi 72. in 73. člena Zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor ni dovoljena in da mora svojo investicijo - leseno bivalno barako tlorisne izmere pet krat sedem metrov v Velikem Globokem najkasneje v roku tridesetih dni po prejemu te odločbe odstraniti in vzpostaviti prejšnje stanje na lastne stroške. Če ne, bo to na njegove stroške opravilo pooblaščenno podjetje. Da nima lokacijskega dovoljenja, je razvidno iz zapisnika o inšpekcijskem pregledu in njegovem zaslišanju 7. avgusta.

"Hočem, da se moji otroci civilizirajo!"

Miha Strojan je razburjen: "Zavedam se, da sem resno ogrožen. Na inšpekciji so mi rekli, da sem menda prvi Rom, ki si je kupil parcelo. Sedaj ko smo na svojem, nas pa preganjajo! Pustijo naj nas pri miru. Zemljo sem kupil, da imajo moji otroci streho nad glavo. Ne razumem, zakaj preganjajo nas zaradi borne lesene bajtice, ko pa je polno črnih gradenj z velikimi zidanimi hišami. Zakaj pa tam ne podirajo?! Za zemljo sem

dal 375 tisoč tolarjev, material za kočo me je stal 850 nemških mark brez dela, sedaj pa mislijo, da bom pustil, da vse to gre? Menda hočejo, da gremo nazaj pod šotor, toda jaz hočem, da se moji otroci civilizirajo!"

Z ženo imata 12 otrok, najmlajši ima komaj tri leta, najstarejši pa je dopolnil že 28 let. Miha želi, da bi njegov naraščaj hodil v šolo, da bi znal vsaj brati in pisati - zdaj sta pismena le on in najstarejši sin, "toda kako, brez vode nimajo nobenih možnosti. Sto metrov stran stoji jašek, pa ne smemo priti do svoje vode, čeprav sem pripravljen vse plačati. Tako si jo vozimo s traktorjem skoraj vsak dan v sodih z zagraškega pokopališča," je pripovedoval. In ne potrebujejo je tako malo, saj

Miha Strojan

imajo v svojem novem domovanju tudi živino. Redijo kravo, telico in seno kupujejo od kmetov ter menda nasploh sami skrbijo zase.

"Vsega imamo dovolj. Letos sem kupil 200-kilogramskega prašiča, od lani imamo še govedino. Meso hranimo v zmrzovalni

DOLENJSKI LIST
vaš četrtkov prilatelj

skrinji pri kmetu v Brezovem logu. Plačam mu električni tok. Nabavil sem že tudi ozimnico. Prihodnje leto bi rad vzel v najem bližnji travnik, da bi si pridelali svojo zelenjavo, kot v prejšnjem naselju," je razkrival načrte. Strojani imajo stvari, ki so mnogim drugim Romom nedosegljive: traktor, avtomobil, mobitel, televizor, radio in živino. Na vprašanje, od kod jim denar, so dejali, da nabirajo gozdne sadeže, predvsem gobe. Se je zgodilo, da so zanje dobili tudi po 900 nemških mark na dan. Kako zanje skrbi Center za socialno delo Grosuplje, ni bilo mogoče izvedeti, ker jih zavezuje zakon o varstvu osebnih podatkov.

Betonska garaža podrta, lesena baraka še stoji

Čeprav je že mesec dni, odkar je bila poslana odločba inšpekcije, Strojanova lesena baraka še stoji. Drugače pa je z njihovim prejšnjim domovanjem, ki so ga po naročilu ivanške občine s strojem podrl prejšnji četrtek dopoldne, dan po našem obisku. Strojan je jezen, saj pravi, da je bila betonska garaža njihova in jo je že prodal nekemu za tisoč nemških mark, pa ne hrani slabih besed, ko govori o občini. "Naš župan ni za nikamor! K nam je že trikrat prišel, pa nič ne reče, samo gleda. Naj se raje zgleduje po grosupljskem, ki lepo skrbi za Rome in jim kupuje celo hiše!"

Tajnik Občine Ivančna Gorica Vinko Blatnik je drugače osvetlil zaplet z Romom Strojonom. Niti betonska garaža niti zemljišče, na katerem je stala, ni Strojanova last, pač pa sta tu pomagala občina in Center za socialno delo Grosuplje. Zato je veljal dogovor, da se to zemljišče, ko se Strojani odselijo na svojo zemljo, uredi oz. popravi, saj bi se sicer tja lahko naselili novi Romi, česar pa si nihče ne želi. Ker kontejner, ki so ga menda Strojani uporabljali za vse kaj drugega kot za to, za kar je bil namenjen - za stanovanje, ni prestavljiv, so ga podrli.

Nevšečnostmi z Romi

Čeprav Strojani pravijo, da ljudem ne povzročajo nevšečnosti, pa prebivalci KS Zagradec na območju Grintovca, Deče vasi in

KAJ SE BO ZGODILO Z BARAKO? - Leseni baraki, v kateri živi številna Strojanova družina (na sliki), zaradi gradnje na črno grozi podrtje. (Foto: L. Murn)

druge menijo drugače. Z njimi se, kot je povedala predsednica KS Zagradec Marija Zaletelj, pogosto obračajo na svet KS. Dandanes ima že večina Romov svoje avtomobile, ki pa največkrat niso registrirani, vozniki se obnašajo, kot da so sami na cesti, in največkrat nimajo vozniškega izpita. Pogosto so tudi oboroženi. Ljudi moti pogosto neenakopravno postopanje s strani policije pri kontrolah, ki Romov sploh ne jemljejo resno, navadnega človeka pa hitro kaznujejo za mnogo manjše prekrške. Menijo, da če Romi želijo biti enakopravni, naj to velja tako za pravice kot obveznosti. Vodstvo KS policijo opozarja, naj pri Romih opravlja redne kontrole in vse tiste, ki niso prijavljeni, odstrani.

Zaleteljeva je povedala, da je problem tudi uporaba vode na pokopališču Zagradec, saj se Romi tja pripeljejo z vozovi, kar mnoge obiskovalce moti, včasih pride tudi do preprirov. Problem pa je tudi finančne narave, saj Komunalno podjetje Grosuplje grozi z zaprtjem. Prav bi bilo, da bi socialna služba dotacije namenila tudi za preskrbo Romov z vodo.

Zakaj se ne zgane država?

Pogoste so okrogle mize in razne razprave na temo, kako živeti z drugačnimi, torej tudi z Romi, toda od govoranc bi bilo

treba preiti k dejanjem, meni Zaleteljeva. Rešitev je socializacija. "Rome je treba preseliti ven izven gozda, jih šolati, jim omogočiti delo, kajti le če si bodo pridobili delovne navade in si sami služili kruh, bo manj izsiljevanja, kraj, ipd. Toda vedno se to zahteva le od lokalne skupnosti in občine. Država bi se (bo) morala drugače lotiti k reševanju romske problematike, saj ima tako denar kot koncentrirano oblast," meni predsednica KS Zagradec.

Romsko problematiko urejajo pristojna ministrstva, njihovo delovanje pa usklajuje urad za narodnosti pri slovenski vladi. Program je obsežen. Urad za narodnost žal nima podatka, koliko je letos država namenila za lajšanje težav Romov, ker so sredstva razdeljena po ministrstvih. Čeprav je za pomoč Romom poklicana država s pristojnimi ministrstvi prek zavodov za zaposlovanje in centrov za socialno pomoč, pa v resnici zanje še vedno skrbijo občine. Te se morajo za to na javnih razpisih potegovati za proračunski denar, kar ni vedno enostavno in ker obenem še vejo, da denarja, tudi če bodo uslišane, ne bo veliko.

Program državne pomoči Romom tako z denarjem kot s strokovnimi nasveti je očitno obsežen, toda kaj to pomaga, ko pa je pot od besed k dejanjem očitno madezarska in polna ovinkov.

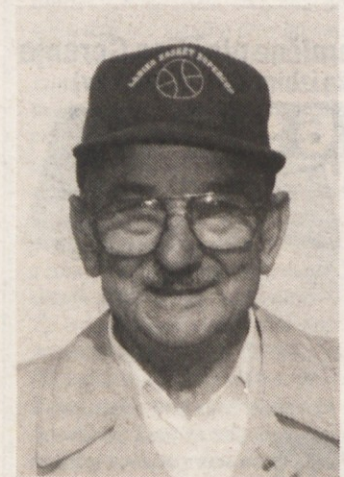
LIDIJA MURN

APLAVZ NI OBVEZEN Romska kep(ic)a

S problemi in z lažmi je kot s kepico snega, ki se vali po strmini: sprva je majhna, s kotanjem pa se poveča do nevarnosti. Romska problematika je država dolgo pometala pod preprogo, še zdaj se spreneveda, da ta sodi pod občinsko kreljut. Preprosti ljudje, ki imajo veliko občutljivejšo senzorcijo kot oblastniki, pa že dolgo opozarjajo, da sobivanje z Romi ne bo več mogoče, če bodo ti naprej gonili svoje. Prebivalci Semiča, Rosalnic, Črnomlja, Novega mesta so že večkrat zagrozili, da bodo vzeli stvari v svoje roke, kar pomeni, da bo prišlo do nasilja. Enkrat za spremembo z druge strani, saj je tatvin, streljanj, voženj brez izpita in registriranih vozil, črnogradenj, posilstev in podobnega s strani Romov že preveč.

Dno so sodu izbili grosupljski dogodki morda tudi zato, ker je Grosuplje le bliže Ljubljani kot za marsikaterega republikanskega moža Štiri roke, Gavgenhrib ali Boriha. V Prekmurju imajo, tako je slišati, te zadeve domala zgledno urejene. Dežela ob Muri le ni tako daleč, da se ne bi dalo pokukati tja in preplonkati, kar je prepisovanja vredno. Obračati glavo na desno, če je romsko naselje na levi strani, še ne pomeni, da na levi strani ni romskega naselja. Problemi obstajajo, pa če jih mi hočemo ali nočemo videti.

TONI GAŠPERIČ

Jože Rappl

Avgust Gregorčič ml.

Kovinotehna razširila ponudbo na Dolenjskem

Pred časom smo že objavili novico, da načrtuje Kovinotehna razširitev svoje ponudbe na področju Dolenjske. Tako bo v petek, 24. oktobra, odprla 350 kvadratnih metrov velik prodajno-skladišni center, ki bo s svojim prodajnim programom dopolnjeval ponudbo prodajnega centra v BTC v Novem mestu. Obrtnike, podjetnike in končne kupce bo na lokaciji Kovinotehninega hčerinskega podjetja MKI v Novem mestu pričakala bogata ponudba gradbenega materiala, metalurgije, kopalniške opreme in keramičnih ploščic ter vodovodnih, toplovodnih in elektroinstalacij. V prodajnem centru v BTC Novo mesto pa se lahko pohvalijo še z razširjenimi blagovnimi skupinami: široka potrošnja, gospodinjski aparati, okovje in orodja (ročna in električna). Na obeh lokacijah v BTC in na Cikavi bodo zadovoljili še tako zahtevnega kupca.

Kovinotehna ima v načrtu obnovo še nekaterih prodajnih enot v Sloveniji in razširitev ponudbe na določenih lokacijah, z maloprodajo pa vedno bolj prodira tudi v tujino.

RAZOČARANJE IN OPOMIN DRUGIM

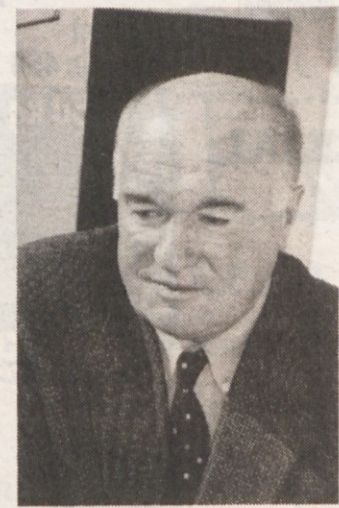
Kako tujec odstavi našega direktorja

"Idejo za ustanovitev Presada je imel pred desetletji pokojni Vilko Marin, ustanovitelj mirnske Dane, potem ko so ga na Mirni odstaveli. V Gredi, kjer je bil Marin direktor, sem bil tehnolog, odstavljen sem bil tako kot on, ves čas grem po tej poti za njim. Zdaj naj samo še to računam, da bom umrl star 70 let, tako kot on," zagrenjeno razmišlja Gregorčič, "odrezani" direktor Grede Mirna in novi lastnik Presada Gabrovka.

V Presadu ima Gregorčičeva firma Gusto, s.p., dovoljenje za stekleničenje vina. Mi nismo bili konkurenca v slabšem pomenu besede, ampak smo si celo na nek način pomagali, predvsem pa ves čas vzdrževali dobre medsebojne odnose. Svojim službam sem naročil, naj pripravijo, koliko bi stala taka firma v samoupravnem socializmu. Želim imeti človeški odnos do delavcev. Nočem biti kapitalist! Presad sem kupoval popolnoma iz nič. Meni je največje zadovoljstvo, da ljudje tu delajo in da so zadovoljni. Zato bom tudi to prebolel. Zamerilo pa se mi je, da sem po faksu dobil sporočilo, da moram odstopiti kot direktor Grede, in to od dunajske firme Esarom, s katero sem 26 let delal. Po faksu po 26 letih! Tak postopek me boli, ne zato, ker moram iti; gre za odnos. Kaj bi šele bilo, če bi imeli tujci 51 odstotkov, potem ne bi imeli kaj govoriti. Naj bo to opomin slovenskim firmam, da pazijo, v kaj se spuščajo, posebno z avstrijskimi in nemškimi podjetji. General Lado

Ambrožič - Novljan je imel odličan govor zadnjič ob srečanju gubčevcev na Trebelnem, ko je opozoril, da se nas skušajo v miru polastiti z drugimi sredstvi," ugotavlja zdaj Avgust Gregorčič.

V najemu sem imel Presad od 1. marca lani do 16. junija letos, ko sem izpolnil pogoje za odkup; po štirih objavah in peti javni

mag. Avgust Gregorčič

dražbi na sodišču. Takrat sem druge resne kupce zavedel, namenoma cel teden "popival", tako da so mislili, da ne registriram stvari, jaz pa sem edini prišel na sodišče in kupil Presad. Oni bi radi počakali še na eno dražbo in

potem ceneje kupili. Prepričan sem, da bi še lahko bil v Gredi v službi, če bi Avstrijcem za 3000 šilingov prenesel v lastništvo Presad! Nikdar več nočem imeti opravka z njimi! Srečali se bomo le še na skupščini in konec. In vsakem bom svetoval, naj gre v Jelinčičevo stranko, ker ji nekaj pomeni - nacionalni ponos! Poudarjam, da bi se zmeraj raje videl, da bi imeli prejšnji sistem. Ne želim kapitalistične lastnine, ampak da bi bili delavci lastniki. Pa da bi delali, tako, kot smo. Dobro smo delali in primer za to je bila Dana. Prejšnji sistem je bil neprijetno pravičnejši do delavcev!"

Znanstva in prijateljstva (je) zna(1) Gregorčič dobro izkoristiti. Kot pravi, kradel ni nikoli, to so pokazale tudi številne inšpekcije še poprej v Dani in naposled zdaj v Presadu. Le kje so bile prej, ko je podjetje "bio direktorica" pripeljala v izgubo in v stečaj? Tako namreč (bivši) delavci imenujejo predhodnico Avgusta Gregorčiča mlajšega, ki je zdaj dobro leto že, odkar so marca lani vzeli Presad v najem, za krmilom očetove tovarne. Mag. Gregorčiča je nakup Presada stal več kot 203 milijone tolarjev, kolikor je znašala kupnina. "Kajti potem sem moral nabrati še obratna sredstva. Ko prodajaš, ne dobiš takoj plačano. Šele avgusta prihodnje leto bo realizacija."

"Gustelj je bil zmeraj korajžen, ni se pa upal tvegati," se spominja prvi upravnik Kmetijsko-gozdarske zadrage Gabrovka, nastale

leta 1946, Jože Rappl, eden od ustanoviteljev Presada, ki je tudi sodeloval v pogovoru za ta zapis. Pod streho KGZ Gabrovka je nastal leta 1957 Presad. V zadrugi je bilo največ 220 delavcev, samo v Presadu pa s potniki vred okrog 120. Imeli so sadovnjake jablan, hrušk, ribezove nasade in nekaj jagod.

"384 zaposlenih je bilo v Dani, ko sem jaz šel pred 8 leti, zdaj jih je le 190," pravi Gregorčič, nekdanji direktor Dane, in nadaljuje: "Žrtev je Presad, ne jaz. To so bili tako ljubosumni. Zdaj pa so me naskočili. Ljudje v Sloveniji me imajo še za poštenega. On (Rappl) je rekel, da, če bo Gustelj prišel, verjamem, da bo še nekaj iz Presada," zelo prizadeto pripoveduje Gregorčič. "Ja, res je rekel to ljudem," doda Rappl.

"Najpomembnejše je, da Presad živi. Ravno danes smo z Egipčani podpisali pogodbo za 10 milijonov litrov sokov. To je skoraj 30 odstotkov proizvodnje. V Italiji ima neka firma 8.000 prodajnih mest. Klicali so me, da se moramo nujno dobiti, ker so bili navdušeni nad našimi sokovi, ko so jih poskusili v Kopru. Neka nemška tvrdka nam pride ponujat zastopstvo surovin za alkoholne pijače, tudi za republike bivše Jugoslavije. To pomeni za Gabrovko razcvet. Delavcem Presada sem obljubil, da jih bo zaposlenih spet najmanj toliko, kot jih je bilo, ne pa tudi kdaj!" poudari mag. Gregorčič.

PAVEL PERC

NAŠI KRAJI IN LJUDJE

Še žive nekdanje kočevarske vasi

Razvoj znanosti in tehnike je človeka popeljal že v vesolje, razvoj komunikacij in računalništva pa je povezal ves svet v majhno vas. Še vedno pa se najdejo kraji, tudi pri nas, kjer ljudje živijo prav tako, kot so živeli njihovi starši in stari starši, celo prikrajšani za elektriko, telefon in vodovod. V uršenski krajevni skupnosti sta zadnji dve precej oddaljeni vasi Seč in Travnj Dol dobili elektriko pred tremi leti, nedaleč stran pa je Pleš, ki še vedno nima elektrike. V vasi je več hiš, naseljenosti sta le še dve.

Uršenska krajevna skupnost sodi med najmanjše krajevne skupnosti v novomeški občini, vsega skupaj šteje štiri vasi: Uršna sela, Laze, Seč in Travnj Dol. Zadnji dve vasi, bolj rečeno zaselka, sta precej oddaljeni in skriti v podnožju roških gozdov. Seč in Travnj Dol pa tudi Pleš so zadnja stoletja skrčili in naselili kočevski Nemci. Kako so bile kočevarske hiše nekoč, se v teh vaseh še dobro vidi. Že med drugo svetovno vojno se je večina Kočevarjev odselila, po vojni pa so se v njihove vasi, ki so jih Italijani med vojno večinoma požgali, naselili Slovenci. Nekdaj kočevarske vasi tako niso izumrle.

Predsednik uršenske krajevne skupnosti Matija Zamida pravi, da se trudijo, da bi tudi te vasi posodobili. Tako so pred tremi leti skupaj z Elektrom napeljali elektriko v Seč in Travnj Dol, s Telekomom se pogovarjajo še o napeljavi telefona, v dolgoročnem načrtu pa imajo tudi asfaltiranje ceste za Travnj Dol, medtem ko so 300 m asfalta skozi vas že položili, da se ne dviguje prah zaradi kapnice, saj vodovoda nimajo.

Štefkin vrt in rože

Po cesti, ki pelje od Uršnih sel proti Lazam in naprej proti Semiču, se sredi klanca lahko zaviješ na desno in po makadamski poti po gozdu prideš do Seča, še naprej do Pajkeža, kjer imajo lovci iz Dolenjskih Toplic, Straže in Uršnih sel kočo; potem še do Travnega Dola, od koder je lep razgled nazaj proti Uršnim selom. Vseokrog pa sam gozd. V Seču so naseljene tri hiše, v hiši, polni cvetja in z lepo obdelanim in velikim vrtom, prebiva 62-letna Štefka Bohte, ki živi v Seču že več kot 30 let. Doma je s

Sel pri Zajčjem Vrhu. Ko je spoznala sedaj že pokojnega moža, sta se preselila v Seč. Mož je bil zaposlen pri Gozdnem gospodarstvu kot cestar, Štefka pa je bila doma. Dolga leta sta imela prašiče, kravo pa tudi konja. Danes ima Štefka le še kokoši, pravzaprav zanje ta čas skrbi Svašnikova Micka iz Starih Zag, lastnica hiše, saj je bila Štefka pred kratkim operirana in zaradi tega še en čas zanje ne bo mogla skrbeti. "Tako rada bi še delala," potoži. Najbolj se boji, da si ne bo mogla ničesar več pridelati, saj se s skromno pokojnino po možu, ki je bil invalidsko upokojen, ne bo mogla več preživljati. Do sedaj pa si je vsako leto pridelala veliko fižola, ze-

lja, korena, pese in druge zelenjave, svoj precej velik vrt pa je vsako leto sama prelopatala. V te kraje se večkrat pripelje Matija Zamida kot lovec ali pa kar tako, da vidi, kako je z njihovimi kraji. Tudi Štefko večkrat obišče, z ženo pa sta jo odpeljala tudi v bolnišnico.

Štefka je že več kot trideset let naročnica Dolenjskega lista. Matija pravi, da tako podrobno kot Štefka nihče ne bere časopisa, ko jo obišče mu vse pove, kar je v njem pisalo. Odkar ima elektriko, rada posluša radio, čeprav ga mora odpreti precej naglas, ker že slabo sliši. Večkrat jo obišče tudi Svašnikova Micka, sedaj pa tudi

Štefka skrbi še za mačke, zelo lepe pa ima tudi rože. Včasih je redno skrbela tudi za šopek pred spomenikom NOB v vasi.

Štefka se rada spominja sosede Pavle Rodič, ki ne živi več v Seču, ampak v novomeškem domu starejših občanov. Danes živi v tej hiši 78-letna Bara Gorše, ki se je sem priselila pred tremi leti. Pri njej smo poslikali še pravo staro kočevsko krušno peč, ki še vedno greje, če jo zakuri. Na koncu vasi so Venetovi, mama in dva sinova, oba zaposlena v Novolesu. Fanta pozimi zavrže s traktorjem del poti, stroške pa jim povrne krajevna skupnost. V vas naj bi prišel čez čas živet tudi Franci Retelj, ki sedaj živi v družino v Ljubljani, je pa bila v tej vasi nekaj doma njegova mama. Obnovil je staro hišo in že sedaj se vrača v Seč skoraj vsak konec tedna, ko pa bo upokojen, se namera va sem tudi preseliti.

Razmišljajo o kmečkem turizmu

Od Seča vodi naprej makadamska pot proti Pajkežu, po njej pa se pride tudi na Pleš in Travnj Dol. V Travnem dolu so tri od štirih hiš, kolikor jih je v vasi, naseljene. Pri Hrovatovih imajo celo dva šolarja. Ustavili smo se pri Vidmarjevih, kjer je mama Fanika v petek dopoldan ružila koruzo, doma pa je bila še snaha Milena. Menda Fanikina hči, ki je v Nemčiji, resno razmišlja, da bi se vrnila domov in v Travnem Dolu uvedla kmečki turizem. Ti kraji so res lepi in prijetni za obiskovalce, saj se tu lahko naužijejo svežega zraka, nahodijo po gozdu, naberejo malin, jagod, gob ali kostonja, kot zanimivost pa si lahko ogledajo še staro kočevsko vas z značilno kapelico.

JOŽICA DORNJČ

PRI ŠTEFKI NA SEČU - Matija Zamida z Uršnih sel je prizadeven predsednik uršenske krajevne skupnosti že več kot 8 let. Znan pa je tudi po tem, da nikoli ne pozabi na svoje kraje, še posebej tiste, ki so potrebni pomoči. Na fotografiji je v pogovoru s Štefko Bohte s Seča.

VAS S KAPELICO - V Seču, Plešu in v Travnem Dolu še vedno stojijo stare in znamenite kočevarske hiše. Na fotografiji: Venetova hiša v Seču, v ospredju pa značilna kočevska kapelica.

patronažna sestra Jelka iz Straže. Če Štefka kaj potrebuje, to pove poštarju, ki sem gor pripelje pošto enkrat tedensko, ali pa komu, ki jo obišče. Tokrat je naročilo zapisal Zamida, ki bo sporočil v trgovino Kulovec, od koder ji bodo pripeljali robo na dom. Sicer pa

ZDRAVNIŠKA RAZLAGA

prim. mag. dr. TATJANA GAZVODA

Otroška cerebralna paraliza

Otroška cerebralna paraliza je motnja gibalnih funkcij, ki se pojavlja v prvih letih življenja. Tako stanje nastane zaradi fizične poškodbe zlasti gibalnega dela možganov. Okvara je trajna in ne kaže napredovanja, čeprav sčasoma lahko pride do poslabšanja, zlasti če se ne zdravi. V razvoju boleznih nastopajo nenormalne oblike gibanja, kar postopno vodi do razvoja nepravilnosti gibala. Po nekaterih podatkih se na 100.000 ljudi rodi 7 otrok z otroško cerebralno paralizo. Veliko teh otrok zelo zgodaj umre.

Vzroki za nastanek otroške cerebralne paralize so kaj različni. Verjetno se dednost kar preveč poudarja, saj le manjše število otrok pripada tej skupini. Več primerov otroške cerebralne paralize v isti družini je lahko tudi posledica delovanja istega nevarnostnega dejavnika med nosečnostjo ali porodom. Tako na primer preozke porodne poti povzročijo porodne poškodbe glave.

Običajno vzroke otroške cerebralne paralize razdelimo na tiste, ki delujejo pred porodom ali v toku poroda, in na tiste, ki delujejo v prvih letih življenja.

Nekatere infekcijske bolezni matere med nosečnostjo lahko povzročijo smrt plodu ali poškodbo njegovih možganov. Naj omenim le najpogostejše: tifus, antraks, vnetje možgan, tuberkulozo, streptokokne infekcije, toksoplazmozo. Rdečke v prvih treh mesecih nosečnosti povzročijo okvaro plodu kar v 10 do 25%.

Seveda je pri nastanku otroške cerebralne paralize daleč najpomembnejša porodna poškodba. Pritisk na glavo plodu pri prehodu skozi porodno pot je velik. Tako lahko pride do podaljšanja lobanje, s tem pa do poškodb možganov samih ali njihovih krvnih žil. To je tudi

najpogostejši vzrok porodnih možganskih krvavitev, ki često povzročijo smrt plodu. Krvne žile nedonošenčkov so manj odporne do porodnih poškodb. Tudi prevelik plod lahko pripomore k nastanku porodne poškodbe, saj gre za nesorazmerje med velikostjo glave in porodnih poti.

Sladkorna bolezen matere je še eno od porodnih tveganj. Če je porodna krvavitev velika, se otrok rodi mrtev ali pa mu primanjkuje kisika. Prav pomanjkanje kisika pa hitro okvarja živčne celice.

Pa naj omenim še virusne infekcije! Citomegalovirus pripada skupini herpes virusov. Po okužbi matere okuži tudi do 50% še nerojenih otrok. Plod je bolj ogrožen, v čim zgodnejši nosečnosti je prišlo do okužbe. Omenjeni virus okvarja možgane še nerojenih otrok. Dolgotrajna ali težka zlatenica (rumenica) prav tako lahko okvari možgane. Ti otroci v najtežjih primerih umirajo v komi. Če pa preživijo, se kasneje razvijejo motnje gibanja, lahko pa tudi duševna zaostalost.

Po rojstvu, v prvih letih življenja, lahko pride pri otrocih tudi do tuberkuloznega ali gnojnega vnetja možganskih ovojnic in celo možgan, visoke temperature ob raznih okužbah pa spremljajo krči zaradi zapora možganskih žil. Zapora žilja nastane zaradi splošne okužbe ali zaradi izsušitve pri vročinskih obolenjih. Znano pa je, da se prav otroci v prvih letih življenja zelo hitro izsušijo.

Bolezenske spremembe, ki jih opazimo pri otroški cerebralni paralizi, so zelo različne. To je glede na vzroke tudi razumljivo. Važno je vedeti, da ne gre za nenadno nastal proces, ampak za posledice prejšnjih obolenj ali poškodb centralnega živčnega sistema (možgan).

Slikovna kuharica za diabetike

Pri založbi Veritas izšel prevod nemške uspešnice

OTOČEC - Na Otočcu so predstavili knjigo Za diabetike. Gre za slikovno kuharico z zdravniškimi nasveti, uporabljenimi recepti in napotki za lažje obvladovanje diabetesa.

V razvitem svetu se iz leta v leto povečuje število sladkornih bolnikov in to velja tudi za Slovenijo. Poleg spremenjenega načina življenja imajo ti bolniki predpisano tudi dieto. Odgovore na to, kakšna naj bo ta dieta, kaj diabetiki smejo jesti in česa na smejo, daje ta knjiga. V njej so našlete in naslikane številne možnosti priprave šestih dnevni obrokov z različno kalorično vrednostjo. Diabetikom se ni treba odreči sladkamu in tudi kozarcu vina ne, le skrbno morajo nadzorovati število kalorij.

Knjiga prinaša kar 125 receptov, s pomočjo katerih je moč sestavljati jedilnike po svojem okusu in potrebah, ki so odvisne od telesne teže, obremenitve in starosti. Vendar ni namenjena samo bolnikom s sladkorno boleznijo, marveč vsem, ki se želijo zdravo prehranjevati, obdržati svojo težo ali jo zma-

ZDRAVA HRANA - S predstavitve slikovne kuharice za diabetike. (Foto: A. B.)

njšati, tistim, ki imajo zvišane maščobe, saj ponuja jedilnike s 1.200, 1.500, 1.800 in 2.200 kalorijami.

Slikovna kuharica za diabetike je dobila srebrno medaljo nemške gastronomske akademije, v slovenščini je izšla v nakladi 5.000 izvodov, stane 8.000 tolarjev, člani društev diabetikov pa imajo popust.

A. B.

Ličkanje v Ostrožniku

Ne bomo grešili, če rečemo, da je v preteklosti, ko so kmetje neposredno z rokami opravljali skoraj vsa opravila od setve do spravila, vsak zaključek procesa vključeval tudi družabnost, svoj "likof". Tako poznamo metov, mlačev, martinovanje, koline, ličkanje in še kaj. Pri ličkanju ali kožuhanju, kot temu ponekod pravijo, koruza konča svojo kmečko pot. Še posuši se in med svoje kamne jo dobijo mlinarji. Torej dovolj močan vzrok za veselje. Poleg tega ličkanje kar kliče po družabnosti. Roke so ves čas zaposlene, zato imajo priložnost usta. Do izraza pride domiselnost, iskriivi dvogovori, šale, povezovalje vaških dogodkov v zgodbi, različni komentarji, prijazna nagajanja in seveda petje. Ker sta pri ličkanju zastopana oba spola, je tudi prav priložnost za tovrstne zaplete in splete. Ravno ob takih priložnostih se na primer spletajo pevski venčki tipa "Al! me boš kaj rada mela" in ravno take priložnosti so bile nekoč velika šola in ohranjalnica ljudskega blaga.

O tem in podobnem so razmišljali v Mravljici, ko so se lotili organizacije različnih projektov, ubranih na ljudske motive. Poleti so začeli z otroškimi

igricama, kjer so družine pripravili do tega, da so se skupaj igrali otroške igrice in iz spomina izbrskale tudi kakšno staro in pozabljeno. Že sedaj vabijo na martinovanje. Vse znano, bi rekli, če se pri Mravljici zavede ne bi lotevali na poseben, s kratkovidnim finančnim pogledom pogledano, morda celo naiven način. Gre za to (če vzamemo za primer ličkanje), da po vzoru mnogih turističnih zabavišč niso najeli kakega prizkušenega zabavljaka, ki potem ljudski običaj banalno izkoristi za kulisarijo svojega šabloniziranega in s tehniko podprtega nastopa. Organizatorji so se tej lagodnosti zavestno izognili. Premišljeno so povabili mirnsko in mokronoško pevsko skupino, ki sta skupaj z drugimi gosti in harmonikarjem Tomažičem ličkali v živo, če se tevedneje izrazimo. Moramo povedati, da so izličkali prav bogat in doživet večer. Prav škoda bi bilo, če ga ne bi spravili v tradicijo.

O, seveda, tudi prislina kapljica je tekla in s krompirjem v oblicah pa še s kostanjem so postregli. Zakaj ravno s tem? Ker to spada skupaj, saj je koruzo, krompir in kostanj treba najprej zličkati, pardon, olupiti.

STANE PEČEK

Dnevi divjačinskih jedi

Od danes do nedelje v gostilni Rog v Dol. Toplicah

DOLENJSKE TOPLICE - Gostilna Rog v Dolenjskih Toplicah večkrat na leto pripravi dneve posebnih jedi. Za to poskrbita predvsem vodja gostinstva v Zdravilišču Dolenjske Toplice Peter Kotar, izvrstni kuhar in gastronom, in Berta Grmek, glavna kuharica v tej gostilni. Od danes do nedelje potekajo dnevi divjačinskih jedi.

Od hladnih predjedi bodo na voljo divjačinska pašteta z brusnicami, srnin galantin s tartufi, jelenova salama, posušena vratovina divjega prašiča, lovska zakuska in še kaj. Posebej bogata je ponudba glavnih jedi, med katerimi omenimo srnin ragu po gozdarsko s skutnimi žlikrofi, srnino stegno z lisičkami, srnino zarebrnico z brinjevcem, košutino zarebrnico z mandarinami in kostanjevim pirejem, nadevana rebra divjega prašiča s krompirjem in dušenim rdečim zeljem, fazana s smetano in zelenimi širokimi rezanci. Za sladico pripravljajo borovničev zavitek in kostanjeve rezine.

"Pri pripravi in potem pri jedi skoraj vsake divjačinske jedi sodi tudi primerno vino," pravi mojster Kotar. Največkrat

DIVJAČINA NA MIZI - Glavna kuharica gostilne Rog Berta Grmek in vodja gostinstva Zdravilišča Dolenjske Toplice Peter Kotar nazdravljata ob slastnih divjačinskih jedeh. (Foto: A. B.)

je to kakšna lepo postarana modra frankinja, vrhunska metliška črnina, modri pinot, veliko jih prisega na kabernet sovignon. "K divjačini se lepo podajo gozdni sadeži, na primer brusnice, rubežice, divje češnje pa tudi višnje, hruške, mandarine. K tako pripravljanim jedem gre celo kozarec polsladkega belega vina, na primer sivega pinota ali renškega rizlinga," pravi poznavalec Kotar.

A. B.

STARA KOČEVARSKA PEČ - V Seču je v hiši, kjer živi Bara Gorše, še vedno stara kočevska peč, ki pozimi prijetno ogreje kmečko izbo.

Na Trdinovih kopiskov

■ Prerok s Hudega - Rajni Hudevšček s Hudega povedal je za trdno več let zanaprej, da bo 1848. tlaka nehala, in staval je glavo, rajni Cesar in Dovjak pa vsaki svoj grunt. 1848 je hotel in zahteval res grunta in bil bi ju dobil, ali se ni hotel pravdati. Kot prerok pridobil si je s tem veliko slavo - še zdaj se čudijo tej bistroumnosti vsi.

■ Cviček, gnjusna čobodra - Mnogi Dolenci ne poznajo če ima vino dušec, zato ker so navajeni cvička in jim je grlo od gnjusne čobodre popolnoma skrhano.

■ Kdo so Podgorci? - To stran Krke govore, da so vsi Podgorci, ki so čez vodo. Ali ti se brane in trd., da so le tisti, ki stanujejo pod vahto, drugi ne in se jeze na ta naslov.

■ Zalostna vojca - Pri Juncu nevesta imela je pred dete, ergo prišla poleg šege v cerkev brez venca z robcem krog glave. Sedela je v kotu vsa objokana, solze ji padale na prsi, nič ni govorila. Mladina hodila jo gledat in popraševala je: Zakaj je brez venca. Teta nagovarjala ljudi, da bi peli, ali nihče ni hotel etc. Starašina Kamnar mi je dejal: Naša vojca je zalostna, kaj ne?!

Vse, kar želite
izvedeti o sebi in
svoji prihodnosti.
Zaupajte najboljše!
090/41-29
090/42-38

PREROK

Verjemite ali ne...

Krvavec Kum
104.5 105.9

ZAHVALA

V 89. letu nas je za vedno zapustila naša draga mama, babica in prababica

JOŽEFA PERŠE, roj. GRAHUT

iz Družinske vasi 86

Iskreno se zahvaljujemo vsem za darovano cvetje, sveče in svete maše, za izrečena sožalja in za spremstvo na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo gospodu župniku za lepo opravljen obred, cerkvenemu pevskeemu zboru iz Bele Cerkve za zapete žalostinke in Anici Cugelj za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste jo imeli radi in ste nam v trenutkih največje bolečine stali ob strani.

Žalujoci: Vsi njeni!
Bela Cerkev, 15. oktobra 1997

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 26, Novo mesto

☎ 068/323-193

Mobitel: 0609/615-239

0609/625-585

Delovni čas: **NON STOP**

V dogovoru z Zavodom za zdravstveno zavarovanje vam nudimo naše pogrebne storitve brezplačno, pri kompletnih storitvah z minimalnim doplačilom.

ZAHVALA

Umrla nam je dobra mama, stara mama in svakinja

MARIJA DOMITROVIČ

iz Šentjurja 19 pri Mirni Peči

Hvala vsem, ki ste kakorkoli pomagali na njeni zadnji poti, posebno Kraguljevim in sosedi Ančki.

Vsi njeni

Dom počitka Metlika

objavlja prosto delovno mesto

FIZIOTERAPEVTA

Pogoji:

- VI. stopnja izobrazbe, končana višja šola za fizioterapevte
- 6 mesecev delovnih izkušenj

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s trimesečnim poskusnim delom.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: Dom počitka Metlika, Mestni trg 16, 8330 Metlika.

Informacije lahko dobite na telefon 068/58-103.

ZAHVALA

Ob izgubi ljube žene, mamice, hčerke, sestre in tete

NADE HOČEVAR

iz Mačkovca 2, Škocjan

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nama kakorkoli pomagali in v težkih trenutkih stali ob strani. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: mož Franci, sinček Tadej in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ata, imeli ste pridne roke in zlato srce, srce je vaše dalo vse, kar je imelo, nobene bilke zase ni poželo.

V 89. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče, brat, stric, tast, ded in praded

JANEZ MAJDE

Luža 4

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam izrazili sožalje, pokojniku darovali cvetje in sveče ter ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se vsem sosedom, vaščanom, sorodnikom in prijateljem za izkazano pomoč, Zavodu za gozdove Nazarje, Zvezi invalidov Trebnje, sodelavcem Laboda Temenica Trebnje, sodelavcem Ljubljanske mlekarne, Kmetijski zadrugi Trebnje, SLS Trebnje, Prostovoljnemu gasilskemu društvu občine Velika Loka, Račje selo, Dobrnich in gospodu Stanetu Gorcu za ganljive besede pri odprtem grobu. Hvala dr. Bogomiru Humru za pomoč in skrb na pokojnikovem domu, gospodu župniku pa za lepo opravljen obred in pevcem za tako lepo zapete pesmi. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Po hudi bolezni nas je zapustila draga mama in stara mama

JOŽEFA BLATNIK

iz Doma starejših občanov

Zahvaljujemo se vsem, ki so pokojno obiskovali, strežnemu osebju, g. župniku iz Šmihela in iz Šentpetra (Otočec) ter vsem, ki ste jo spremili na njeni zadnji poti. Iskrena hvala!

Hčerka z družino

OSMRTNICA

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo žalostno vest, da je nenadoma v 66. letu starosti v Kanadi umrl naš dragi brat

ALOJZ KONCILJA - CESARJEV

iz Preske pri Dobrnichu

Žalujoci: bratje, sestre, nečaki in nečakinje

ZAHVALA

Zdaj hiša je prazna,
ko tebe več ni,
za vedno zaprla si trudne oči.

V 84. letu starosti nas je nepričakovano zapustila naša draga mama, babica, prababica in sestra

ALOJZIJA NOVAK

iz Brestanice

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in sv. maše ter da so našo drago pokojnico pospremili v takšnem številu na njeni zadnji poti. Posebna zahvala govorniku Mirku Avsenaku, pevcem in g. župnikoma iz Brestanice in Senovega za lepo opravljen obred.

Žalujoci: hčerka Judita, sinova Franc in Peter z družinami ter ostalo sorodstvo
Brestanica, 6. oktobra 1997

ZAHVALA

Slovo ti solzna pesem moja peva,
oči so tvoje kratko mi sijale,
besede vendar ti ne rečem žale,
srce ti hvalo peti mi veleva.
(Josip Stritar)

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše drage mame

IVANKE PAPEŽ

iz Pavle vasi 20

iskrena hvala vsem, ki ste jo imeli radi, nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, z nami sočustvovali, ji poklonili cvetje ter jo spremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

ZAHVALA

Kako pozabiti to gomilo,
kjer tvoje blago spi srce,
ki vsem nam vdano bilo
prav do zadnjega je dne.
Ata, mi bomo zmeraj te ljubili,
in nikdar te ne bomo pozabili.

V 78. letu starosti nas je zapustil naš dragi

FRANC BLAŽIČ

iz Velikih Brusnic 80

Ob boleči izgubi se najlepše zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, izrazili sožalje, pokojnemu darovali vence, sveče in ga pospremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo Splošni bolnišnici Novo mesto, Krki - Kozmetika, Varnosti Novo mesto, Pošti Novo mesto, Gradbeništvu Pavlin, Kremenu, PGD Brusnice in ostalim društvom, Pogrebni službi Oklešen, pevcem iz Šmihela ter proštu gospodu Lapu za lepo opravljen obred. Najlepša hvala tudi vsem za spodbudne besede v najtežjih trenutkih.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Zdaj hiša je prazna,
ko tebe, mama, več ni,
za vedno zatisnila si
trudne oči.

Po težki bolezni nas je v 70. letu zapustila naša ljuba mama, stara mama, sestra, teta, tašča in sestrična

KATARINA MADRONIČ

rojena Žalec

iz Drage 5 pri Sinjem Vrh

Ob izgubi naše mame se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom za ustna in pisna sožalja, podarjene vence, cvetje, sveče ter vsem, ki ste pokojno v tako velikem številu pospremili do njenega poslednjega doma. Posebna zahvala govorniku g. Ivanu Laknerju za besede slovesa pred domačo hišo, pevcem z Otovca za ganljivo zapete žalostinke, pogrebni storitvam Hiti z Otovca, Cestnemu podjetju Črnomelj, kolektivu Zdravilišč Dolenjske Toplice, osebju Splošne bolnišnice Novo mesto, KS Vinica, Turističnemu društvu Damelj, osebju Doma starejših občanov za nego ter g. župniku iz Vinice za lepo opravljen pogrebni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi, ki smo mamo imeli radi

Sporočamo žalostno vest, da je umrla

IVA COLARIČ

upokojena upravnica Pošte Kostanjevica na Krki

Od nje smo se poslovili v nedeljo, 19.10.1997, na pokopališču v Kostanjevici na Krki.

POŠTA SLOVENIJE d.o.o., POSLOVNA ENOTA NOVO MESTO

tedenski koledar

Četrtek, 23. oktobra - Severin
 Petek, 24. oktobra - Rafael
 Sobota, 25. oktobra - Darija
 Nedelja, 26. oktobra - Lucijan
 Ponedeljek, 27. oktobra - Sabina
 Torek, 28. oktobra - Simon
 Sreda, 29. oktobra - Ida

LUNINE MENE
 23. oktobra ob 6.48 - zadnji krajec

kino

BREŽICE: 23., 25. in 26.10. (ob 18. in 20. uri) ter 27.10. (ob 20. uri) akcijski film Hitrost 2. 29.10. (ob 20. uri) grozljivi film Krik.

ČRNOMELJ: 25.10. (ob 18. uri in 20.15) ljubezenska drama Teorija zarote. 26.10. (ob 18. in 20. uri) ameriška melodrama Portrait dame.

DOBREPOLJE: 24.10. (ob 19.30) kriminalna drama Oboževalec. 26.10. (ob 15.

uri in 19.30) ameriški znan.-fantastični film Peti element.

GROSUPLJE: 24.10. (ob 19. uri) ameriški znan.-fantastični film Peti element. 25.10. (ob 19. uri) ameriška drama Oboževalec.

KOSTANJEVICA: 25.10. (ob 20. uri) film Sužnja ljubezni.

KRŠKO: 24.10. (ob 20. uri) in 26.10. (ob 18. uri) komedija Sužnja ljubezni. 28.10. (ob 20.30) film.

METLIKA: 24.10. (ob 20. uri) ameriška melodrama Portrait dame. 26.10. (ob 18. uri in 20.15) ljubezenska drama Teorija zarote.

NOVO MESTO: Od 23. do 29.10. (ob 16. uri) pustolovski film Willy 3. Od 23. do 29.10. (ob 18. uri in 20.30) psihološki film Brez obraza.

RIBNICA: 25.10. (ob 21. uri) ameriški znan.-fantastični film Peti element. 26.10. (ob 16. uri) ameriška drama Oboževalec.

ŠENTJERNEJ: 24.10. (ob 20. uri) film Sužnja ljubezni.

VELIKE LAŠČE: 25.10. (ob 19. uri) ameriški znan.-fantastični film Peti element. 26.10. (ob 19. uri) ameriška drama Oboževalec.

BELA TEHNIKA

NOV, še nerabljen pralni stroj Gorenje prodam 5% ceneje. ☎ (068)325-300, zvečer. 10183

VGRADNIŠTILNIK, 2 plin, 2 električna, še zapakiran, po polovični ceni, in navadnega, 2 plin, 2 električna, oba Gorenje, prodam. ☎ (068)87-016. 10195

ELEKTRONIKA

RAČUNALNIK 426, barvni, in nakladalno rampo za tovornjak prodam. ☎ (068)87-197, zvečer. 10164

KMETIJSKI STROJI

KMETOVALCI! Rezervne dele za silokombajne Sip Šempeter, traktorje Tomo Vinkovič, Zetor, Ursus, Univerzal, Torpedo, IMT, gume in akumulatorje, zaganjače UTB, Fiat po 16.190 SIT nudi Agroizbira Kranj. ☎ (064)324-802. 9492

KOSILNICO FIGARO z vozičkom, v dobrem stanju, prodam. ☎ (0608)32-040. 10109

SAMONAKLADALKO Sip 16 ugodno prodam. ☎ (068)49-440. 10200

TRAKTOR URUS 335 in brejo telico prodam. ☎ (068)76-229. 10174

TRAKTOR FERGUSON z dvigalom in nemški puhalnik z motorjem ugodno prodam. ☎ (068)64-138. 10123

KUPIM

NUDIMO NAJVEČ in takojšnje plačilo za delnice Krke B, Petrola B, Pivovarne Laško in Uniona, Save Kranj, Fructala, Droge Portorož in pooblaščenih investicijskih družb. ☎ (064)361-300. 9748

CERTIFIKATNE DELNICE Krke, Uniona, Dane, Intereurope, Save, Telekom in ostale odkupimo z gotovino. Po želji priremo na dom! ☎ (041)669-221. 9880

ODKUPUJEMO DELNICE serije B, C, D in G ter investicijskih skladov. ☎ (063)485-949. 10157

UGODNO ODKUPIM delnice Petrola, Krke, Save, Telekom, Uniona, Colorja, Pivovarne Laško, Intereurope in nekaterih pooblaščenih investicijskih skladov. Nudim gotovino! ☎ (068)324-297. 10180

PEČ TAJFUN na olje kupim. ☎ (0608)75-492 ali (0609)649-096. 10153

MOTORNA VOZILA

R 5 GT TURBO, letnik 1988, registriran do 5/98, bel, zelo lepo ohranjen, prodam. ☎ (0609)628-851. 9916

MAZDO 323 F, letnik 1991, registrirano do 2/98, temno sive kovinske barve, 120.000 km, sončna streha, nastavljen volan, prodam za 10.700 DEM. ☎ (068)325-208. 10002

SUBARU JUSTY 4 WD, letnik 1990, prodam. ☎ (068)42-119. 10163

R CLIO 1.4 RT, letnik 1993, prvi lastnik, kovinsko zelen, registriran do 5/98, prodam. ☎ (0609)628-851. 10165

MAZDO 323 SEDAN, registrirano do 10/98, lepo ohranjeno, prodam. ☎ (068)81-529. 10175

SUZUKI SWIFT 1.6 GLX 16 V, letnik 1994, registriran do 10/98, 50.000 km, prvi lastnik, prodam ali menjam. ☎ (068)49-239. 10182

JUGO 45, letnik 1986, odlično ohranjen, prodam. ☎ (068)41-300. 10188

LADO NIVO, letnik 1993, 64.000 km, prodam. ☎ (068)324-506. 10199

AUDI 80 GLD, letnik 1983, odlično ohranjen, redno servisiran, registriran do 10.1998, prodam. ☎ (068)24-132, ob 20. uri. 10202

MOTOR SUZUKI GSX-R 600, belo-modre barve, škorpion izpuh, prodam. ☎ 0609/628-851.

JUGO 55 A, letnik 1987, registriran, prodam za 650 DEM. ☎ (068)70-258. 10190

FORD 1.6 D, letnik 1985, registriran za eno leto, prodam. ☎ (068)70-255. 10189

JUGO 45, letnik 1989, prodam. ☎ (068)85-927. 10117

MAZDO 323 SEDAN, 16 V, letnik 1990, registrirano do 9/98, brezhibno, za 10.000 DEM in smrekove plohe, 5 in 8 cm, prodam. ☎ (068)65-184. 10141

FORD ESCORT 1.8 D, letnik 1993, lepo ohranjen, 49.000 km, registriran do 6/98, prodam za 14.500 DEM. ☎ (0608)74-098. 10179

SUZUKI SWIFT 1.6 GLX 16 V, 50.000 km, dobro ohranjen, prvi lastnik, garaziran, prodam ali menjam. ☎ (068)49-239. 10173

ŠKODO FELICJO LX, letnik 1995, sprejaj karambolirano, prodam. ☎ (068)325-822. 10154

126 P, letnik 1990, prodam. ☎ (068)26-839. 10156

R 5 CAMPUS, letnik 1993, registriran do 10/98, prodam. ☎ (068)79-831. 10191

CLIO 1.4 RT, 11/94, ugodno prodam. ☎ (068)341-455. 10145

126 P, letnik 1990, prodam. ☎ (068)42-713. 10114

R4, letnik 86, prvi lastnik, ugodno prodam. ☎ 068/323-935

VW TRANSPORTER 2.4 D, letnik 1991, 112.000 km, bel, nove gume, odlično ohranjen ugodno prodam. ☎ (068)76-638 ali (0609) 633-014. 10197

POŠKODOVAN jugo 45, letnik 1989, prodam za 65.000 SIT. ☎ (068)76-051. 10122

GOLF D, letnik 1987, 127.000 km, prodam za 6500 DEM. ☎ (068)49-701. 10149

R 5 CAMPUS, letnik 1991, črne barve, prodam. ☎ (068)66-675, po 17. uri. 10181

R 10 1300, v dobrem stanju, registriran do 5/98, prodam. ☎ (068)42-306. 10131

126 P, letnik 1987, prva registracija 1988, registriran do januarja, prodam. ☎ (068)26-136. 10147

HONDA CIVIC HB sonder model, letnik 12/90, prodam. ☎ (068)321-134 dopoldan in 341-431 popoldan.

OPEL VECTRA, 2.0 IGT letnik 92/10 z vso opremo prodam. ☎ 22-917.

ZELO UGODNO prodam R Espace, star 2 leti. ☎ (0609)628-612. 10133

R 19 TS, letnik 1991, prodam. ☎ (068)25-044. 10198

POHIŠTVO

KUPUJEMO in prodajamo rabljeno stanovanjsko opremo. ☎ (068)325-523 ali (061) 133-94-54, Wisdom. 9624

MIZO in 6 stolov za jedilnico prodam. ☎ (068)73-451, popoldan. 10150

KUHINJO zelo lepo ohranjeno, ter omare za dnevno sobo in dvosed ugodno prodam. ☎ (068)76-238. 10139

POSEST

STAREJŠO HIŠO, 8 km iz Novega mesta, oddam v najem. ☎ (068)79-730. 10167

ZAZIDLJIVO PARCELO ali stavbo za namodnostno gradnjo v bližini Otočca kupim. ☎ (068)25-017. 10148

BLIZU Dolenjskih Toplic prodam zazidljivo parcelo z njivo. ☎ (068)324-440, zvečer. 10146

ZAZIDLJIVO PARCELO na Otočcu ali Lešnicah kupim. ☎ (068)75-052. 10132

PREKLICI

SILVESTER PETERLIN, s.p., Avtoličarstvo, Jelše 14, Otočec, z 31.12.1997 odjavljam obrt. 10116

PRODRAM

2 TERMOAKUMULACIJSKI PEČI, 4 KW in 2.5 KW, malo rabljeni, poceni prodam. ☎ (065)21-892, zvečer. 10110

VEČJO KOLIČINO hlevskega gnoja prodam. ☎ (068)58-233, od 8. do 12. ure. 10120

KOMPLETNO gostinsko opremo za obratovanje menze prodamo. ☎ (061)123-25-41. 10127

OTROŠKI kombiniran voziček in stolček za v avto ali stanovanje ugodno prodam. ☎ (068)342-062. 10155

DO 30% ZNIŽANJE cen palčkov, vodometov in okrasnih kipov za vrt in okolje. Možna dostava. ☎ (068)731-259. 10169

BELOKRANJSKO FRANKINJO, črno, prodam. ☎ (068)52-462. 10111

12 m³ suhih mešanih drv prodam po 3900 SIT/m³. ☎ (068)30-238. 10178

RABLJENA OKNA Termopan, stara 3 leta, 140 x 140, 80 x 120, 100 x 120 in balkonska vrata 80 x 230 prodam 40 do 50 % ceneje. ☎ (068)65-313. 10152

BELO VINO, beli in rdeči mošt prodam. ☎ (0608)21-310. 10184

CEPLJENI OREHI, prodaja sadik orehov novega sadnega izbora. Glavne sorte: elit, franket, G139, sorte za naše kraje (ne pozebejo, debel plod, tankolupinat, stalna rodnost). ☎ (068)325-400. 10143

KORUZO v zrnju prodam. ☎ (068)326-277. 10125

STROJ za izdelavo zobotrebcev prodam. ☎ (068)322-395. 10144

BUKOVA kalana drva, lahko našagana, brezplačno dostavim. ☎ (068)322-754 ali (041)693-219. 10121

BREZOVA DRVA in kompletni gruč za vikend prodam. ☎ (068)26-484. 10203

TRAJNO ŽAREČO PEČ in termoakumulacijsko peč, 3 KW, prodam. ☎ (0608)75-189. 10158

3 KOZOLČNE STEBRE, vinski sod, 1300-litrski, in gumi voz, 13 col, prodam. ☎ (068) 73-219. 10115

HARMONIKO MELODIJA, C,F,Be, šesti bas in Slakov gumb, lepo ohranjen, ugodno prodam. ☎ (068)76-057. 10162

50 KG fižola v zrnju zelo ugodno prodam. ☎ (068)73-634. 10137

DRVA, suha in našagana, prodam z dostavo na dom. ☎ (068)73-104. 10185

BELOKRANJSKO belo vino po 300 SIT ter domačo slivovko po 800 SIT prodam. ☎ (068)60-460. 10108

JABOLKA, negškropljena, 400 do 500 kg, prodam. ☎ (061)872-125. 10119

KOTEL za žganjekuho 401 prodam. ☎ (068)22-720.

MURN AVTOSERVIS MURN, s.p.
 Ressova 4, 8000 Novo mesto
 tel./fax: 068/24-791

CENTER SUZUKI

- prodaja vozil
- rez. deli in dodatna oprema
- servis
- kleparske in ličarske storitve
- ugodni krediti T + 6%

*** Pripeljite stari MARUTI in odpeljite novi ALTO! ***

Izjemno ugodne oktobrske cene:
BALENO 1.3 GL 3V 19.990 DEM
BALENO 1.3 GL 4V 21.990 DEM
VITARA VX 3V od 32.990 DEM
VITARA VX 5V od 34.990 DEM

RAZNO

LOKAL, 13 + 10 m², v centru Novega mesta, oddam ali menjam za stanovanje v Ljubljani. ☎ (068)25-857. 10171

ANGLEŠČINO za osnovno in srednjo šolo inštruiram ter pripravim na izpit. ☎ (068) 24-393 ali (061)575-895. 10196

V VARSTVO VZAMEM otroka. ☎ (068) 25-492. 10168

DOMAČE POTICE, rolade, drobna peciva za poroke in druga praznovanja lahko naročite na ☎ (068)73-083. 10172

TRGOVINO z živili, opremljeno, v okolici Novega mesta, oddam. ☎ (068)89-216. 10177

POSLOVNE PROSTORE, 110 m², v Novem mestu, vogal Kandijške in Ressove, 3 + 1, oddamo. ☎ (068)21-565, trgovina Lastovka. 10128

GOTOVINSKO posojilo do 3000 DEM, garancija čeki TR. ☎ (0609)630-013.

Vodim poslovne knjige obrtnikom in podjetnikom.
 ☎ 068/24-791

SLUŽBO DOBI

ZA AKVIZITERSKO PRODAJO nagrobnih sveč honorarno ali redno zaposlimo komunikativne moške ali ženske z lastnim prevozom. ☎ (0609)622-668. 9625

OMEGA, D.O.O. išče podjetne sodelavce za prodajo kompletne čistilne opreme. Nudimo uvajanje, nadpovprečno stimulatívno nagajevanje ter možnost vseh oblik sodelovanja. ☎ in fax: (069)61-762 ali 61-524. 10113

SIMPATIČNO DEKLE za delo v streebi zaposlimo. ☎ (0608)87-629. 10118

OKREPČVALNICA BACARDI, Šentjerneje, zaposli redno ali honorarno dekle za delo v streebi. Zazeljene delovne izkušnje. ☎ (068)81-310. 10129

ZAPOSLIM DELAVCA, ki ima veselje do dela pri razrezu lesa. ☎ (068)81-201. 10134

Sodexho
 Prehrana in storitve

Sodexho je mednarodna skupina s sedežem v Parizu in vodilni izvajalec specializiranih prehranskih storitev: prehrana v podjetjih, bolnišnicah, šolah... Tudi v Sloveniji imamo največji tržni delež na področju organizirane prehrane.

Objavljamo prosta delovna mesta za potrebe izvajanja storitev v podjetju DANFOSS v Črnomlju:

- * KUHAR
- * KUHARSKA POMOČNICA

Prijave z življenjepisom in opisom dosedanjega dela ter dokazili o strokovni izobrazbi pošljite v 8 dneh na naslov: **Sodexho, d.o.o., Kadrovska služba, Tržaška 40, Ljubljana** (telefon 061/123-30-32).

DOLENJSKA BANKA

Spoznajte prednosti telefonskega bančništva!

TEL100

080 1 100
 Zaupna bančna storitev

- plačilo položnic in računov
- prenos sredstev med računi
- vezava tolaških in deviznih sredstev
- naročilo čekov
- oddaja prošnje za povišano prekoračitev stanja na tekočem računu
- oddaja prošnje za izdajo plačilne kartice
- odprtje, sprememba in ukinitve trajnih nalogov
- informacije o stanju na tekočem ali žiro računu
- menjalniških tečajih banke
- obrestnih merah bančnih storitev
- delovnem času in poslovni mreži banke

TEL100 vsak delavnik od 8. do 14. ure po telefonu: 080 1100

GALERIJA KRALJ
 Novo mesto, Prešernov trg 3
 išče prodajalko za delo v galeriji (prodaja umetniških slik in okvirjev).
 Ponudbe na tel. 068/26-662 ali 068/372-720.

DELO DOBI pridna, poštena in zanesljiva mlajša upokojenka, vajena hišnih del. ☎ (0609)645-834. 10140

REDNO ali honorarno zaposlim natakarioco. ☎ (068)21-490. 10161

ZA DOLGOROČNO POPOLDANSKO DELO v pisarni vabimo nekaj kandidat. Možnost redne zaposlitve. Zaslužek 200 SIT/uro in stimulacija. ☎ (068)324-076. 10170

REDNO ZAPOSILITEV s pričetkom takoj dobi prerokovalka iz Novega mesta. ☎ (041)662-870. 10176

DELAVCA v avtopralnici zaposlimo. ☎ (068)26-145. 10186

V ČRNOMLJU zaposlimo trgovskega poslovođjo (-ko) za delo v trgovini. Zazeljene izkušnje. ☎ (068)27-247. 10201

SEKAČA za delo v gozdu zaposlim. ☎ (068) 50-135. 10194

STANOVANJA

V NOVEM MESTU oddam sobo, kuhinjo in kopalnico. ☎ (068)22-689. 10136

ENO-ALI dvosobno opremljeno stanovanje v centru Novega mesta oddam. ☎ (068) 23-991. 10205

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu 41

MIRA

frizerski salon

Mira Rustja, s.p.
 Marjana Kozine 3
 Novo mesto
 naročila po ☎ 068/22-361

NA RAKI pri Krškem oddam ali prodam stanovanje. ☎ (0608)87-094, v nedeljo od 13. do 15. ure. 10124

STANOVANJE v hiši z lastnim vhodom oddam. ☎ (068)76-508. 10130

ŽENITNE PONUDBE

61-LETNI upokojenec želi spoznati prijateljico za skupno življenje. Imam svoj avto in hišo. Šifra: Sreča. 10138

ŽIVALI

PURICE, težke 10 do 12 kg, bomo prodajali na sejmišču 8.11. v Šentjerneju, 15.11. v Mokronogu. Cena 4000 SIT/kom. Naročila sprejemamo na ☎ (067)88-058 ali (067)88-114. 10039

PIŠČANCE, kilogramske in večje, prodajamo. Kuhelj, Šmarje 9, Šentjerneje. ☎ (068)42-524. 10095

KRAVO SIVKO, brejo 5 mesecev, prodam. ☎ (0608)84-374. 10126

4 BREJE KOZE in kozla prodam. ☎ (068) 325-725. 10204

MLADE BELE in grahaste peteline, težke cca 6 kg, lahko naročite na ☎ (068)49-711 Vera Čož, Slepšek 22, Mokronog. 10187

2 KOBILI, breji 7 mesecev, stari 4 in 6 let, prodam. ☎ (068)26-893, zvečer, ali (041) 689-432. 10160

TELIČKO, črno-belo, kvaliteto, in bikca križanca, oba stara 7 dni, prodam. ☎ (068)83-358, po 19. uri. 10193

KRAVO SIVKO, telico sivko ter šrotar Mio Standard prodam. ☎ (068)42-607. 10112

2 PRAŠIČA, težka do 120 kg, prodam. ☎ (068)76-554. 10142

DVA PRAŠIČA, težka po 100 kg, prodam. ☎ (068)41-153. 10135

RACE za zakol ali nadaljnjo rejo prodam. ☎ (068)49-667. 10151

TELIČKO, staro 10 dni, prodam. ☎ (068) 47-350. 10192

PSICO, nemško-kraški ovčar, oddam. ☎ (068)76-238. 10159

DOLENJSKI LIST
 vaš četrtkov prijatelj

HOBY PROGRAM

d.o.o., GROSUPLJE

LESNI CENTER
PRODAJA LESNIH
REPMATERIALOV

- * IVERAL - domači in tujih proizvajalcev
- * IVERNE PLOŠČE
- * ULTRAPAS
- * LAMINATI MAX - uvoženi
- * MEDIAPAN
- * ULTRALES
- * PANEL PLOŠČE
- * OPAŽNE PLOŠČE
- * BUKOVE VEZANE PLOŠČE
- * VEZANA PLOŠČA Z NEDRSEČO POVRŠINO (za kamione in dostavna vozila)
- * ZAKLJUČNE LETVE (talne, stropne)
- * KUHINJSKI PULTI

SKLADIŠČE IN PRODAJA
GROSUPLJE, Taborska 24
(nasproti pošte)

Tel./fax: 061/761-194

GSM: 041/630-527

Delovni čas: pon.-pet.: 8.00-16.00

NOHTI

- Podaljševanje nohtov
- Frizerstvo
- Ličenje

Tel.: 068/78-071

Ivica Marn, s.p.

Mirna Peč

SPONA

MIZARSKO
OKOVJE

Vabimo vas, da obiščete
NOVO TRGOVINO z mizarским okovjem v **Novem mestu v Resljevi ul. št. 1.** Smo edina trgovina s celotnim programom za mizarске delavnice.

AKCIJSKE CENE:

- odmična spona s podlogo samo **66,00 SIT/kom** + p.d.
- kuhinjska delovna plošča samo **2.399,00 SIT/tm** + p.d.
- vodila za predale 500 mm samo **295,00 SIT/grt**
- medeninaste kljčke s štiti že od **1.156,00 SIT/grt** + p.d. in veliko več...

Za mizarje posebni popusti ter dostava v delavnico.

Obiščite nas lahko vsak delovnik od 8. do 13. ure ter od 15. do 18. ure.

Ob sobotah od 8. do 12. ure.

Informacije po telefonu: 068/22-964, mob.: 0609/646-242.

Frizerstvo Karmen
Ilirska 6, Sentejrnej
Tel. 068/81-017

MATRIX — friziranje z vrhunskimi amerišskimi lasem prijaznimi preparati.

VI NAM - MI VAM

oglas na kratko s pošto

po ☎ 068/323-610 ali 0609/623-116

odmevno objavo v
DOLENJSKEM LISTU

GOTOVINSKA POSOJILA
Muzejska 3
☎ 068/321-751

ZASTAVLJALNICA MONETA vam nudi kratkoročna posojila!
Garancija po dogovoru s takojšnjo realizacijo.

ULTRAZVOK -
prim. dr. Marko DEMŠAR
in sodelavci

Pregledi v specialističnih ordinacijah v Ljubljani (Center Murgle in Bežigrad) vsak dan od 7. do 20. ure, ob sobotah od 7. do 13. ure.
Naročanje: ☎ 061/33-43-88 in 13-29-199.

RAČUNALNIŠKO IZOBRAŽEVANJE
APROS, d.o.o., Novo mesto

3-dnevni osnovni in nadaljevalni tečaji **WINDOWS, WORD, EXCEL in INTERNET** popoldne na Srednji ekonomski šoli Novo mesto. Prijave in informacije na ☎ 068/321-926, g. Zdenko Potočar.

PARKETARSTVO IN TALNE OBLOGE
Ravbar Matej s.p.
K Roku 36, Novo mesto
☎ 068/27-033

Polaganje, brušenje in lakiranje vseh vrst parketov ter obnova starih. Polaganje tapisonov, plute in toplih podov. Storitve opravljamo z vašim ali našim materialom. Plačilo na več čekov.

TABAKUM, d.o.o.
Novo mesto
☎ 068/341-288, 341-810

GUME za osebni program (**zimske, BREZPLAČNA MONTAŽA**), TOVORNE, traktorske * cisterne in sodi **INOX * snežne verige * OLJA in MAZIVA * avtokozmetika** * sredstva proti zamrzovanju * akumulatorji **VESNA * AKCIJA**: program **STIHL in JONSERED - 10-odst. POPUST ali 4 OBROKI!** Se priporočamo.

Grafika

Le
čevlje
sodi
naj
kopitar

- časopisi v 24 urah
- komercialni tisk
- knjige
- brošure
- plakati
- oblikovanje
- marketing
- trgovina
- servisiranje računalnikov

☎ 068/323-611; fax: 068/321-693

Zarja d.d., Prešernov trg 5, 8000 Novo mesto

PRODAJA

VSELJIVA PRENOVLJENA STANOVANJA V
OBJEKTU KOČEVARJEVA 10 - Bršljin v Novem mestu.

- garsonjere (19m²)
- enosobna stanovanja (40m²)
- dvosobna stanovanja (60 m² in 55 m²)

Dodatne informacije

so kupcem na voljo na sedežu podjetja ali po
tel. 068/323-171, 322-970

VARTA

THE BATTERY EXPERTS

**VSE
VRSTE
BATERIJ**

- alkalne
- cink-ogljikove
- foto
- urarske
- litijeve
- akumulatorske
- telefonske
- video

NAJVIŠJEGA
KAKOVOSTNEGA
RAZREDA

Odslej v trgovinah:

ELEKTROTEHNA SET d.d.

MARIBOR, Ljubljanska 1
CELJE, Stanetova 16
DOMŽALE, Ljubljanska 92
LJUBLJANA, Dalmatinova 11

NOVO MESTO, Novi trg 7
NOVA GORICA, Erjavčeva 24
KOPER, Ferrarska 8

GENERALNI UVOZNIK IN DISTRIBUTER VARTA: **ORBITCO**, d.o.o., Brncičeva 31, Ljubljana

RADIO KRKA

Novo mesto

Športna oddaja
"ŠPORT V SOBOTO"

vsako soboto
od 17. do 23. ure

POČITNIŠKE PRIKOLICE

Odkup za gotovino in prodaja.

Campus, d.n.o.

Tel. 061/123-28-62

Mob. 0609/622-896

ZAHVALA

V 76. letu starosti nas je za vedno
zapustila naša draga mama

**MARIJA
KUNIČ
roj. Sladič**

iz Pustega Gradca

Ob boleči izgubi naše drage mame, tašče, tame in prababice se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, sosedom ter vsem ostalim, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in sveče. Zahvaljujemo se g. Janezu Ivaniču in g. Leopoldu Bečaju za tople besede slovesa pred domačo hišo in pred odprtim grobom. Zahvala pevcem iz Črnomlja, g. Maleriču za izvedbo in organizacijo pogreba ter g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoci: sin Tone z družino, hčerka Mimica z družino iz Kanade ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in stric

JANEZ MAKŠE

z Jordankala

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, izrazili sožalje, pokojnemu darovali cvetje, sveče, denarno pomoč in za svete maše ter ga pospremili na zadnji poti. Najlepše se zahvaljujemo kolektivom Tovarni zdravil Krka- oddelku Varovanje, Kmetijski zadrugi Krka Novo mesto- ZE Kmetovalec, Beti Mirna Peč, Mestni občini Novo mesto- Sekretariatu za finance in podjetništvo ter gospodu županu in Marijinim sestram. Hvala tudi patronažnemu osebju ZD Novo mesto, g. Maksimilijanu Jezerniku, rektorju papeških zavodov Slovenika v Rimu, patroma Primožu Kovaču in Avguštinu Sijanu, g. župniku, organistu in mladinskemu pevskemu zboru ter Danici za poslovilne besede. Vsem in vsakomur še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

VELIKA NAGRADNA AKCIJA za naročnike DOLENJSKEGA LISTA

V veliki "družini" naročnikov in bralcev Dolenjskega lista ni nikoli nihče preveč. Da bi vsak četrtek v letu prejelo vsebinsko bogat in oglasno odmeven časopis, ki ga bere blizu sto tisoč ljudi, še več naročnikov, smo pripravili veliko nagradno akcijo.

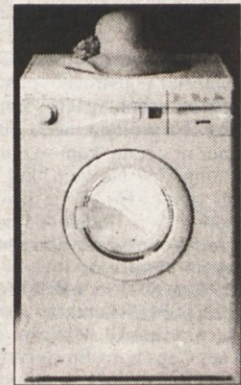
Kdor se bo s spodnjo naročilnico (pošlje naj jo na naslov **Dolenjski list, Glavni trg 24, 8000 Novo mesto, p.p. 212**) pridružil številnim naročnikom, bo do novega leta časopis prejemal brezplačno, po plačilu naročnine za naslednje leto pa mu bomo poslali knjigo in koledar, ki si ju bo izbral na spodnji naročilnici.

S tem akcije kajpak še ne bo konec, najbolj "vroče" bo po novem letu, ko bomo med novimi naročniki izžrebali dobitnika **hladilnika,**

med starimi naročniki, ki bodo imeli plačano naročnino za letos, pa se bo nekdo razveselil

pralnega stroja.

Ena nagrada ni nobena, poreče kdo, zato za nove in stare naročnike že pripravljamo še več manjših nagrad. Komu bodo pripadle, bo določil žreb.

Naročilnica za DOLENJSKI LIST

S to naročilnico naročam DOLENJSKI LIST za:

ime in priimek: _____ upokojenec: da ne

naslov (kraj, ulica, hišna številka): _____

pošta: _____

Izjavljam, da naročilo res velja zame najmanj za eno leto, nato pa dokler naročnine ne bom odpovedal. Naročnino bom plačeval osebno ali s položnico, ki mi jo bo poslal Dolenjski list.

Za nagrado v naročniški akciji sem izbral (obkrožite knjigo in koledar):

knjigo: • Tone Jakše: DOLENJSKI OBRAZI

koledar:

• Jože Dular: SMEH NA PREPIHU

• setveni stenski koledar

• umetniški stenski koledar

kraj: _____

datum: _____

podpis: _____

Dr. Ksenija Žnidaršič

družbe, češ da odvisnikom z metadonom dajejo zgolj potuho. "Ljudje so še vedno premalo seznanjeni z našim delom in z življenjem ter zdravljenjem odvisnikov. Zavedati se pač moramo, da so nedovoljene droge v naši družbi prisotne, ne smemo si zatiskati oči pred njimi," pravi in dodaja, da ljudje od centra pogosto preveč pričakujejo, ko mislijo, da mora odvisnik hitro doseči popolno abstinenco. A uspeh je že to, da mu z metadonom omogočijo višji nivo življenja, brez kriminala in možnosti okužbe, ter da v njih zbudijo željo, da bi končali z drogo in se vključili v bolj zahtevne programe zdravljenja. "In ob vsem tem je uspeh tudi to, če pride tak pacient v zdravstveni dom urejen ali če je točen. Enemu pacientu je v pol leta uspelo zaživeti celo brez metadona."

Dr. Ksenija Žnidaršič prizna, da je delo s to populacijo, za katero v javnosti še vedno prevladuje zmotno mnenje, da so težavni, zahtevalo tudi od nje novo oblikovanje osebnosti, čeprav je kmalu spoznala, da ljudje, ki prihajajo k njej na zdravljenje odvisnosti, niso tako težavni, kot je sprva pričakovala. Gre za znance z ulice, za ljudi vseh slojev in različnih starosti. To so ljudje, ki niso postali heroinski odvisniki zaradi eksperimentiranja, pač pa so začeli s "travo" in kaj hitro preklopili na heroin. "In vsem je bila skupna določena vrzel v življenju, največkrat verjetno v družini, zato družba od nas ne sme pričakovati čudežev. Preprečevanje odvisnosti je namreč širši družbeni problem, ki ima globoke korenine v družini. In prav družina je skrbno varovana celica, zato je tudi naloga staršev, da v otroku že od malih nog oblikujejo notranjo disciplino," meni dr. Žnidaršičeva. Tudi zato ji veliko pomeni njena družina: mož, 6-letni sin in 15-letna hčerka, ki jo je povila v prvem letniku študija na fakulteti.

TANJA GAZVODA

Brežičanko Ksenijo Žnidaršič poznajo ljudje predvsem kot specialistko splošne medicine v brežiškem zdravstvenem domu. Kar dva tisoč občanov si jo je izbralo za osebno zdravnico in delu s temi ljudmi, ki ji zaupajo in jo imajo radi, se ne želi odpovedati, saj, kot sama pravi, ni karierist. Se je pa pred časom lotila dodatnega izziva: sprejela je mesto vodje najmlajšega slovenskega centra za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od nedovoljenih drog v Brežicah, ki pokriva ne le Posavje, pač pa tudi Dolenjsko in Belo krajino. Dr. Ksenija Žnidaršič ne pozabi povedati, da ima zasluge za ustanovitev takšnega centra v Brežicah, ki ga trenutno obiskuje 20 odvisnikov, celotni kolektiv zdravstvenega doma, posebno še njegov direktor dr. Alojzij Sušin, dr. Marjetka Blažević, dr. Želimir Skočič in njena desna roka višja medicinska sestra Andreja Krajnc. Ko se je dr. Žnidaršičeva seznanila z nalogami centra, katerega vodenje je prevzela, je imela občutek, da tega ne bo zmogla. Na začetku ukvarjanja z odvisniki jo je spremljalo tudi razočaranje, saj je bila od svojega rednega dela navajena, da so bolniki ozdraveli, pri delu z odvisniki pa uspeh ni tako jasen. Še več, pogosto je morala slišati očitke

Igorju Štriclju znova svetovni pokal za rakete

Edini na svetu, ki je osvojil ta pokal dvakrat zapored

LJUBLJANA - Finalnega tekmovanja svetovnega pokala v raketnem modelarstvu za sezono 1997, ki je potekalo konec preteklega tedna v Ljubljani, so se udeležili tudi člani Astronavično-raketnega kluba Vega iz Sevnice Kristjan Crnoja, Borut Lendar, Drago Perc, Miha Pfeifer in Igor Štriclje. Za Slovenijo je bil najzanimivejši del tekmovanja svetovni pokal v raketah s trakom, saj je v tej kategoriji vodil mladi Sevnčan Igor Štriclje, za najvišjo lovoriko pa so se še lahko borili le Poljak Czajka, Švicar Hrubišek in Jugoslovan Josipović. V zelo razburljivi tekmi z elitno konkurenco 60 tekmovalcev se je pokazalo, da je prednost Sevnčana le prevelika in Igor Štriclje je s 110 točkami znova postal skupni zmagovalec svetovnega pokala v sezoni 1997, 2. je bil Poljak Czajka (99), 3. Švicar Hrubišek (97 točk).

Podelitev pokalov najboljšim raketnim modelarjem na svetu bo FAI opravil marca 1998 v Parizu. V Ljubljani se je v kategoriji raket s trakom zelo dobro odrezala ekipa ARK Vega (Perc, Pfeifer, Štriclje), ki je osvojila odlično 3. mesto.

P. P.

PRESTRELIL GA JE

NOVO MESTO - V četrtek, 16. oktobra, okoli 21. ure se je 27-letni Bojan B. iz Novoga mesta odpeljal z osebnim avtom k 52-letnemu Janezu K. iz Brezjega. Njuni romski družini sta že dalj časa sprti. Ko se je pripeljal na dvorišče in stopil iz avta, ga je opazil mladoletni sin, ga zbil na tla ter ga s kolom večkrat udaril, nato pa pobegnil domov. Doma je očetu rekel, da ga je Bojan napadel, zato je Janez vzel pištolo in odšel do Bojana in ga ustrelil v dimelje, tako da se hudo poškodovan zdravi v novomeški bolnišnici. Policisti so osumljenega Janeza prijeli še istega večera in ga pridržali.

Tokrat v parku niso padale glave

Konec preteklega tedna sta podstavka z doprnsima kipoma belokranjskih herojev Martina Južne in Ilije Badovinca v metliškem parku na Trgu svobode ostala prazna

METLIKA - Metličani so konec preteklega tedna opazili, da na Trgu svobode pred metliškim gradom zopet manjkata dva doprnska kipa belokranjskih herojev, in sicer Martina Južne in Ilije Badovinca. Ker se to ni zgodilo prvič, so bili prepričani, da so si vandali zopet dali duška. Na policijski postaji so prejeli kar

nekaj prijav občanov, ki so policiste opozorili na vandalizem v parku.

V petek je ostal prazen en približno meter visok podstavek, naslednji dan pa še drugi, tako da je ostal na podstavku le še kip heroja Janka Brodariča. Kot so v ponedeljek zjutraj povedali v Belokranjskem muzeju, ki domuje v

bližnjem gradu, ni bilo prvič, da so v grajskem parku "padale glave". Kipe herojev so v preteklosti že našli na tleh. Še večkrat pa doprnski kip Josipa Broza-Tita. Tudi bližnja spominska plošča z imeni žrtve fasizma je mnogokrat ponečedena, da o parku niti ne govorimo. Zaposleni v muzeju vedo povedati, da imajo ob jutrih zlasti ob koncu tedna prave čistilne akcije, da okolico gradu spravijo v red, preden pridejo obiskovalci. Gnusi se jim govoriti, kaj vse najdejo v njegovi okolici. Pred časom so zato z železnimi vrati zaprli dostop do paviljona Slovenskega gasilskega muzeja, ki stoji v grajskem parku, menijo pa, da bi morala zlasti ob koncu tedna tudi policija v tem delu mesta poostri nadzor.

Komandir policijske postaje Metlika Mladen Desnica je v ponedeljek zjutraj dejal, da so takoj, ko so dobili prijave, začeli raziskovati primer. Policisti so preiskali precejšen del okolice, da bi našli odstranjene kipe, a zaman. Zato takrat tudi ni vedel povedati, ali so prejšnji primeri vandalizma nad kipi v grajskem parku povezani s tokratnim. Sicer pa storilec, ki so doslej rušili kipe s podstavkov, niso odkrili. Upal pa je, da bodo imeli tokrat več sreče.

Čez nekaj ur pa je z metliške policijske postaje prišlo sporočilo, da so pri tokratnem odstranjevanju kipov krajani morda ravnali še preveč samozadržano. Policisti so namreč odkrili, da je občina naročila popravilo kipov kamnoseku, ki jih je tudi strokovno odstranil. "Najbrž ne bi bilo narobe, če bi občina s svojo namero seznanila vsaj muzej, potem policija ne bi zgubljala dragocenega časa z raziskovanjem primera," je dejal Desnica.

M. BEZEK-JAKŠE

"OBGLAVLJENI" PODSTAVKI - Ogorčenje Metličanov nad skrunitvijo doprnskih kipov belokranjskih herojev v metliškem starem mestnem jedru je bilo tokrat neupravičeno. (Foto: M. B.-J.)

Večer črnske duhovne pesmi

Nastop ameriškega črnskega pevskega zbora Mission of Praise v športni dvorani - Sodeluje bršljinjski mladinski zbor

NOVO MESTO - Ameriški črnski zbor Mission of Praise, ki je na turneji po večjih slovenskih mestih od minule sobote, bo danes, 23. oktobra, ob 19.30 nastopil v Športni dvorani na večeru duhovnih pesmi in evangelija. Nastop bodo popestrili novomeški zbori: mladinski pevski zbor z bršljinjske osnovne šole, šmihelski pevski zbor, ženski pevski zbor z Rateža in mešani pevski zbor Pomlad, ki bodo nastopili skupaj z ameriški pevci in zapeli znamenito pesem Ta srečni dan. Gost večera bo tudi slovenski pevec zabavne glasbe Edvin Fliser.

list je povedal, da so za slovensko turnejo naučili take pesmi, ki so znane in priljubljene po vsem svetu.

Na večeru bo rev. Hlastan predstavil tudi zgoščenko svojih duhovnih pesmi, ki jih je posnel v Dallasu.

MiM

Kozje zdravilo za več bolezni

Čir na želodcu in dvanajsterniku si je pozdravil s kozjim mlekom, so ugotovili tudi švicarski zdravniki

VODICE V DOBREPOLJU - "Na lovu mi je začel nagajati čir na želodcu. Prijatelj lovec mi je dejal, da je tu blizu ženska, ki ima nekaj, kar me bo pozdravilo, vendar je vprašanje, če bom tisto hotel piti. In res sem spil najprej pol litra tistega mleka in nato še pol litra. Potem sta mi povedala, da sem pil kozje mleko," je začel pripovedovati o svojih težavah s čiri in zdravljenju s kozjim mlekom Janez Juvančič iz Vodice, vasice v višinskem območju Dobrepolja ob skrajni občinski meji.

Zbolel naj bi kot šofer pred več kot 30 leti, napade bolečin pa je imel že na 5 do 6 ur. Po tistem prvem pitju kozjega mleka, ki mu

Janez Juvančič, ki je po rodu iz Šentruperta na Dolenjskem, zdaj pa je že pravi Dobrepoljec, je povedal še, da je kozje mleko zdravilno tudi za nekatere druge bolezni. Predvsem to velja za astmo.

Čire si je pozdravil, ima pa zdaj težave z ožiljem. Število kozjega zmanjšal na sedem, ker tudi žena - čeprav je mladostna - ne zmore ali noče več kar naprej molsti koz in vsak dan izdelovati kozjega sira pozno v noč. Zato ima le še dve kozji srnaste oziroma sanske pasme, ki sta mu redno povrgli po štiri ali tri mladiče in kozla ter kozliča te pasme. V zameno za srnaste kozje pa je zdaj kupil kozla in dve kozji burske pasme. Značilnost teh kozj je, da ne dajejo mleka in da so bolj mesnate, njihovo meso pa nima masti in holesterola. Burske kozje je kupil s pomočjo Kozjerejskega društva Gorenjske, ki je lani uvozilo 40 burskih koz.

J. PRIMC

JANEZ IN BURSKI KOZEL - Na fotografiji je Janez Juvančič in kozel burske pasme, ki izvira iz Južne Afrike, vzredili pa so jih nemški strokovnjaki.

je dobro delo, si je kupil zemljo in opuščeno razpadajočo hišico v Vodichah in tu začel rediti kozje. Že kmalu po preselitvi na podeželje in pitju kozjega mleka si je pozdravil čire na želodcu in dvanajsterniku, kar so s pregledom z ultrazvokom ugotovili tudi švicarski zdravniki. Tam, v Švici, je tudi zvedel, da bolnikom, ki so imeli težave z notranjimi organi in očmi, po odpustu iz bolnišnice predpišejo kot dieto kozje mleko, in to za najmanj tri mesece.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

V Črnomlju potujoča ribarnica brez oznak - Na Trebelnem spakedrana slovenščina - Studenčki ob Kolpi - Kmetje naj pospravijo cesto - Polna usta besed ob tednu otroka

Kar dosti klicev naših bralcev smo tokrat prejeli, žal sporočil tistih, ki se niso hoteli predstaviti, nismo mogli zapisati.

Bralka iz Črnomlja je sporočila, da se zadnje čase po Črnomlju in po vsej občini pojavlja potujoča ribarnica brez vseh oznak. Gre za rumeno obarvan precej velik kombi z ljubljansko registracijo, prodajalec pa govori srbohrvaško. "Ljudje ne vedo, kdo prodaja, in če blago na primer ni v redu, kam se obrniti za reklamacijo? Ne vem, kaj delajo tržni inšpektorji!" je povedala Črnomljanka in dodala, da ne more biti zadovoljna niti z domačo zemanjerno ribarnico.

P. M. iz Klostra v Beli krajini je najprej pohvalil korektno poročanje naše novinarko Mirjam Bezek-Jakše. Čeprav je Belokranjec, pa njegova naslednja pripomba seže drugam. Ker se bliža dan mrtvih, je kot vedno obiskal domače grobove v Mirnski dolini in Mokronogu, ko pa se je ustavil pri spominskem obeležju nad Trebelnim, je bil razočaran. "Spomenik me ne moti, pač pa napis, ki je v pravi spakedranščini.

M. B. iz Novoga mesta sprašuje, kdaj bo dobil denar iz novomeške Iskre, dolžni pa so mu še tudi z izplačilom petletnega regresa. Zadolžen pa ni niti s programom nacionalne televizije in bi veliko raje gledal POP TV, pa žal lahko le poročila ob 19.30 na Vašem kanalu, za katera pravi, da so dobra in iskrena. **Dušana iz Litije**, sicer pa Belokranjec, zanima, kdaj bo v vasi Škovrinje narejen vodovod. Tamkajšnji Belokranjci si pomagajo z vodo iz studenčkov ob Kolpi, ki jo imajo kar za radensko, pijejo pa jo tudi mimoidoči turisti. Dušan sprašuje, kdo je dolžan obveščati ljudi, da je ta voda pitna, zdrava in neoporečna ali pa tudi ne, za kar bi verjetno morale biti opozorilne table. Zanima ga tudi, zakaj je avtobusna postaja v Pavnovičih brez strehice in zakaj ni table z voznim redom.

Dolenjski list rada prebira bralka iz Krškega, ki je dejala, da imamo ob tednu otroka polna usta besed, dejanj pa ni. Kje je idealna vzgoja, če mladina zahaja v mami-la, aids? "Prava pot je potepnata in zaman pričakujemo, da bodo imeli lepšo mladost. Dokler se bodo zapirala veroučna vrata in bo takšna šolska zakonodaja, kot je sedaj, ne bo boljše. Nekatere otroke starši pošiljajo tudi po 10 kilometrov daleč peš k verouku. Ali ne bi bilo bolje, da bi duhovniki hodili v šole, saj je povesd po svetu tako, in bi morda tudi ostali doumeli, kje je sreča in smisel življenja? Naj izgine minister Gaber in njemu podobni, g.

Rodetu pa vsa čast in podpora za dobro delovanje," je povedala bralka iz Krškega.

Da bi morali kmetje, ki orjejo njive ob cesti, za seboj pospraviti, meni bralec iz okolice Šentjerneja.

Ivan iz Novoga mesta se je oglašil v zvezi s prispevkom v prejšnji številki Dolenjskega lista z naslovom So Slovenci v Revozu še ljudje? Še posebej ga je razburil odgovor šefa kontrole Haimeza na vprašanje, kaj bo z delavci, ko bodo ukiniteli to službo. "Če nimate kam z njimi, jih zmečite v Krko!" Gre za kakšnih 100 ljudi. Ivan pravi, da če bi podjetje imeli Japonci, prav gotovo ne bi bilo takih besed.

L. M.

BRACO DOBLEKAR TRIO PRI SLONU

NOVO MESTO - V znanem novomeškem lokalno Pri slonu bodo v soboto, 25. oktobra, ob 20.30 uri začeli z letošnjo sezono jazzovskih večerov. Sezono bo odprl trio Braco Doblekar, v katerem poleg njega igraata še basist Matevž Smrkolj in bobnar Marjan Loborec Trio je letos izdal odmeven in uspešen album z naslovom Mir, prijateljstvo, ljubezen; skladbe s te zgoščenke bo tudi mogoče slišati na jazzovskem večeru Pri slonu.

V sodelovanju s Cankarjevim domom, ljubljansko Opero, Posavskim muzejem Brežice, Galerijo Božidar Jakac ter Klubom naročnikov Dela in Slovenskih novic smo za ljubitelje glasbe pripravili posebne popuste. Vstopnice so že v prodaji, do konca oktobra pa še zbiramo naročila za zgoščenko letošnjega festivala.

ARS RAMOVŠ

(061) 125 33 66

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa je opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prishlihnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 18. in 19. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prishlihnil.

Vsak teden ena

Iz zbirke anekdot Slavka Klančičarja

Kako se štopa

Med študentsko prakso v gozdovih okoli Frohnleitna v Avstriji sva se s kolegom Stanetom Pečaverjem odločila, da greva z avtoštopom na Dunaj. Hodila sva po cesti in izmenično dajala znake vznemirjenosti, naj ustavijo.

"Najbrž ne delava prav," rečem kolegu, "iztegniti je treba roko in z dvignjenim palcem kazati v smer vožnje. Glej takole..."

Že prvi šofer je sunkovito ustavil. Brez Besed je izginil v bližnji koruzi. Dolgo ga ni bilo nazaj. Ko se je vrnil je naju res vedel del poti s seboj.

"Vidiš, kako je treba štopati!" rečem soščolcu.

Realist Stane pa: "Bodi prepričan, da bi še sedaj hodila po cesti, če tega k sreči ne bi nekam pritisnilo."